

V

N

K

Bibliografie

Kunst en
Kunstnijverheid
tot 1550

Samengesteld
door
Kirsten Derks

2018

Inhoud

Inleiding	3
Verantwoording	5
Bibliografie Kunst en Kunstnijverheid tot 1550	
ALGEMEEN	8
NEDERLANDEN	
Algemeen	18
Schilderkunst	23
Sculptuur	32
Boek en papier	34
Toegepaste kunst	37
ITALIË	
Algemeen	40
Schilderkunst	42
Sculptuur	44
EUROPA (OVERIG)	
Duitsland	45
Engeland	46
Frankrijk	46
MIDDEN-OOSTEN, AZIË, MESOPOTAMIË	47
KLASSIEKE OUDHEID	50
OVERIG	
Algemeen	52
Schilderkunst	54
Sculptuur	54
Boek en papier	54
Toegepaste kunst	56
TECHNISCHE KUNSTGESCHIEDENIS	
Algemeen	58
Atelierpraktijken	63
Auteurslijst	64

Inleiding

Claudine Chavannes-Mazel

Al is het totale aantal titels misschien niet zo hoog als vroeger, de lezer van de lange lijst publicaties in de *Bibliografie Middeleeuwse kunst en kunstnijverheid – 1550* valt de verscheidenheid van onderwerpen op; nu de 16de eeuw mee mag doen zijn er bovendien meer mogelijkheden. De lijst van auteurs is lang, en het verbaast elke keer weer hoeveel kunsthistorici met een Nederlandse achtergrond actief bezig zijn met schrijven.

Tien jaar geleden betreurde ik nog, dat MATERIAAL, TECHNIEK EN RESTAURATIE geen eigen rubriek hadden, maar dat is nu rechtgetrokken, en dat opent nieuwe vergezichten. Tegelijkertijd zijn er onderwerpen die blijkbaar niet meer zo in de mode zijn: op iconografisch terrein is niet veel gebeurd, en dat doet af aan een lange traditie. Aan de andere kant springt een bundel als *Secret Lives of Art Works* in het oog, een wonderlijke verzameling artikelen over hoe men in het verleden fysiek contact zocht met kunstwerken (of andersom: hoe kunstwerken contact zochten met de beschouwer), zoals het kussen van een beeltenis, het woedend neerhalen van een standbeeld, dan wel de zekerheid dat een beeld tot de gelovige kan spreken, of bewegen. Denk aan Maria's arm die Bernardus voelde toen hij voor haar beeltenis in gebed was verzonken, of de moedermelk die hij in de mond voelde. In het verlengde daarvan liggen *The Dirty books* van Kate Rudy uit 2010, en nu haar *Postcards on Parchment. The Social Lives of Medieval Books* (2015), gevolgd door *Piety in Pieces: How Medieval Readers Customized their Manuscripts* (2016). Vroeger dacht men als kunsthistoricus bij 'context' aan de opdrachtgever, nu denkt men aan 'opdrachtsituaties', identities, en aan nog veel meer. Bij elkaar genomen komen er op deze manier verrassend veel verschillende zaken aan de orde. In ieder geval was ik als lezer blij met zo'n lijst titels en dacht ik niet meer of zoiets als een bibliografie nog zinvol was in het computertijdperk. Vooral zo doorgaan.

Uit de lijst komt een bouwsel met duidelijk dragende delen naar voren. Zo is er een aantal belangwekkende bundels met specifieke thema's, al dan niet spin-offs van internationale congressen. *Speaking to the eye: sight and insight through text and image (1150-1650)*, is een Vlaams initiatief in de serie *Medieval identities; Imagined and Real Jerusalem*, uit 2014, en *Example or Alter Ego?*, komen voort uit activiteiten van de Radboud Universiteit; *Medieval Art in Northern Netherlands before Van Eyck. New facts and features*, is weer een publicatie van de UvA na het congres '75 years after Hoogewerff. An inventory of Northern Netherlandish Art up to 1420' uit 2012. *De Groene Middeleeuwen* is ook Amsterdams, zij het zonder activiteiten vooraf: het gaat over de functies, het benoemen en het in beeld brengen van planten, met als oudste illustraties het zesde-eeuwse herbarium uit de collectie van Isaac Vossius. *Staging the court of Burgundy* uit 2013 publiceert de Conference Papers van het congres in Brugge 'The splendour of Burgundy' in 2009. Andere buitenlandse uitstapjes naar congressen waren beperkt. *Van Eyck Studies* (2017, 37 artikelen) is zo duur dat zelfs de KB, en de bibliotheken van Leiden, Nijmegen, de VU en de UvA het niet hebben aangeschaft (het is uitverkocht); *Example or Alter Ego?* kost nog meer (meer dan 200 euro), maar is gelukkig wel in alle universitaire bibliotheken te vinden. Het aankoopbeleid van wetenschappelijke bibliotheken is niet altijd te begrijpen.

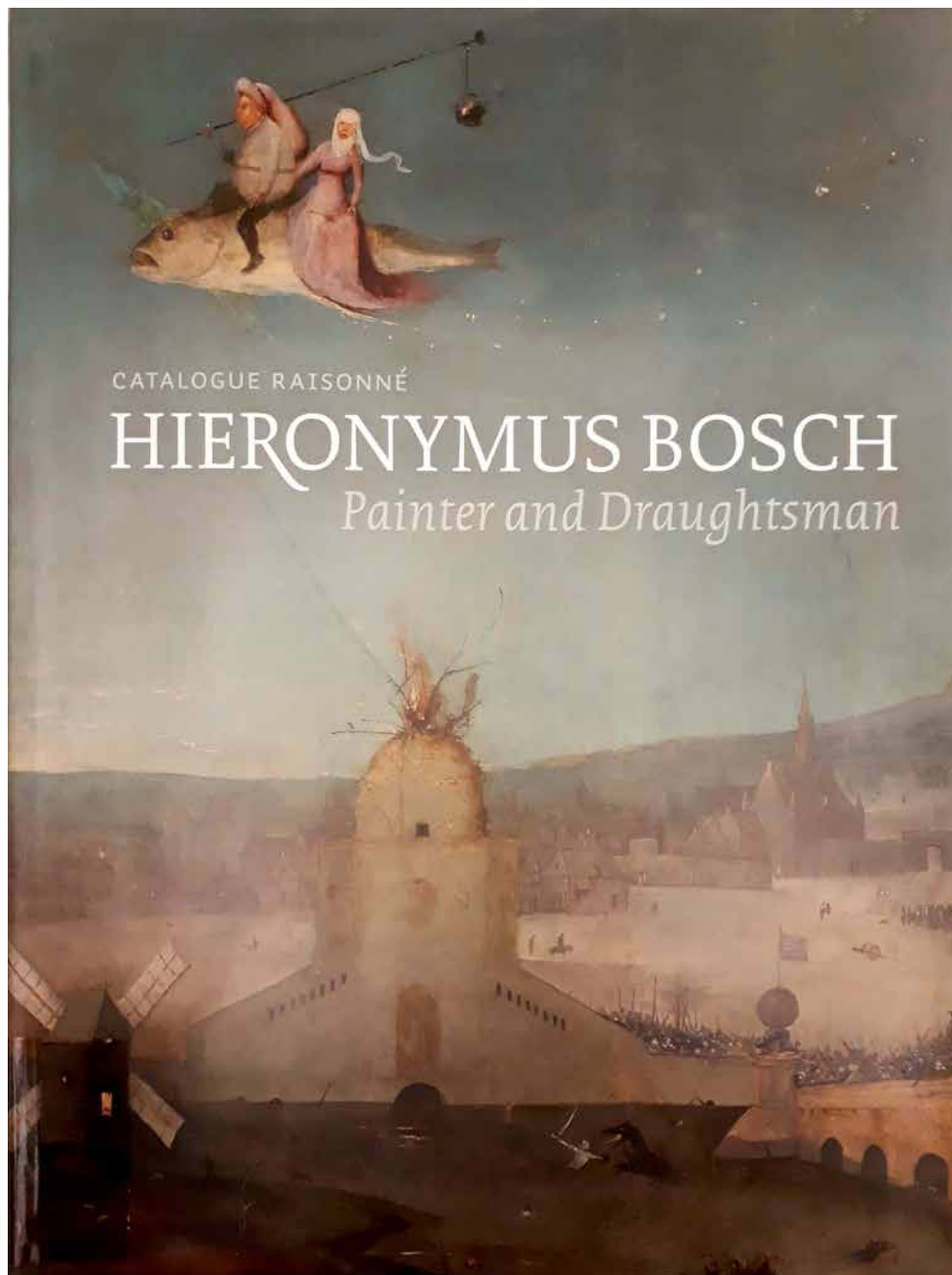
Dan is er een verheugend aantal nieuwe bestandscatalogi: bijvoorbeeld de collectie zestiende-eeuwse tekeningen van Teylers Museum, de verzameling Neutelings in het Bonnefantenmuseum Maastricht, Het Valkhof in Nijmegen, de jaren 1100-1600 van het Rijkmuseum Amsterdam, en tekeningen in Boymans Rotterdam *Bosch to Bloemaert: early Netherlandish drawing in Museum Boymans*. Onbekendere collecties zoals Tuliba (kende u die?) mogen er ook bij zijn. Tijdschriften (*Journal of historians of Netherlandish Art*, NKJ, *Oud Holland*, *Simiolus*) dragen hun steentje bij, er is een kleine groep feestbundels (Biemans, de Blaauw, Chavannes - verstopt in de bundel 'Met eigen ogen', Connors, Tangeberg), dissertaties (onder meer

Bloem, Boogaarts, Dijkstra, Glaudemans, Hitchins, Murer, van Poppe, Schraven, en Tamis), en tenslotte mooie tentoonstellingscatalogi. In die laatste categorie vallen de twee weinig toegankelijk vormgegeven, maar van onderwerp eersterangs publicaties bij de tentoonstellingen 'Small wonders' (2017) en 'Johan Maelwael (2017)', in het Rijksmuseum. Beide tentoonstellingen lieten het meest schitterende middeleeuwse vakmanschap zien, waarmee het museum de hoogste lof verdient voor het bijeenbrengen van deze meesterwerken. Daarnaast waren er ook elders spectaculaire hoogtepunten met onder meer Jeroen Bosch, Breughel, Cornelis van Oostzanen, fra Bartolomeo en de heilige Franciscus in de hoofdrollen. Het Gruuthuse handschrift verdiende in 2013 onder koninklijke bescherming in zijn eentje een eigen tentoonstelling in Brugge. Vanzelfsprekend waren er tevens tentoonstellingscatalogi met meer algemene onderwerpen zoals 'Middel-eeuwse borduurkunst uit de Nederlanden' in het Catharijneconvent, 'De Zuiderburen. Portretten uit Vlaanderen 1400-1700' in het Mauritshuis, en 'Jan van Eyck, Rogier van der Weyden en de ontdekking van de wereld' in Rijksmuseum Twenthe, 2014. De nieuwe rubriek 'Technische kunstgeschiedenis' doet het goed met tientallen titels. Het Gentse altaarstuk, het Berlijnse schetsboek, de tekening met de Kruisiging, en die van het zogenaamde vispartijtje, beide al dan niet van Jan van Eyck: zij geven dankzij nieuwe of verfijnde technieken delen van van hun geheimen prijs.

Buiten het staketsel van tijdschriften, bestandscatalogi, tentoonstellingen en congresbundels blijkt het lastig substantiële publicaties uit te brengen, maar ze zijn er ongetwijfeld wel. Wat er precies achter titels schuilgaat blijft nu eenmaal raden tot men echt gaat lezen. Populairwetenschappelijke bundels zijn er zeker: we nemen ons publiek tenslotte serieus. De redactie van Kunstschrift heeft een reeks bijdragen uit vorige jaargangen samengebracht onder de aansprekende noemer 'Het reizende detail', en dat was snel uitverkocht. 'Gezien met eigen ogen!' voert de bezoeker langs een serie van 45 hoogtepunten uit het Catharijneconvent; het is een verkapte feestbundel voor

de scheidende hoogleraar middeleeuwen van de UvA, maar serieus gericht op de museumbezoeker. Het tijdschrift Madoc is er ook nog. De *Boekenwereld*, en museumbulletins zoals de Catharijnebrief van het Catharijneconvent zijn actief op vele terreinen. We mogen ons in een nieuw, in het Nederlands geschreven, overzichtswerk over de Vlaamse schilderkunst verheugen: Ridderbos met zijn *Schilderkunst in de Bourgondische Nederlanden*.

Of er in het algemeen trends te bespeuren zijn? *Identities*, dat is het, al is het hoe en wat niet overal duidelijk. Technieken en atelierpraktijken staan hoog op de agenda, en daarnaast wordt met verve ingezet op het onderzoek naar samenwerkingsverbanden en onderlinge netwerken - wie woont naast wie, is die de schoonzoon van die, enzovoort. Waar we zeker onze neus voor ophalen is het schrijven voor internationale dictionaries en encyclopedieën, al weet ik niet waarom. Vroeger was dat althans een prestigieuze bezigheid. Ik mis de web applicaties die 5 jaar geleden wel waren opgenomen in de bibliografie, zoals <https://mmr.sites.uu.nl> medieval memoria research, maar wellicht kan de lezer de lijst van vijf jaar geleden nog eens ter hand nemen. Bij het doorlezen ziet hij vast weer onverwachte dingen.

Verantwoording

Kirsten Derks MA.

Voor u ligt de bibliografie 'Kunst en kunstnijverheid tot 1550', die is samengesteld in opdracht van de Vereniging van Nederlandse Kunsthistorici (VNK). Het doel van deze bibliografie is een overzicht te geven van publicaties uit de periode 2013 tot en met 2017, geschreven door Nederlandse kunsthistorici en/of kunsthistorici verbonden aan Nederlandse organisaties. Ik heb geprobeerd een zo compleet mogelijke bibliografie samen te stellen, maar ben me er van bewust dat ik mogelijk publicaties heb gemist. Desondanks hoop ik dat kunsthistorici in Nederland veel profijt zullen hebben van deze bibliografie.

De VNK heeft een aantal criteria en richtlijnen opgesteld aan de hand waarvan deze bibliografie is samengesteld. Zo zijn alleen kunsthistorici opgenomen: auteurs die een bachelor en/of master diploma Kunstgeschiedenis hebben, en /of een promotie in de kunstgeschiedenis hebben

afgerond. In aanvulling hierop zijn ook auteurs opgenomen die werkzaam zijn in het museale werkveld als conservator of restaurator. Ook werknemers van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE) die zich veelvuldig met kunsthistorisch onderzoek bezighouden, zijn opgenomen. Enkele professionals met een andere specialisatie komen ook voor op de lijst, omdat deze hebben samengewerkt met kunsthistorici voor één of meerdere kunsthistorische publicaties. Omdat het in deze bibliografie enkel gaat om Nederlandse kunsthistorici, zijn Vlaamse auteurs niet opgenomen. Ik kwam er tijdens mijn zoektocht achter, dat in België bijzonder veel onderzoek is gepubliceerd over kunst en toegepaste kunst tot 1550. Slechts enkele Vlamingen zijn wel opgenomen, wanneer ze een samenwerking zijn aangegaan met Nederlandse auteurs. Ik ben mijn voorgangers erg dankbaar voor het samenstellen

van een auteurslijst. Deze lijsten boden een goed begin voor het onderzoek naar auteurs. Veel van de namen op deze lijsten hebben de afgelopen vijf jaar ook gepubliceerd en konden ook dit jaar weer opgenomen worden in de bibliografie. Ik heb ernaar gestreefd zoveel mogelijk jonge kunsthistorici op te nemen in de bibliografie, maar het bleek moeilijk deze mensen te vinden. De informatie op de websites van universiteiten over hun promovendi blijkt vaak verouderd en daardoor niet meer relevant voor de bibliografie. De informatie op deze sites is vaak verouderd en daardoor niet meer relevant voor de bibliografie. Voor publicaties van jonge kunsthistorici was ik daarom voornamelijk aangewezene op mijn eigen netwerk.

Catalogi essays zijn, zover mogelijk, apart opgenomen in de bibliografie. Hier is voor gekozen, omdat deze essays bijdragen aan de wetenschappelijke kennis over een bepaald onderwerp en hiermee van grote waarde zijn voor andere onderzoekers en kunsthistorici.

Voorwoorden van catalogi of

andere publicaties zijn niet apart opgenomen. Hier is voor gekozen, omdat de informatie in deze teksten vaak niet of nauwelijks bijdragen aan de wetenschappelijke kennis over een onderwerp. Ook catalogusentrieën zijn niet apart opgenomen. Hoewel deze teksten vaak wel relevante, wetenschappelijke informatie bevat, is toch besloten deze niet mee te nemen. Ze omvatten vaak maar een enkele pagina en het zou in het kader van de hele bibliografie niet haalbaar zijn. Verder zijn er geen recensies en krantenartikelen opgenomen.

In deze bibliografie zijn geen publicaties over tuin- en landschapskunst opgenomen, omdat dit naar mijn idee beter past in de bibliografie 'architectuur'. Wel heb ik ervoor gekozen publicaties over muurschilderingen, koorbanken en liturgische objecten mee te nemen in deze bibliografie.

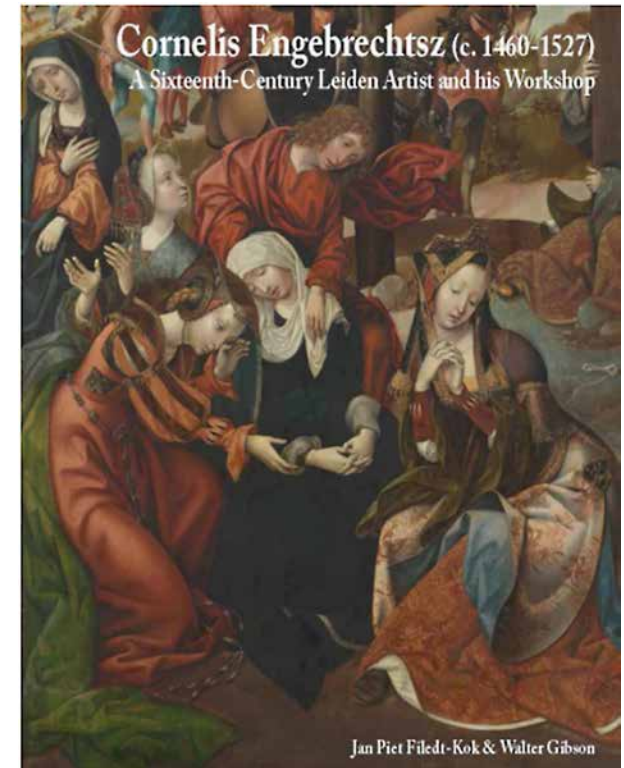
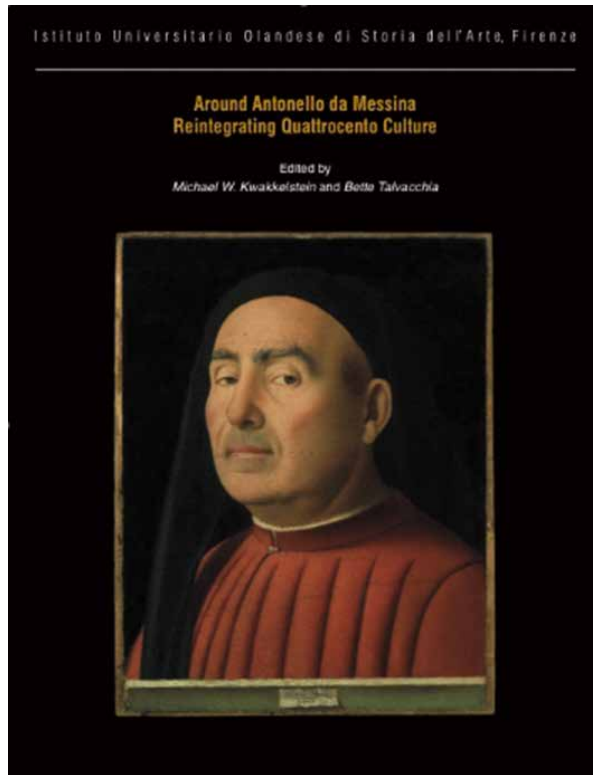
Indeling

Een belangrijk uitgangspunt voor deze bibliografie is het vorige literatuuroverzicht 'Kunst en kunstnijverheid tot 1550' geweest, samengesteld door Sanne Klaver in 2013. De indeling die Sanne heeft

toegepast, heb ik grotendeels overgenomen. De publicaties zijn topografisch ingedeeld naar het onderwerp. Binnen deze topografie is er een indeling gemaakt naar de kunstvorm: schilderkunst, sculptuur, boek en papier, toegepaste kunst of algemeen.

Ik heb een nieuwe categorie toegevoegd: Technische kunstgeschiedenis. In de laatste jaren is het technisch onderzoek binnen kunstgeschiedenis enorm gegroeid, en dat is zichtbaar aan het aantal publicaties op dit gebied. Omdat veel van het technisch onderzoek zich richt op één kunstenaarsatelier en diens werkwijze, heb ik een subcategorie 'atelierpraktijken' toegevoegd. Door de collaboratieve aard van dit onderzoek, zijn daarom ook enkele niet-Nederlandse kunsthistorici of zelfs chemici in de bibliografie opgenomen.

Tot slot wil ik nog graag de medewerkers van de Rijksmuseum bibliotheek en van de Rijksdienst voor Kunsthistorische Documentatie (RKD) bedanken voor hun medewerking en het aanleveren van grote aantallen boeken.

ALGEMEEN

1. Aelst, J. van. "Visualizing the spiritual: images in the life and teachings of Henry Suso (c. 1295-1366)". In *Speaking to the Eye: Sight and Insight through Text and Image (1150-1650)*, pp. 129–51. Turnhout: Brepols, 2013.
2. Aikema, B.J.H., en Tonella, D. *Europe in the Renaissance: metamorphoses 1400-1600*. Ostfildern: Hatje Cantz Verlag, 2016.
3. Akker, P. van den. "Tegelvloeren en patronen". In *Het reizende detail in de kunst van 1400 to 1500*, pp. 60–65. Amsterdam: Kunst & Schrijven, 2016.
4. Asperen, H. van. "As if they had physically visited the holy places. Two sixteenth-century manuscripts guide a mental journey through Jerusalem (Nijmegen university library, Mss 205 and 233)". In *The Imagined and Real Jerusalem in Art and Architecture*, pp. 190–214. Leiden: Brill, 2014.
5. As-Vijvers, A.M.W. "De marges in het middelpunt". In *Gezien met eigen ogen! Topstukken uit de Middeleeuwen in Museum Catharijneconvent*, pp. 137–39. Amersfoort: Bekking & Blitz Uitgevers, 2014.
6. As-Vijvers, A.M.W., Ellers, I., Folmer-von Oven, T., Nein, O., Täube, D., en Westermann-Angerhausen, H. *De Heilige Anna-beeldvorm en verering: Liberna in de Draiflessen Collection*. Mettingen: Draiflessen Collection, 2014.
7. Bergen, S. van. "Recycling in de vijftiende eeuw". In *Gezien met eigen ogen! Topstukken uit de Middeleeuwen in Museum Catharijneconvent*, pp. 125–27. Amersfoort: Bekking & Blitz Uitgevers, 2014.
8. Biemans, J.A.A.M. "Tekst en beeld als inspiratiebron voor innerlijke vroomheid". In *Gezien met eigen ogen! Topstukken uit de Middeleeuwen in Museum*

- Catharijneconvent*, pp. 140–42. Amersfoort: Bekking & Blitz Uitgevers, 2014.
9. Blaauw, S.L. de. “Hollandse pelgrims in de Geboortegrot van Bethlehem”. In *Gezien met eigen ogen! Topstukken uit de Middeleeuwen in Museum Catharijneconvent*, pp. 75–77. Amersfoort: Bekking & Blitz Uitgevers, 2014.
 10. ———. “Translations of the Sacred City between Jerusalem and Rome”. In *The Imagined and Real Jerusalem in Art and Architecture*, pp. 136–66. Leiden: Brill, 2014.
 11. ———. “Vroegchristelijke kunst in Amsterdam”. *Desipientia* 22, nr. 2 (2015): pp. 11–15.
 12. Bloem, M. “Christus op de Koude Steen”. In *Gezien met eigen ogen! Topstukken uit de Middeleeuwen in Museum Catharijneconvent*, pp. 113–16. Amersfoort: Bekking & Blitz Uitgevers, 2014.
 13. Boertjes, K. “The Reconquered Jerusalem Represented: Tradition and Renewal on Pilgrimage Ampullae from the Crusader Period”. In *The Imagined and Real Jerusalem in Art and Architecture*, pp. 169–89. Leiden: Brill, 2014.
 14. Bol, M. “De reizende staf”. In *Het reizende detail in de kunst van 1400 to 1500*, pp. 170–75. Amsterdam: Kunst & Schrijven, 2016.
 15. ———. “Over lusteren en glaceren”. In *Het reizende detail in de kunst van 1400 to 1500*, pp. 240–47. Amsterdam: Kunst & Schrijven, 2016.
 16. Bolzoni, L. “Double-Sided Portraits”. In *The Secret Lives of Art Works Exploring the Boundaries between Art and Life*, pp. 75–94. Leiden: Leiden University Press, 2014.
 17. Broekhuijsen-Kruijer, K.H. “Brevier van Beatrijs van Assendelft”. In *Gezien met eigen ogen! Topstukken uit de Middeleeuwen in Museum Catharijneconvent*, pp. 131–33. Amersfoort: Bekking & Blitz Uitgevers, 2014.
 18. ———. “Een miniaturist geïdentificeerd”. In *Gezien met eigen ogen! Topstukken uit de Middeleeuwen in Museum Catharijneconvent*, pp. 128–30. Amersfoort: Bekking & Blitz Uitgevers, 2014.
 19. ———. “Klein maar fijn”. In *Gezien met eigen ogen! Topstukken uit de Middeleeuwen in Museum Catharijneconvent*, pp. 121–24. Amersfoort: Bekking & Blitz Uitgevers, 2014.
 20. ———. “Mee lijden met Christus”. In *Gezien met eigen ogen! Topstukken uit de Middeleeuwen in Museum Catharijneconvent*, pp. 30–32. Amersfoort: Bekking & Blitz Uitgevers, 2014.
 21. Bueren, T. van. “Tot nagedachtenis van Christus en voor het zielenheil van een onbekende”. In *Gezien met eigen ogen! Topstukken uit de Middeleeuwen in Museum Catharijneconvent*, pp. 42–46. Amersfoort: Bekking & Blitz Uitgevers, 2014.
 22. Bueren, T. van, en Dijk, C. van. *Overschilderd: van Gregoriusmis naar bijbeltekst: de reformatie van de Utrechtse Jacobikerkerk*. Hilversum: Uitgeverij Verloren, 2017.
 23. Bussels, S. “Da’ più scorretti abusata”. In *The Secret Lives of Art Works Exploring the Boundaries between Art and Life*, pp. 38–55. Leiden: Leiden University Press, 2014.
 24. ———. “The diptych of the Lentulus letter: building textual and visual evidence for Christ’s appearance”. In *Speaking to the Eye: Sight and Insight through Text and Image (1150-1650)*, pp. 241–57. Turnhout: Brepols, 2013.
 25. Chapman, H.P., Scholten, F., en Woodall, J., red. *Art of display*. Vol. 65. Nederlands Kunsthistorisch Jaarboek 65. Leiden: Brill, 2015.
 26. Chavannes-Mazel, C.A. “De ruimte van de middeleeuwse bladzij”. In *Het reizende detail in de kunst van 1400 to 1500*, pp. 46–53. Amsterdam: Kunst & Schrijven, 2016.

27. ———. “Dress VI. Visual Arts”. In *Encyclopedia of the Bible and Its Reception*, 7: pp. 15-18. Berlijn ; Boston: De Gruyter, 2013.
28. ———. “Ear, Ears V. Visual Arts”. In *Encyclopedia of the Bible and Its Reception*, 7: pp. 117-119. Berlijn ; Boston: De Gruyter, 2013.
29. Cohen-Willner, S. “Reizende schilders in de Lage Landen”. In *Het reizende detail in de kunst van 1400 to 1500*, pp. 18–25. Amsterdam: Kunst & Schrijven, 2016.
30. Colenbrander, H. “Het Huwelijk van Maria en Jozef”. In *Gezien met eigen ogen! Topstukken uit de Middeleeuwen in Museum Catharijneconvent*, pp. 63–65. Amersfoort: Bekking & Blitz Uitgevers, 2014.
31. Dael, P. van. “Treurende vrouwen onder het kruis”. In *Gezien met eigen ogen! Topstukken uit de Middeleeuwen in Museum Catharijneconvent*, pp. 58–60. Amersfoort: Bekking & Blitz Uitgevers, 2014.

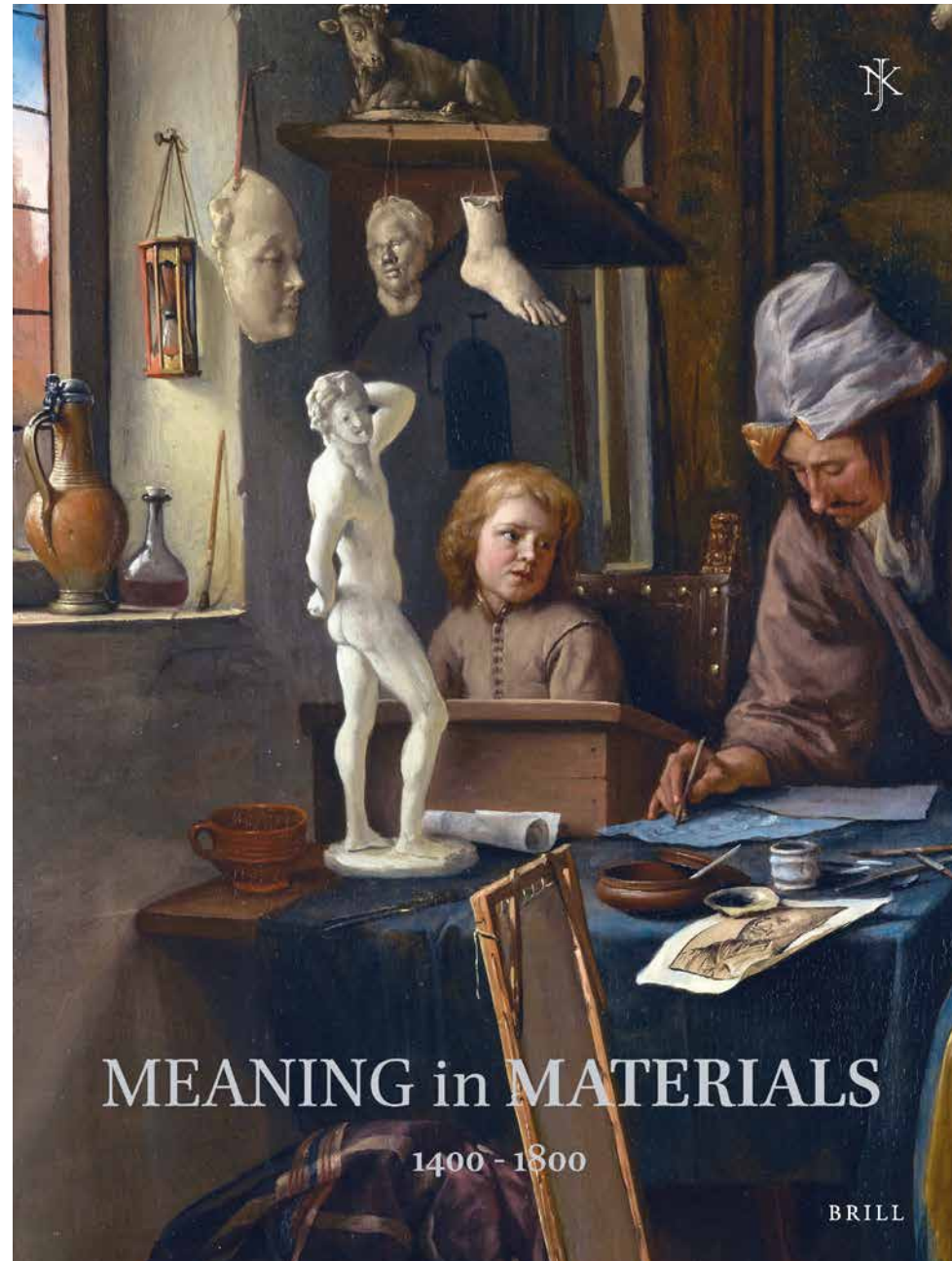
32. Defoer, H. “Geertgen tot Sint Jans’ Christus als Man van Smarten”. In *Gezien met eigen ogen! Topstukken uit de Middeleeuwen in Museum Catharijneconvent*, pp. 69–72. Amersfoort: Bekking & Blitz Uitgevers, 2014.
33. Delbeke, M. “The Public Lives of Artworks”. In *The Secret Lives of Art Works Exploring the Boundaries between Art and Life*, pp. 293–307. Leiden: Leiden University Press, 2014.
34. Dohe, S. *Die Gemäldegalerie Oldenburg: Eine europäische Altmeistersammlung*. Petersberg: Michael Imhof Verlag, 2017
Bijdragen van: M.A. Falk, R. Stamm
35. Duits, R. “Het raadsel van de puntmuts”. In *Het reizende detail in de kunst van 1400 to 1500*, pp. 176–81. Amsterdam: Kunst & Schrijven, 2016.
36. ———. “Kostuums en decors”. In *Het reizende detail in de kunst van 1400 to 1500*, pp.

- 192–99. Amsterdam: Kunst & Schrijven, 2016.
37. Eck, C. van. “Groaning paintings and weeping viewers: a Gellian perspective on visual persuasion”. In *Speaking to the Eye: Sight and Insight through Text and Image (1150-1650)*, pp. 259–83. Turnhout: Brepols, 2013.
38. Eck, C. van, Gastel, J. van, en Kessel, E. van, red. *The secret lives of artworks: exploring the boundaries between art and life*. Leiden: Leiden University Press, 2014.
39. Egmond, A-M.J. van. “De droefheden van Maria”. In *Gezien met eigen ogen! Topstukken uit de Middeleeuwen in Museum Catharijneconvent*, pp. 108–10. Amersfoort: Bekking & Blitz Uitgevers, 2014.
40. Falk, M.A. “Auflösung und Neubeginn”. In *Die Gemäldegalerie Oldenburg: Eine europäische Altmeistersammlung*, pp. 49–68. Petersberg: Michael Imhof Verlag, 2017.
41. Filedt Kok, J.P. “Een drieluik met de kruisiging in de oorspronkelijke lijst”. In *Gezien met eigen ogen! Topstukken uit de Middeleeuwen in Museum Catharijneconvent*, pp. 84–87. Amersfoort: Bekking & Blitz Uitgevers, 2014.
42. Frequin, S. “Slaap zacht Maria. Ivoren diptiek met Geboorte van Christus, de Opdracht in de tempel, de Aanbidding der Wijzen en de Kruisiging van Christus”. In *Gezien met eigen ogen! Topstukken uit de Middeleeuwen in Museum Catharijneconvent*, pp. 20–22. Amersfoort: Bekking & Blitz Uitgevers, 2014.
43. Gastel, J. van. “Bodies Made Present”. In *The Secret Lives of Art Works Exploring the Boundaries between Art and Life*, pp. 242–61. Leiden: Leiden University Press, 2014.
44. Gerritsen, W. “Het spoor van de eenhoorn”. In *Het reizende detail in de kunst van 1400 to 1500*, pp. 90–97. Amsterdam: Kunst & Schrijven, 2016.
45. Göttler, C. “Imitation as Animation”. In *The Secret Lives of Art Works Exploring the Boundaries between Art and Life*, pp. 152–78. Leiden: Leiden University Press, 2014.
46. Goudeau, J., Verhoeven, M., en Weijers, W., red. *The Imagined and Real Jerusalem in Art and Architecture*. Leiden: Brill, 2014
Radboud Studies in the Humanities, vol. 2.
47. Hartog, E. den. “Een geëmailleerd schrijntje uit Limoges voor relieken van Thomas à Becket”. In *Gezien met eigen ogen! Topstukken uit de Middeleeuwen in Museum Catharijneconvent*, pp. 17–19. Amersfoort: Bekking & Blitz Uitgevers, 2014.
48. Haveman, M. “Al wat het oog ziet”. In *Het reizende detail in de kunst van 1400 to 1500*, pp. 6–9. Amsterdam: Kunst & Schrijven, 2016.
49. ———. “De bewoonbare wereld”. In *Het reizende detail in de kunst van 1400 to 1500*, pp. 122–27. Amsterdam: Kunst & Schrijven, 2016.
50. ———. “Modelboeken”. In *Het reizende detail in de kunst van 1400 to 1500*, pp. 12–13. Amsterdam: Kunst & Schrijven, 2016.
51. ———. “Reizende engelen”. In *Het reizende detail in de kunst van 1400 to 1500*, pp. 10–11. Amsterdam: Kunst & Schrijven, 2016.
52. ———. “Rugfiguurtjes”. In *Het reizende detail in de kunst van 1400 to 1500*, pp. 14–15. Amsterdam: Kunst & Schrijven, 2016.
53. ———. “Tapijten”. In *Het reizende detail in de kunst van 1400 to 1500*, pp. 16–17. Amsterdam: Kunst & Schrijven, 2016.
54. Haveman, M., en Overbeek, A. *Het reizende detail in de kunst van 1400 to 1500*. Amsterdam: Kunst & Schrijven, 2016.

- Bijdragen van: P. van den Akker, M. Bol, C. Chavannes-Mazel, S. Cohen-Willner, R. Duits, W. Gerritsen, M. Haveman, E. de Jongh, A.S. Lehmann, M. Löwensteyn, A. Melis, A. Müller-Schirmer, H. van Os, B. Ridderbos, A. van Run, F. Scholten, J. Stumpel, D. Tamis, A. de Vries, M. de Winkel en W. van Zeil.
55. Hemptinne, T. de, Fraeters, V., en Gongora, M. E., red. *Speaking to the eye: Sight and Insight through Text and Image (1150-1650)*. Turnhout: Brepols, 2013.
 56. Hendrikman, L., red. *Collectie Neutelings: vier eeuwen middeleeuwse sculptuur*. Maastricht ; Zwolle: Bonnefantenmuseum ; Waanders Uitgevers, 2016. Bijdragen van: E. Bijzet, M. Gordusenko, S. Huijts, L. Jansen, W. Neutelings, B. van der Mark, K. Petzel, I. Reesing en F. Scholten.
 57. ———. “Willem Neutelings: Industrieel, intellectueel, collectioneur”. In *Collectie Neutelings: vier eeuwen middeleeuwse sculptuur*, pp. 10–22. Maastricht ; Zwolle: Bonnefantenmuseum ; Waanders Uitgevers, 2016.
 58. Hermans, L. “Perpetual Presences”. In *The Secret Lives of Art Works Exploring the Boundaries between Art and Life*, pp. 56–74. Leiden: Leiden University Press, 2014.
 59. Innemée, K. “De Maagschap van Anna, of: het blijft in de familie”. In *Gezien met eigen ogen! Topstukken uit de Middeleeuwen in Museum Catharijneconvent*, pp. 33–35. Amersfoort: Bekking & Blitz Uitgevers, 2014.
 60. Iserief, H. “De Sint-Jan van Lateranen naar Nederland: een realistische weergave van de Roomse basiliek”. In *Gezien met eigen ogen! Topstukken uit de Middeleeuwen in Museum Catharijneconvent*, pp. 52–54. Amersfoort: Bekking & Blitz Uitgevers, 2014.
 61. Jasperse, J. “Jatwerk! Gestolen goed gedijt”. In *Gezien met eigen ogen! Topstukken uit de Middeleeuwen in Museum Catharijneconvent*, pp. 101–2. Amersfoort: Bekking & Blitz Uitgevers, 2014.
 62. ———. “Versierd met flonkerende edelstenen”. In *Gezien met eigen ogen! Topstukken uit de Middeleeuwen in Museum Catharijneconvent*, pp. 150–52. Amersfoort: Bekking & Blitz Uitgevers, 2014.
 63. Jong, J.L. de. “Donatio en Damnatio”. *Desipientia* 22, nr. 2 (2015): pp. 21–25.
 64. Jongh, E. de. “Drakendoder en zielenweger”. In *Het reizende detail in de kunst van 1400 to 1500*, pp. 150–59. Amsterdam: Kunst & Schrijven, 2016.
 65. Keizer, J. “‘De bladeren luisterrijk door het zonlicht dat op hen valt’: over de droom van een universele kunst”. *Kunstschrift* 61 (2017): pp. 8–11.
 66. Kempers, B. “Een zegenende Christus: Verlosser in kerk, huis en museum”. In *Gezien met eigen ogen! Topstukken uit de Middeleeuwen in Museum Catharijneconvent*, pp. 81–83. Amersfoort: Bekking & Blitz Uitgevers, 2014.
 67. Kessel, E. van. “Not Painting but Flesh”. In *The Secret Lives of Art Works Exploring the Boundaries between Art and Life*, pp. 95–115. Leiden: Leiden University Press, 2014.
 68. Klerck, B. de. “Jerusalem in Renaissance Italy: The Holy Sepulchre on the Sacro Monte of Varallo”. In *The Imagined and Real Jerusalem in Art and Architecture*, pp. 215–36. Leiden: Brill, 2014.
 69. ———. “The portrait historié in Passion scenes in Renaissance Italy”. In *Example or Alter Ego? Aspects of the Portrait Historié in Western Art from Antiquity to the Present*. Turnhout: Brepols, 2016.
 70. Koldeweij, J. “Hippolyte de Berthoz by Dirk Bouts and Hugo van der Goes: A Patron as Martyr”. In *Example or Alter Ego? Aspects of the Portrait Historié in Western Art from*

- Antiquity to the Present*, pp. 131–43. Turnhout: Brepols, 2016.
71. ———. “Zoenen voor je zielenheil”. In *Gezien met eigen ogen! Topstukken uit de Middeleeuwen in Museum Catharijneconvent*, pp. 27–29. Amersfoort: Bekking & Blitz Uitgevers, 2014.
 72. Koomen, A.R. de. “Una cosa non meno maravigliosa che honorata’. The expansion of Netherlandish sculptors in sixteenth-century Europe”. *Nederlands Kunsthistorisch Jaarboek* 63 (2013).
 73. Kootte, T.G., Verheus-Nieuwstraten, R., en Wijngaarden, M.L. van, red. *De kracht van Luther*. Utrecht ; Zwolle: Museum Catharijneconvent ; Wbooks, 2017. Tent.cat. Museum Catharijneconvent, Utrecht 2017. Bijdragen van: M. Barnard, J. Boendermaker, M. van Delft, S. Hiebsch, A. den Hollander, T. Kootte, H. Selderhuis, J. Smelik, J. Spaans, I.M. Veldman en M.L. van Wijngaarden.
 74. Korteweg, A.S. “De Bernulphuscodex”. In *Gezien met eigen ogen! Topstukken uit de Middeleeuwen in Museum Catharijneconvent*, pp. 104–7. Amersfoort: Bekking & Blitz Uitgevers, 2014.
 75. Kroesen, J.E.A. “Een ingerichte laatmiddeleeuwse kerk. Verschijning van Maria met Kind aan Dominicus in een kloosterkerk”. In *Gezien met eigen ogen! Topstukken uit de Middeleeuwen in Museum Catharijneconvent*, pp. 97–100. Amersfoort: Bekking & Blitz Uitgevers, 2014.
 76. ———. “Retabel und Tabernakelschrein. Auf Spurensuche nach einer niederländischen Sonderkonfiguration in der spätmittelalterlichen Altarausstattung”. In *From conservation to interpretation: studies of religious art (c. 1100 - c. 1800) in Northern and Central Europe in honour of Peter Tångeberg*, pp. 217–58. Leuven: Peeters Publishers, 2017.
 77. Kroesen, J.E.A., Nyborg, E., en Sauerberg, M.L., red. *From conservation to interpretation: studies of religious art (c. 1100 - c. 1800) in Northern and Central Europe in honour of Peter Tångeberg*. Leuven: Peeters Publishers, 2017. Feestbundel.
 78. Kruijf, A. de. “Zoals Maria. Zittend Christuskind als Salvator Mundi”. In *Gezien met eigen ogen! Topstukken uit de Middeleeuwen in Museum Catharijneconvent*, pp. 73–74. Amersfoort: Bekking & Blitz Uitgevers, 2014.
 79. Kruip, M. “Maria als heelmeeester”. In *Kennis in Beeld. Denken en doen in de Middeleeuwen*, pp. 136–43. Hilversum, 2014.
 80. Leeflang, M. “Tussen kunst en kitsch: een Utrechtse Jezus op de ezel”. In *Gezien met eigen ogen! Topstukken uit de Middeleeuwen in Museum Catharijneconvent*, pp. 66–68. Amersfoort: Bekking & Blitz Uitgevers, 2014.
 81. Leerdam, A. van, Lie, O.S.H., Meuwese, M., en Patijn, M., red. *Kennis in beeld: denken en doen in de middeleeuwen*. Artesliteratuur in de Nederlanden 8, 2014.
 82. Lehmann, A.S. “Ars nova in een flesje”. In *Het reizende detail in de kunst van 1400 to 1500*, pp. 220–29. Amsterdam: Kunst & Schrijven, 2016.
 83. ———. “Het andere haar”. In *Het reizende detail in de kunst van 1400 to 1500*, pp. 188–91. Amsterdam: Kunst & Schrijven, 2016.
 84. ———. “Voetstappen op de weg”. In *Het reizende detail in de kunst van 1400 to 1500*, pp. 248–53. Amsterdam: Kunst & Schrijven, 2016.
 85. Lehmann, A.S., Scholten, F., en Chapman, H.P., red. *Meaning in materials, 1400-1800*. Vol. 62. *Nederlands Kunsthistorisch Jaarboek* 62. Leiden: Brill, 2013.

86. Liebergen, L. van. "Heilige Familie". In *Gezien met eigen ogen! Topstukken uit de Middeleeuwen in Museum Catharijneconvent*, pp. 61–62. Amersfoort: Bekking & Blitz Uitgevers, 2014.
87. Löwensteyn, M. "De geschiedenis van Melusine". In *Het reizende detail in de kunst van 1400 to 1500*, pp. 98–103. Amsterdam: Kunst & Schrijven, 2016.
88. Manen, M.E. van. "Het verdwenen middendeel van het Rijnlants Altaarstuk". In *Gezien met eigen ogen! Topstukken uit de Middeleeuwen in Museum Catharijneconvent*, pp. 23–26. Amersfoort: Bekking & Blitz Uitgevers, 2014.
89. Manuth, V., Leeuwen, R. van, en Koldewey, J., red. *Example or alter ego? Aspects of the portrait historié in western art from antiquity to the present*. Turnhout: Brepols, 2016.
90. Melis, A. "Een reizende voorstelling". In *Het reizende detail in de kunst van 1400 to 1500*,

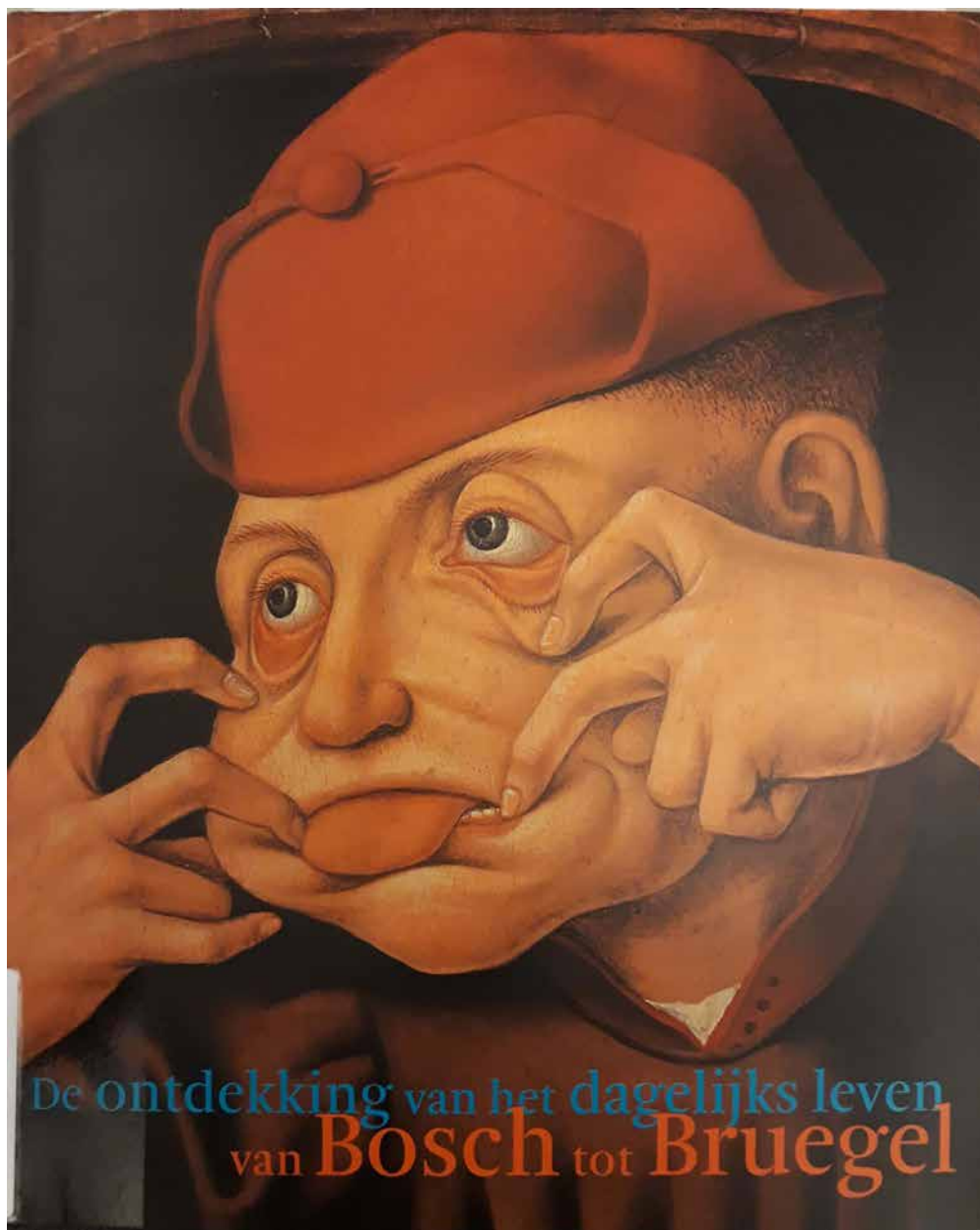
pp. 40–45. Amsterdam: Kunst & Schrijven, 2016.

91. Mulders, E. "Moeder Gods Hodegetria". In *Gezien met eigen ogen! Topstukken uit de Middeleeuwen in Museum Catharijneconvent*, pp. 15–16. Amersfoort: Bekking & Blitz Uitgevers, 2014.
92. Müller-Schirmer, A. "Langer, hoger, breder". In *Het reizende detail in de kunst van 1400 to 1500*, pp. 210–19. Amsterdam: Kunst & Schrijven, 2016.
93. Nood, M. de, en Schooten, K. van, red. *Ik geef om jou!: naastenliefde door de eeuwen heen*. Zwolle ; Utrecht: Wbooks ; Museum Catharijneconvent, 2014
Tent.cat. Museum Catharijneconvent, 2014
Bijdragen van: H. van Asperen, R. de Bruin, T. van Bueren, J. Dane, L. van Doorn, R. Evers, A. van Heijst, H. Kool-Blokland, M. van der Linde, M. de Nood en M. Shatanawi.
94. Obbema, P. "Het Graduale van het Amsterdamse

- Agnesconvent". In *Gezien met eigen ogen! Topstukken uit de Middeleeuwen in Museum Catharijneconvent*, pp. 134–36. Amersfoort: Bekking & Blitz Uitgevers, 2014.
95. Os, H.W. van. *Franciscus voor vrijzinnigen*. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2017.
96. ———. *Heilige en onheilige families*. Amsterdam: Uitgeverij Balans, 2015. Bijdrage van: N. Boerma.
97. ———. *Henk van Os komt thuis*. Oss: Museum Jan Cunen, 2015. Tent.cat. Museum Jan Cunen, Oss 2015.
98. ———. "Jezus en Franciscus, n.a.v. Jezus in de Hof van Gethsemane en de Stigmatisatie van de H. Franciscus". In *Gezien met eigen ogen! Topstukken uit de Middeleeuwen in Museum Catharijneconvent*, pp. 39–41. Amersfoort: Bekking & Blitz Uitgevers, 2014.
99. ———. "Met Maria op reis". In *Het reizende detail in de kunst van 1400 to 1500*, pp. 134–39. Amsterdam: Kunst & Schrijven, 2016.
100. Piron, H.W.J. "Faun: van dia naar Powerpoint". *Desipientia* 20, nr. 2 (2013): pp. 28–32.
101. Ploeg, K. van de. "Naar wie keek ze? Vragen en vermoedens bij de 'Utrechtse stenen vrouwenkop'". In *Gezien met eigen ogen! Topstukken uit de Middeleeuwen in Museum Catharijneconvent*, pp. 78–80. Amersfoort: Bekking & Blitz Uitgevers, 2014.
102. Reesing, I. "Ursula en haar reisgenoten". In *Gezien met eigen ogen! Topstukken uit de Middeleeuwen in Museum Catharijneconvent*, pp. 55–56. Amersfoort: Bekking & Blitz Uitgevers, 2014.
103. Ridderbos, B. "Reizende studeerkamers". In *Het reizende detail in de kunst van 1400 tot 1500*, pp. 128–33. Amsterdam ; Zutphen: Kunst & Schrijven, 2016.
104. Ronnes, H., en Witte, A. "The Dutch Renaissance in a straightjacket: recent research on Netherlandish art and architecture in the Netherlands". *Explorations in Renaissance culture* 41, nr. 1 (2015): pp. 94–115.
105. Rudy, K.M. "Het getijdenboek van Catrigna Pietersdochter". In *Gezien met eigen ogen! Topstukken uit de Middeleeuwen in Museum Catharijneconvent*, pp. 117–20. Amersfoort: Bekking & Blitz Uitgevers, 2014.
106. Run, A. van. "Voorstellingen van de geboorte". In *Het reizende detail in de kunst van 1400 tot 1500*, pp. 112–21. Amsterdam ; Zutphen: Kunst & Schrijven, 2016.
107. Scheller, R.W. "Nederlands oudste schaatsvoorstelling". In *Gezien met eigen ogen! Topstukken uit de Middeleeuwen in Museum Catharijneconvent*, pp. 143–46. Amersfoort: Bekking & Blitz Uitgevers, 2014.
108. Schmidt, V.M. "Sienese schwung". In *Gezien met eigen ogen! Topstukken uit de Middeleeuwen in Museum Catharijneconvent*, pp. 111–12. Amersfoort: Bekking & Blitz Uitgevers, 2014.
109. Scholten, F., red. *1100-1600*. Amsterdam: Rijksmuseum, 2015. Bestandscatalogus 1100-1600. Bijdragen van: R. Baarsen, D.J. Biemond, D. Bull, J.D. van Dam, F. Diercks, J.P. Filedt Kok, G. van der Ham, E. Hartkamp-Jonxis, J. de Hond, G. Jansen, E. Jansen, W. Kloek, J.R. de Lorm, B. van der Mark, H. van Os, F. Scholten en M. Ubl.
110. ———. "De hemel in een notendop". In *Het reizende detail in de kunst van 1400 tot 1500*, pp. 140–49. Amsterdam ; Zutphen: Kunst & Schrijven, 2016.
111. ———. "Een Europees panorama: de wijde wereld van de kunstenaar in de late middeleeuwen en de renaissance". In *1100-1600*, pp. 6–35. Amsterdam: Rijksmuseum, 2015.

112. ———. “Gotische randverschijnselen”. In *Het reizende detail in de kunst van 1400 tot 1500*, pp. 66–71. Amsterdam ; Zutphen: Kunst & Schrijven, 2016.
113. ———. “In hout gekapt”. In *Het reizende detail in de kunst van 1400 tot 1500*, pp. 182–87. Amsterdam ; Zutphen: Kunst & Schrijven, 2016.
114. ———. “Reizende beeldsnijders”. In *Het reizende detail in de kunst van 1400 tot 1500*, pp. 26–39. Amsterdam ; Zutphen: Kunst & Schrijven, 2016.
115. Schraven, M. “Metallic Presence”. In *The Secret Lives of Art Works Exploring the Boundaries between Art and Life*, pp. 132–51. Leiden: Leiden University Press, 2014.
116. Schrover, M., red. *Museum Het Valkhof: een kleine parade*. Nijmegen: Museum Het Valkhof, 2013
Best.cat. Museum Het Valkhof, Nijmegen 2013. Bijdragen van: B. Kruijsen, F. van de Schoor, L. Swinkels en M. Schrover.
117. Sman, G.J. van der, en Wierda, B. “Wisselend succes. De loopbanen van Nederlandse en Vlaamse kunstenaars in Florence, 1450-1600”. *Nederlands Kunsthistorisch Jaarboek* 63 (2013).
118. Steensma, R. “Christophorus”. In *Gezien met eigen ogen! Topstukken uit de Middeleeuwen in Museum Catharijneconvent*, pp. 88–90. Amersfoort: Bekking & Blitz Uitgevers, 2014.
119. Stoter, M. “Daniel, de sluwe drakendoder. De draak als symbool voor het kwaad.” *Alde Fryske Tsjerken* 12 (2015): pp. 22–24.
120. Stumpel, J. “Druppels en juwelen”. In *Het reizende detail in de kunst van 1400 tot 1500*, pp. 230–39. Amsterdam ; Zutphen: Kunst & Schrijven, 2016.
121. ———. “Het glimmende pantser”. In *Het reizende detail in de kunst van 1400 tot 1500*, pp. 160–69. Amsterdam ; Zutphen: Kunst & Schrijven, 2016.
122. ———. “In de schaduw van de kever”. In *Het reizende detail in de kunst van 1400 tot 1500*, pp. 76–83. Amsterdam ; Zutphen: Kunst & Schrijven, 2016.
123. ———. “Veren, vliezen en vlerken”. In *Het reizende detail in de kunst van 1400 tot 1500*, pp. 104–11. Amsterdam ; Zutphen: Kunst & Schrijven, 2016.
124. Taatgen, A. “Onder de huid van de koningen”. In *Gezien met eigen ogen! Topstukken uit de Middeleeuwen in Museum Catharijneconvent*, pp. 91–93. Amersfoort: Bekking & Blitz Uitgevers, 2014.
125. Tamis, D. “Het bal van de wildemannen”. In *Het reizende detail in de kunst van 1400 tot 1500*, pp. 84–89. Amsterdam ; Zutphen: Kunst & Schrijven, 2016.
126. Veelenturf, K. “Godsverlatenheid: Christus op de Koude Steen”. In *Gezien met eigen ogen! Topstukken uit de Middeleeuwen in Museum Catharijneconvent*, pp. 49–51. Amersfoort: Bekking & Blitz Uitgevers, 2014.
127. Verhoeven, M. “Jerusalem as Palimpsest: The Architectural Footprint of the Crusaders in the Contemporary City”. In *The Imagined and Real Jerusalem in Art and Architecture*, pp. 114–35. Leiden: Brill, 2014.
128. Vermeylen, F. “Greener pastures? Capturing artists’ migrations during the Dutch Revolt”. *Nederlands Kunsthistorisch Jaarboek* 63 (2013).
129. Vries, A. de. “Dansend aan het werk”. In *Het reizende detail in de kunst van 1400 tot 1500*, pp. 54–59. Amsterdam ; Zutphen: Kunst & Schrijven, 2016.
130. Wallert, A. “Het Evangeliarum van St. Lebuïnus”. In *Gezien met eigen ogen! Topstukken uit de Middeleeuwen in Museum Catharijneconvent*, pp. 147–49. Amersfoort: Bekking & Blitz Uitgevers, 2014.
131. Weijden, E. van der. “Mechelse popjes. Anna-te-Drieën”. In *Gezien met eigen ogen! Topstukken uit de Middeleeuwen in Museum Catharijneconvent*, pp. 94–96.

- Amersfoort: Bekking & Blitz Uitgevers, 2014.
132. Welie, W. van. “De Lebuïnuskelk - een kelk voor Karel de Grote?” In *Gezien met eigen ogen! Topstukken uit de Middeleeuwen in Museum Catharijneconvent*, pp. 12–14. Amersfoort: Bekking & Blitz Uitgevers, 2014.
133. ———. “Het Mystieke huwelijk van de heilige Agnes”. In *Gezien met eigen ogen! Topstukken uit de Middeleeuwen in Museum Catharijneconvent*, pp. 36–38. Amersfoort: Bekking & Blitz Uitgevers, 2014.
134. ———. “Het Visioen van de heilige Bernardus”. In *Gezien met eigen ogen! Topstukken uit de Middeleeuwen in Museum Catharijneconvent*, pp. 47–48. Amersfoort: Bekking & Blitz Uitgevers, 2014.
135. Welie, W. van, en Broekhuijsen-Kruijer, K.H., red. *Gezien met eigen ogen! Topstukken uit de Middeleeuwen in Museum Catharijneconvent*. Amersfoort: Bekking & Blitz Uitgevers, 2014.
- Bijdragen van: W. van Welie, E. Mulders, E. den Hartog, S. Frequin, M.E. van Manen, J. Koldewey, K. Broekhuijsen, K. Innemée, H. van Os, T. van Bueren, K. Veelenturf, H. Iserief, I. Reesing, P. van Dael, L. van Liebergen, H. Colenbrander, M. Leeftang, H. Defoer, A. de Kruijf, S. de Blaauw, K. van der Ploeg, B. Kempers, J.P. Filedt Kok, R. Steensma, A. Taatgen, E. van der Weijden, J.E.A. Kroesen, J. Jasperse, A.S. Korteweg, A-M.J. van Egmond, V.M. Schmidt, M. Bloem, K.M. Rudy, S. van Bergen, P. Obbema, A.M.W. As-Vijvers, J.A.A.M. Biemans, R.W. Scheller en A. Wallert.
136. Winkel, M. de. “Haken en ogen”. In *Het reizende detail in de kunst van 1400 tot 1500*, 200–209. Amsterdam ; Zutphen: Kunst & Schrijven, 2016.
137. Witte, A. “Passeri’s Vite”. In *The Secret Lives of Art Works Exploring the Boundaries between Art and Life*, pp. 200–220. Leiden: Leiden University Press, 2014.
138. Zeil, W. van. “Speelgoed met een functie”. In *Het reizende detail in de kunst van 1400 tot 1500*, pp. 72–75. Amsterdam ; Zutphen: Kunst & Schrijven, 2016.

NEDERLANDEN

Algemeen

139. Anrooij, W. van. "Armorial, Heralds and Heraldry around 1400". In *Medieval art in the Northern Netherlands before Van Eyck: new facts and features*, pp. 116–29. Utrecht: Clavis Stichting Middeleeuwse Kunst, 2014.
140. Beyer, M. de, Verhoeven, P., en Reinstra, A., red. *Kerkinterieurs in Nederland*. Zwolle: Wbooks, 2016.
141. Blockmans, W. "The Splendour of Burgundy: for Whom?" In *Staging the Court of Burgundy*, pp. 17–24. Turnhout ; Londen: Harvey Miller Publishers, 2013.
142. Blockmans, W., Oosterwijk, A. van, Borchert, T.H., Gabriëls, N., en Oosterman, J., red. *Staging the Court of Burgundy*. Turnhout ; Londen: Harvey Miller Publishers, 2013. Proceedings of the conference The Splendour of Burgundy.
143. Bloem, M. "Presentatio. Imitatio. Innovatio". In *Medieval art in the Northern Netherlands before Van Eyck: new facts and features*, pp. 130–47. Utrecht: Clavis Stichting Middeleeuwse Kunst, 2014.
144. Borchert, T.H. "Some thoughts about form and function of early Flemish Portraits". In *Staging the Court of Burgundy*, pp. 201–213. Turnhout ; Londen: Harvey Miller Publishers, 2013.
145. Brinkman, H. "Het Gruuthusehandschrift: ontdekking, onderzoek, waardering". In *Liefde & devotie: het Gruuthusehandschrift: kunst en cultuur omstreeks 1400*, pp. 10–25. Antwerpen: Ludion, 2013.
146. ——. "Splendorous Art: Words for Oblivion. Origins of Literary Innovation in Dutch during Burgundian Rule

(1419-1482)". In *Staging the Court of Burgundy*, pp. 41–50. Turnhout ; Londen: Harvey Miller Publishers, 2013.

147. Chavannes-Mazel, C.A. "Epilogue: After Hoogewerff". In *Medieval art in the Northern Netherlands before Van Eyck: new facts and features*, pp. 188–95. Utrecht: Clavis Stichting Middeleeuwse Kunst, 2014.
148. ———. "Michiel van der Borch". In *Medieval art in the Northern Netherlands before Van Eyck: new facts and features*, pp. 108–15. Utrecht: Clavis Stichting Middeleeuwse Kunst, 2014.
149. Coelen, P. van der. "De geboorte van de genregrafiek: Van de Meester van de Liefdestuinen tot Albrecht Dürer". In *De ontdekking van het dagelijkse leven van Bosch tot Bruegel*, pp. 33–54. Rotterdam: Museum Boijmans van Beuningen, 2015.
150. ———. "Een meesterlijk verteller: Lucas van Leyden". In *De ontdekking van het dagelijkse*

STAGING THE COURT OF BURGUNDY

HARVEY MILLER PUBLISHERS

leven van Bosch tot Bruegel, pp. 75–92. Rotterdam: Museum Boijmans van Beuningen, 2015.

151. ———. "Landsknechten, boeren en bordelen: Nederlandse en Duitse genregrafiek van Sebald Beham tot Jan Vermeyen". In *De ontdekking van het dagelijkse leven van Bosch tot Bruegel*, pp. 117–40. Rotterdam: Museum Boijmans van Beuningen, 2015.
152. Coelen, P. van der, en Lammertse, F., red. *De ontdekking van het dagelijkse leven van Bosch tot Bruegel*. Rotterdam: Museum Boijmans van Beuningen, 2015. Tent.cat. Museum Boijmans van Beuningen, Rotterdam 2015. Bijdragen van: M. Ubl, A. Gaba-van Dongen, L. Timmermans, P. van der Coelen en F. Lammertse.
153. ———. "Inspiratie en imitatie: Schilders en prentkunstenaars rondom Bruegel". In *De ontdekking van het dagelijkse leven van Bosch tot Bruegel*, pp. 235–57. Rotterdam: Museum Boijmans van Beuningen, 2015.

154. ———. “Niet zonder te lachen: Pieter Bruegel de Oude”. In *De ontdekking van het dagelijkse leven van Bosch tot Bruegel*, pp. 201–34. Rotterdam: Museum Boijmans van Beuningen, 2015.
155. Damen, M. “The Town, the Duke, his Couriers, and their Tournament. A Spectacle in Brussels. 4-7 May 1439”. In *Staging the Court of Burgundy*, pp. 85–96. Turnhout ; Londen: Harvey Miller Publishers, 2013.
156. De Bruyn, E. “Jheronimus Bosch: his Patrons and his Public. What we know and would like to know”. In *Jheronimus Bosch, his patrons and his public*, pp. 14–29. 's-Hertogenbosch: Jheronimus Bosch Art Center, 2014.
157. Dixhoorn, A. van. “The values of Antwerp and the prosperity of Belgica. Political economy in Guicciardini's Descittione di tutti i Paesi Bassi (1567)”. *Nederlands Kunsthistorisch Jaarboek* 64 (2014): pp. 76–107.
158. Dupré, S. “The value of glass and the translation of artisanal knowledge in early modern Antwerp”. *Nederlands Kunsthistorisch Jaarboek* 64 (2014): pp. 138–61.
159. Egmond, A-M.J. van. “Art and Archives, Clerics and Counts”. In *Medieval art in the Northern Netherlands before Van Eyck: new facts and features*, pp. 58–73. Utrecht: Clavis Stichting Middeleeuwse Kunst, 2014.
160. Egmond, A-M.J. van, en Chavannes-Mazel, C.A., red. *Medieval art in the Northern Netherlands before Van Eyck: new facts and features*. Utrecht: Clavis Stichting Middeleeuwse Kunst, 2014. Congresbundel.
161. Frequin, S. “A Voice from the Grave”. In *Medieval art in the Northern Netherlands before Van Eyck: new facts and features*, pp. 160–71. Utrecht: Clavis Stichting Middeleeuwse Kunst, 2014.
162. Gaba - van Dongen, A. “Aan tafel met Lange Pier”. In *De ontdekking van het dagelijkse leven van Bosch tot Bruegel*, pp. 198–200. Rotterdam: Museum Boijmans van Beuningen, 2015.
163. ———. “Poppengoed”. In *De ontdekking van het dagelijkse leven van Bosch tot Bruegel*, pp. 258–60. Rotterdam: Museum Boijmans van Beuningen, 2015.
164. ———. “Rekwisieten op de Hooiwagen”. In *De ontdekking van het dagelijkse leven van Bosch tot Bruegel*, pp. 72–74. Rotterdam: Museum Boijmans van Beuningen, 2015.
165. Gaba - van Dongen, A., en Timmermans, L. “Gespreksvoorwerpen”. In *De ontdekking van het dagelijkse leven van Bosch tot Bruegel*, pp. 114–16. Rotterdam: Museum Boijmans van Beuningen, 2015.
166. Göttler, C., Ramakers, B.A.M., en Woodall, J. “Trading values in early modern Antwerp. An introduction”. *Nederlands Kunsthistorisch Jaarboek* 64 (2014): pp. 8–37.
167. Hartog, E. den. “The ‘Cinderella’ of the Arts”. In *Medieval art in the Northern Netherlands before Van Eyck: new facts and features*, pp. 148–59. Utrecht: Clavis Stichting Middeleeuwse Kunst, 2014.
168. Hasselt, L. van. *Amsterdam DNA: hoe Amsterdam Amsterdam werd*. Amsterdam: Amsterdam Museum, 2013. Tent.cat. Amsterdam Museum, Amsterdam 2013. Bijdragen van: N.E. Middelkoop, A.C. Koldewij, A. van de Kieft, B. Vreeken, en P. Spies.
169. Heyning, K. *Turbulente tijden: zorg en materiële cultuur in Zierikzee in de zestiende eeuw*. Hilversum: Uitgeverij Verloren, 2017.
170. Jasperse, J. “Duke Charles of Guelders and the ‘Restoration’ of the Tomb Monument of Gerard IV and Margaret in the Roermond Minster”. In *Medieval art in the Northern*

- Netherlands before Van Eyck: new facts and features*, pp. 172–87. Utrecht: Clavis Stichting Middeleeuwse Kunst, 2014.
171. Jolivet, S., en Wijsman, H. “Dress and illuminated manuscripts at the Burgundian court: complementary sources and fashions (1430–1455)”. In *Staging the Court of Burgundy*, pp. 279–85. Turnhout ; Londen: Harvey Miller Publishers, 2013.
172. Jong, H. ’t. “The Room of the Scribe. Reality in Disguise Instead of Disguised Symbolism”. In *Staging the Court of Burgundy*, pp. 221–28. Turnhout ; Londen: Harvey Miller Publishers, 2013.
173. Klinkenberg, E.S. “The Medieval Mural Paintings in the Dutch Reformed Church at Britsum”. In *Medieval art in the Northern Netherlands before Van Eyck: new facts and features*, pp. 40–57. Utrecht: Clavis Stichting Middeleeuwse Kunst, 2014.
174. Kneepkens, I., en Wallert, A. “A Note on the Unfortunate Lords of Montfoort”. In *Medieval art in the Northern Netherlands before Van Eyck: new facts and features*, pp. 74–87. Utrecht: Clavis Stichting Middeleeuwse Kunst, 2014.
175. Koldewey, J. “A Good Example to Follow. The Reliquaries of Charles the Bold, John of Lannoy and John Bastard of Cleves”. In *Staging the Court of Burgundy*, pp. 241–48, 378–80. Turnhout ; Londen: Harvey Miller Publishers, 2013.
176. ———. “Maastricht. Basiliek van Onze Lieve Vrouw”. In *Kerkinterieurs in Nederland*, pp. 40–43. Zwolle: Wbooks, 2016.
177. ———. “’s-Hertogenbosch. Sint-Janskathedraal”. In *Kerkinterieurs in Nederland*, pp. 82–85. Zwolle: Wbooks, 2016.
178. Krul, W. “Introduction: G.J. Hoofewerff. Explorer in Art History”. In *Medieval art in the Northern Netherlands before Van Eyck: new facts and features*, pp. 12–21. Utrecht: Clavis Stichting Middeleeuwse Kunst, 2014.
179. Lammertse, F. “Alles is hooi: Jheronimus Bosch”. In *De ontdekking van het dagelijkse leven van Bosch tot Bruegel*, pp. 55–71. Rotterdam: Museum Boijmans van Beuningen, 2015.
180. ———. “Tussen Antwerpen en Amsterdam: Pieter Aertsen en Joachim Beuckelaer”. In *De ontdekking van het dagelijkse leven van Bosch tot Bruegel*, pp. 177–97. Rotterdam: Museum Boijmans van Beuningen, 2015.
181. ———. “Vernieuwer van een oude kunst: Quinten Massijs en zijn invloed op Jan Provoost, Jan Massijs en Marinus van Reyerswale”. In *De ontdekking van het dagelijkse leven van Bosch tot Bruegel*, pp. 93–113. Rotterdam: Museum Boijmans van Beuningen, 2015.
182. Lucas, J. “Between politics and care for salvation: the wall-mounted memorial of Isabel of Portugal in the Basel Charterhouse”. In *Staging the Court of Burgundy*, pp. 33–39. Turnhout ; Londen: Harvey Miller Publishers, 2013.
183. Oosterman, J. “Scattered Voices. Anthonis de Roovere and Other Reporters of the Wedding of Charles the Bold and Margaret of York”. In *Staging the Court of Burgundy*, pp. 241–48. Turnhout ; Londen: Harvey Miller Publishers, 2013.
184. Philippe, L., red. *In vriendschap verbonden: het Liber Amicorum of vriendenboekje in de 16e en de 17e eeuw in de Nederlanden*. Antwerpen: VZW Museum Nicolaas Rockox ; KMSKA, 2013. Bijdragen van: R. Fabri, H. Van de Velde, K. Thomassen, M. de Schepper en L.M. Helmus.
185. Ploeg, K. van de. “The Reception of Hoogewerff’s ‘De Noord-Nederlandsche Schilderkunst’”. In *Medieval art in the Northern Netherlands before Van Eyck: new facts and features*, pp. 22–39. Utrecht: Clavis Stichting Middeleeuwse Kunst, 2014.

186. Ramakers, B.A.M. *Understanding Art in Antwerp: Classicising the Popular, Popularising the Classic (1540-1580)*. Leuven: Peeters Publishers, 2011.
187. Ronnes, H., en Witte, A. "The Dutch Renaissance in a straightjacket: recent research on Netherlandish art and architecture in the Netherlands". *Explorations in Renaissance culture* 41, nr. 1 (2015): pp. 94–115.
188. Rudy, K.M. "The Trivulzio Hours, the Ghent altarpiece and the mass as devotional subject". In *Staging the Court of Burgundy*, pp. 301–23. Turnhout ; Londen: Harvey Miller Publishers, 2013.
189. Scaillièrez, C., red. *François Ier et l'art des Pays-Bas*. Parijs: Somogy éditions d'art, 2017. Bijdragen van: M. Bimbenet-Privat, M. Blanc, M. Boudon-Machuel, D. Cordellier, F. Elsig, D. Ewing, H. Gasnault, A. Gérard, M. Gilles, C. Jenkins, K. de Jonge, P. Malgouyres, E. Mattison, H. de Reviers, C. Scaillièrez, P. van den Brink en J. Vittet.
190. Scholten, F., Woodall, J., en Meijers, D., red. *Art and migration: Netherlandish artists on the move, 1400-1750*. Vol. 63. Nederlands Kunsthistorisch Jaarboek 63. Leiden: Brill, 2014.
191. Suèr, S. "The instructions in the Bethlehem Plenary and its Production Process". In *Medieval art in the Northern Netherlands before Van Eyck: new facts and features*, pp. 88–99. Utrecht: Clavis Stichting Middeleeuwse Kunst, 2014.
192. Thomassen, K. "Het album amicorum of vriendenboekje in de 16e en 17e eeuw in de Nederlanden". In *In vriendschap verbonden: het Liber Amicorum of vriendenboekje in de 16e en de 17e eeuw in de Nederlanden*, pp. 9–42. Antwerpen: VZW Museum Nicolaas Rockox ; KMSKA, 2013.
193. Timmermans, L. "Dubbelzinnige dingen". In *De ontdekking van het dagelijkse leven van Bosch tot Bruegel*, pp. 154–56. Rotterdam: Museum Boijmans van Beuningen, 2015.
194. ———. "Het gebruiksvoorwerp als schildersmodel". In *De ontdekking van het dagelijkse leven van Bosch tot Bruegel*, pp. 30–32. Rotterdam: Museum Boijmans van Beuningen, 2015.
195. Ubl, M. "Het zit in de details: de Brunswijkse Monogrammist en Herri met de Bles". In *De ontdekking van het dagelijkse leven van Bosch tot Bruegel*, pp. 141–53. Rotterdam: Museum Boijmans van Beuningen, 2015.
196. ———. "Van hoerenhuis tot hoofse liefde: Jan Sanders van Hemessen, de Meester van de Vrouwelijke Halffiguren en Ambrosius Benson". In *De ontdekking van het dagelijkse leven van Bosch tot Bruegel*, pp. 157–76. Rotterdam: Museum Boijmans van Beuningen, 2015.
197. Van Cauteren, K., red. *Jan van Eyck, Rogier van der Weyden en de ontdekking van de wereld*. Enschede: Rijksmuseum Twenthe, 2014. Tent.cat. Rijksmuseum Twenthe, Enschede 2014. Bijdragen van: K. Van Cauteren, J. Beltman, J.P. Van Bendegem, I. Bocken, A. Bodar, P. Huvenne, H.W. van Os, H. Pleij en J. Stumpel.
198. Vervoort, R. *De heksen van Bruegel: hekserijvoorstellingen in de Lage Landen tussen 1450 en 1700*. Onder redactie van Calster, P. van. Brugge: Uitgeverij Van de Wiele, 2015.
199. Welie, W. van. "Genesis Jumbled". In *Medieval art in the Northern Netherlands before Van Eyck: new facts and features*, pp. 100–107. Utrecht: Clavis Stichting Middeleeuwse Kunst, 2014.
200. Weststeijn, T., Jorink, E., en Scholten, F., red. *Netherlandish art in its global context*. Vol. 66. Nederlands Kunsthistorisch Jaarboek 66. Leiden: Brill, 2016.
201. Willemsen, A. *Gouden Middeleeuwen: Nederland in*

de Merovingische wereld, 400-700 na Chr. Zutphen: Walburg Pers, 2015.

202. Wolters, M. "Het geheim van de Gregoriusmissen." *Catharijne. Magazine van Museum Catharijneconvent* 33, nr. 1 (2015): pp. 16-19.

203. Wouk, E.H. "Reclaiming the antiquities of Gaul: Lambert Lombard and the history of northern art". *Simiolus* 36, nr. 1/2 (2012): pp. 35-65.

Schilderkunst

204. Aikema, B.J.H. *Jheronimus Bosch e Venezia*. Venetië: Marsilio, 2017.

205. ——. "The Reception of Bosch in Italy: Macaronic Culture and the Taste for the Bizarre and Fanciful". In *Jheronimus Bosch, his patrons and his public*, pp. 30-45. 's-Hertogenbosch: Jheronimus Bosch Art Center, 2014.

206. Ainsworth, M.W., en Vandivere, A. "Judith with the Head of

Holofernes: Jan Cornelisz Vermeyen's earliest signed painting". *Journal of Historians of Netherlandish Art* 6, nr. 2 (2014): pp. 1-18.

207. Bakker, B. "The Amsterdam Paradise by Herri met de Bles and the Fountain of Life". *The Rijksmuseum Bulletin* 63, nr. 2 (2015): pp. 114-133.

208. Benge, G.F. "On the closed wings of the Garden of Earthly Delights triptych: New discoveries and the role of memoria". In *Jheronimus Bosch, his patrons and his public*, pp. 46-71. 's-Hertogenbosch: Jheronimus Bosch Art Center, 2014.

209. Borchert, T.H. *Bosch in Detail*. Antwerpen: Ludion, 2016.

210. ——. "Hans Memling: an introductory sketch." In *Hans Memling: Portraiture, Piety and a reunited Altarpiece.*, pp. 45-61. Londen: Paul Holberton Publishing, 2016.

211. ——. *Memling: Rinascimento fiammingo*. Milaan: Skira, 2014.

212. ——. "Memling und Italien." In *Artistic Innovations and Cultural Zones*, pp. 135-161. Frankfurt am Main: Peter Lang, 2014.

213. ——. "The beginnings of Hans Memling's professional work in Bruges and the Impact of his early Commissions." In *Sad Ostateczny Hans Memling*. Krakow, 2016.

214. Borchert, T.H., en Jonckheere, K., red. *Renaissanceportretten uit de Lage Landen*. Brussel: BOZAR, Paleis voor Schone Kunsten, 2015. Tent.cat. Paleis voor Schone Kunsten, Brussel 2015. Bijdragen van: K. Jonckheere, T.H. Borchert, K. Van der Stighelen, B. Watteeuw, M. van Wamel, F. van Dam en P. Dujardin.

215. Buijsen, E., Van der Stighelen, K., en Wytema, C. *Zuiderburen: portretten uit Vlaanderen 1400-1700*. Zwolle: Waanders Uitgevers, 2017. Tent.cat. Mauritshuis, Den Haag 2017. Bijdragen van: K. Van der Stighelen, C. Wytema,

Q. Buvelot, E. Gordenker, L. van der Vinde en M. Lankester (red.).

216. Bussels, S. "The diptych of the Lentulus letter: building textual and visual evidence for Christ's appearance". In *Speaking to the Eye: Sight and Insight through Text and Image (1150-1650)*, pp. 241-57. Turnhout: Brepols, 2013.

217. Colenbrander, H. "Jheronimus Bosch and Diego de Guevara: the 'third' Haywain". In *Jheronimus Bosch, his patrons and his public*, pp. 84-103. 's-Hertogenbosch: Jheronimus Bosch Art Center, 2014.

218. De Bruyn, E. "Jheronimus Bosch: his Patrons and his Public. What we know and would like to know". In *Jheronimus Bosch, his patrons and his public*, pp. 14-29. 's-Hertogenbosch: Jheronimus Bosch Art Center, 2014.

219. Dudok van Heel, S.A.C. "Het onmogelijke geboortejaar ca. 1475 van de Amsterdamse schilder Jacob Cornelisz (ca.

1460-1533) met de imaginaire achternaam Van Oostsanen". *De Nederlandsche Leeuw* 131, nr. 2014 (2014): pp. 181-90.

220. Duijn, E.E. van. *All that glitters is not gold: the depiction of gold-brocaded velvets in fifteenth- and early sixteenth-century Netherlandish paintings*. Amsterdam: Universiteit van Amsterdam, 2013.
221. Duijn, M. van. "Dit bouck hoert toe [...]'. Een bijbel uit het bezit van Jacob Cornelisz van Oostsanen". In *Jacob Cornelisz van Oostsanen (ca. 1470-1533): de Renaissance in Amsterdam en Alkmaar*, pp. 152-53. Zwolle: Waanders Uitgevers, 2014.
222. Egmond, A-M.J. van. "Dirc die maelre en Jan van Eyck. Een ambachtsman en een kunstenaar in Den Haag". *Jaarboek die Haghe*, 2014, pp. 10-28.
223. Erdmann, R.G., Hoogstede, L., Ilsink, M., Klein Gotink, R., Koldewij, J., Nap, H., en Spronk, R. "The Bosch Research and Conservation Project". In

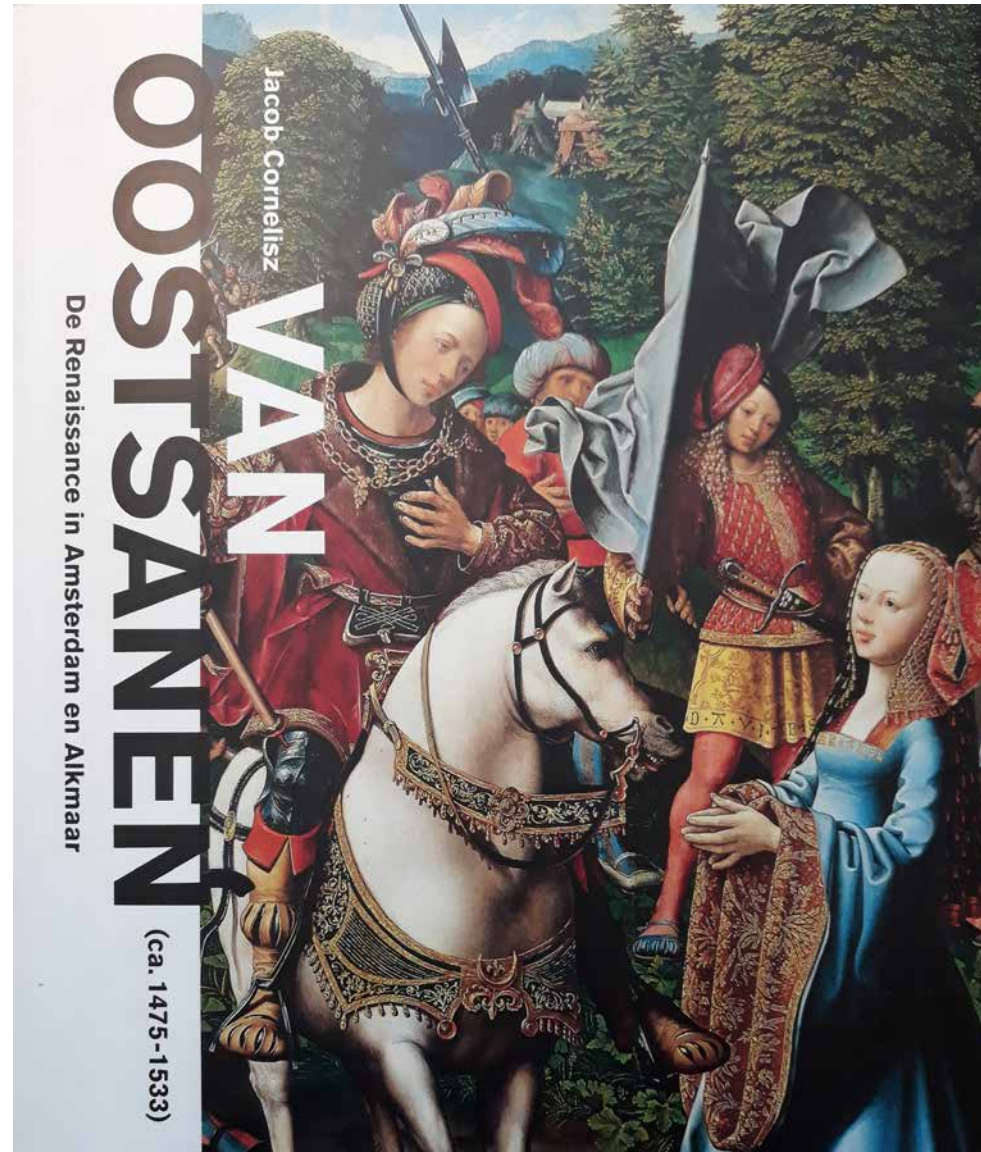

Jheronimus Bosch, his patrons and his public, pp. 366-71. 's-Hertogenbosch: Jheronimus Bosch Art Center, 2014.

224. Falkenburg, R. "Super-entanglement: unfolding evidence in Hieronymus Bosch's Mass of St. Gregory". In *Image and Incarnation: the Early Modern Doctrine of the Pictorial Image*, pp. 371-96. Leiden: Brill, 2015.
225. ——. "The Garden of Earthly Delights - Viewership, Patrons, Public". In *Jheronimus Bosch, his patrons and his public*, pp. 118-31. 's-Hertogenbosch: Jheronimus Bosch Art Center, 2014.
226. Filedt Kok, J.P., Gibson, W., en Bruijnen, Y. *Cornelis Engebrechtsz: a sixteenth-century Leiden artist and his workshop*. Turnhout: Brepols, 2014. Bijdragen van: W.S. Gibson, Y. Bruijnen, E.E. van Duijn, P. Klein.
227. Fischer, S. "... este género de pintura se llamase Grillo'. On the

- High and Low in Bosch's Art". In *Jheronimus Bosch, his patrons and his public*, pp. 132–41. 's-Hertogenbosch: Jheronimus Bosch Art Center, 2014.
228. Hanou, J. "Mozes, muiters en munten: de Wet in Maerten de Vos' 'Panhuyspaneel' volgens de 'methode Radermacher'". *Oud Holland: Quarterly for Dutch Art History* 127, nr. 2–3 (2014): pp. 61–78.
229. Hasselt, L. van, en Bleyerveld, Y.L., red. *Bird's-eye view of Amsterdam: on the cusp of the Golden Age*. Zwolle: Waanders Uitgevers, 2015
Bijdragen van: L. van Hasselt, Y.L. Bleyerveld en S. van 't Hoff.
230. Haveman, M. "Hier en Hierna". *Kunstschrift* 59, nr. 6 (2015): pp. 2–5.
231. Hitchins, S.G. *Art as History, History as Art, Jheronimus Bosch and Pieter Bruegel the Elder, assembling knowledge not setting puzzles*. Nijmegen: Radboud Universiteit Nijmegen, 2014. Dissertatie.
232. Hof, S. van 't. "Gebed zonder end. Een Amsterdamse kloostergeschiedenis". In *Jacob Cornelisz van Oostsanen (ca. 1470-1533): de Renaissance in Amsterdam en Alkmaar*, pp. 39–46. Zwolle: Waanders Uitgevers, 2014.
233. ———. "Miracle City: The Miracle of Amsterdam and Heilige Stede Chapel in the Sixteenth Century". In *Bird's-eye view of Amsterdam: on the cusp of the Golden Age*, pp. 35–42. Zwolle: Waanders Uitgevers, 2015.
234. ———. "Mirakelstad. Het Mirakel en de Heilige Stede in de zestiende eeuw". In *Jacob Cornelisz van Oostsanen (ca. 1470-1533): de Renaissance in Amsterdam en Alkmaar*, pp. 29–38. Zwolle: Waanders Uitgevers, 2014.
235. Honig, E.A. *Jan Brueghel and the Senses of Scale*. University Park: Pennsylvania State University Press, 2016.
236. Hoogstede, L. "Bosch Research and Conservation Project - BRCP Solving the Puzzle". In *Jheronimus Bosch, his patrons and his public*, pp. 372–87. 's-Hertogenbosch: Jheronimus Bosch Art Center, 2014.
237. Ilsink, M., en Koldewey, J. *Jheronimus Bosch (circa 1450-1516). Visioenen van een genie*. Brussel ; 's-Hertogenbosch: Mercatorfonds ; Het Noordbrabants Museum, 2016. Tent.cat. Het Noordbrabants Museum, 's-Hertogenbosch, 2016. Bijdragen van: M. Ilsink, J. Koldewey en C. de Mooij. Ook Engelse, Duitse en Franse editie.
238. ———. "Jheronimus Bosch (circa 1450-1516). Visioenen van een genie". *PAN Amsterdam* 2015, 2015, pp. 22–29.
239. Ilsink, M., Koldewey, J., Hoogstede, L., Spronk, R., Erdmann, R.G., Klein Gotink, R., Nap, H., en Veldhuizen, D. *Hieronymus Bosch. Schilder en tekenaar. Catalogue Raisonné*. Brussel: Mercatorfonds, 2016. Bijdragen van: J. Koldewey, R. Spronk, L. Hoogstede, R.R. Erdmann, R. Klein Gotink, H. Nap en D. Veldhuizen. Ook Engelse, Duitse en Franse editie.
240. Jonckheere, K. *Michiel Coxcië: de Vlaamse Rafaël*. Leuven: Davidsfonds Uitgeverij ; M Museum Leuven, 2013. Tent.cat. M Museum, Leuven 2013. Bijdragen van: G.J. van der Sman, R. Suykerbuyk, M. van Wamel, T. Esposito, A. Perez de Tudela, O. Kik en N. Peeters.
241. Kemp, F., Koldewey, J., Gooiker, H., en Timmermans, J., red. *Jheronimus Bosch, his patrons and his public*. 's-Hertogenbosch: Jheronimus Bosch Art Center, 2014
3rd International Jheronimus Bosch Conference, September 16-18, 2012. Congresbundel.
242. Klinkert, C.M. "De vertel-lust van Cornelis Buys II. Het schilderij Jakob trekt bij Laban weg". In *Jacob Cornelisz van Oostsanen (ca. 1470-1533): de Renaissance in Amsterdam en Alkmaar*, pp. 104–6. Zwolle: Waanders Uitgevers, 2014.

243. Knevel, P. "Bricks, Walls and Militiamen: Defending the City". In *Bird's-eye view of Amsterdam: on the cusp of the Golden Age*, pp. 51–58. Zwolle: Waanders Uitgevers, 2015.
244. ——. "Stenen, wallen en burgersoldaten. De verdediging van de stad". In *Jacob Cornelisz van Oostsanen (ca. 1470-1533): de Renaissance in Amsterdam en Alkmaar*, pp. 55–62. Zwolle: Waanders Uitgevers, 2014.
245. Knevel, T. "Amsterdam in vogelvlucht. De stad van Jacob door zijn kleinzoon in beeld gebracht". In *Jacob Cornelisz van Oostsanen (ca. 1470-1533): de Renaissance in Amsterdam en Alkmaar*, pp. 13–20. Zwolle: Waanders Uitgevers, 2014.
246. ——. "Bird's-Eye View of Amsterdam: The City of Cornelis Anthonisz". In *Bird's-eye view of Amsterdam: on the cusp of the Golden Age*, pp. 9–16. Zwolle: Waanders Uitgevers, 2015.
247. Knevel, T., en Knevel, P. "Graan, bier en groene zeep.

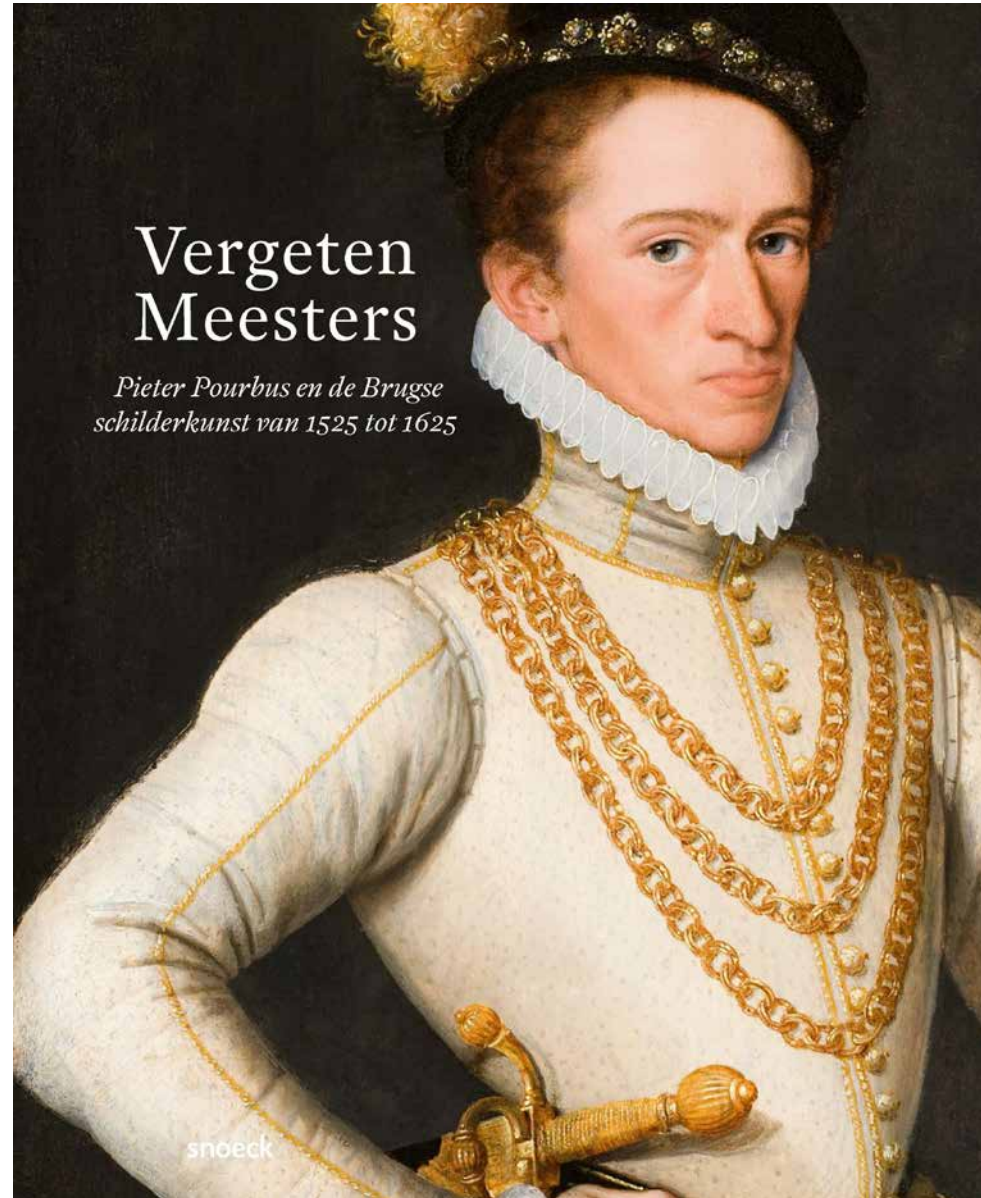
Handel en haven". In *Jacob Cornelisz van Oostsanen (ca. 1470-1533): de Renaissance in Amsterdam en Alkmaar*, pp. 47–54. Zwolle: Waanders Uitgevers, 2014.

248. ——. "Grain, Beer and Green Soap: Commerce and Harbour". In *Bird's-eye view of Amsterdam: on the cusp of the Golden Age*, 43–50. Zwolle: Waanders Uitgevers, 2015.
249. Koldeweij, J. "Het einde der tijden, in de ogen van Bosch." *Kunstschrift* 59, nr. 6 (2015): pp. 20–27.
250. ——. "Jheronimus Bosch e lo stato attuale della ricerca". In *Jheronimus Bosch e Venezia*, pp. 61–81. Venetië: Marsilio, 2017.
251. ——. "St Bavo on the Vienna Last Judgement unmasked as St Hipolytus". In *Jheronimus Bosch, his patrons and his public*, pp. 400–437. 's-Hertogenbosch: Jheronimus Bosch Art Center, 2014.

252. ———. “Vita e morte di Jheronimus Bosch”. In *Jheronimus Bosch e Venezia*, pp. 206–10. Venetië: Marsilio, 2017.
253. Koldewey, J., en Ilsink, M. “De visioenen van een genie. Een volledig nieuw beeld van Jeroen Bosch.” *Vind. Geschiedenis, Archeologie, Kunst en Antiek* 20 (2015): pp. 62–65.
254. Leeflang, H. “Het Amsterdamse prentbedrijf van Jacob Cornelisz van Oostsanen”. In *Jacob Cornelisz van Oostsanen (ca. 1470-1533): de Renaissance in Amsterdam en Alkmaar*, pp. 123–35. Zwolle: Waanders Uitgevers, 2014.
255. Leeflang, M. *King Christian II of Denmark in portraits: a portrait by Joos van Cleve rediscovered*. Helmond: Institute of Old Masters Research, 2017.
256. Leerdam, A. van. “Teamwork op monumentale schaal. De gewelfschilderingen van Jacob Cornelisz van Oostsanen”. In *Jacob Cornelisz van Oostsanen (ca. 1470-1533): de Renaissance in Amsterdam en Alkmaar*, pp. 141–51. Zwolle: Waanders Uitgevers, 2014.
257. Lootsma, H. “A re-assembled altarpiece by Bernard van Orley”. *Burlington Magazine* 159, nr. 1367 (2017): pp. 88–98.
258. Löwensteyn, M. “Wat wij waren, zijn jullie nu.” *Kunstschrift* 59, nr. 6 (2015): pp. 16–19.
259. Meuwese, M. “Een retourtje hiernamaals”. *Kunstschrift* 59, nr. 6 (2015): pp. 30–35.
260. Meuwissen, D. “Ambachtelijke precisie in verf. Het geschilderde oeuvre van Jacob Cornelisz van Oostsanen”. In *Jacob Cornelisz van Oostsanen (ca. 1470-1533): de Renaissance in Amsterdam en Alkmaar*, pp. 107–19. Zwolle: Waanders Uitgevers, 2014.
261. ———. “De omgekeerde W. Het huismerk van Jacob Cornelisz van Oostsanen”. In *Jacob Cornelisz van Oostsanen (ca. 1470-1533): de Renaissance in Amsterdam en Alkmaar*, pp. 100–101. Zwolle: Waanders Uitgevers, 2014.
262. ———. “Een kunsthistorisch raadsel. De kwestie Cornelis Buys I en II”. In *Jacob Cornelisz van Oostsanen (ca. 1470-1533): de Renaissance in Amsterdam en Alkmaar*, pp. 102–3. Zwolle: Waanders Uitgevers, 2014.
263. ———. “Een ondernemer in de Kalverstraat. De werkplaats van Jacob Cornelisz van Oostsanen”. In *Jacob Cornelisz van Oostsanen (ca. 1470-1533): de Renaissance in Amsterdam en Alkmaar*, pp. 159–65. Zwolle: Waanders Uitgevers, 2014.
264. ———, red. *Jacob Cornelisz van Oostsanen (ca. 1470-1533): de Renaissance in Amsterdam en Alkmaar*. Zwolle: Waanders Uitgevers, 2014. Tent.cat. Amsterdam Museum en Stedelijk Museum Alkmaar, Amsterdam ; Alkmaar, 2014. Bijdragen van: P. van den Brink, H.L.M. Defoer, M. van Duijn, H. Gilissen, L. van Hasselt, S. van 't Hoff, C.M. Klinkert, P. Knevel, T. Knevel, H. Leeflang, M. Leeflang, A. van Leerdam, N.E. Middelkoop, J. Niessen, M. van den Nieuwenhuizen, B. Speet, A. Taatgen, I. van Tuinen, M. Ubl, K. Veelenturf, I.M. Veldman, Y. Bleyerveld.
265. ———. “Jacob Cornelisz van Oostsanen. Het leven van een vroege Hollandse kunstenaar”. In *Jacob Cornelisz van Oostsanen (ca. 1470-1533): de Renaissance in Amsterdam en Alkmaar*, pp. 93–99. Zwolle: Waanders Uitgevers, 2014.
266. Meuwissen, D., en Bleyerveld, Y.L. “Een uniek schilderij. Saul bezoekt de heks van Endor”. In *Jacob Cornelisz van Oostsanen (ca. 1470-1533): de Renaissance in Amsterdam en Alkmaar*, pp. 120–22. Zwolle: Waanders Uitgevers, 2014.
267. Niekerk, D. van, Kelder, R.J., Jong, A. de, Velkamp, R.J., en Hettema, A. *Jeroen Bosch: wijsheid-schrijver met beelden*. Haarlem: Rozekruis Pers, 2016.
268. Oosterwijk, A. van. “Een triptiek voor de Eekhoutabdij door Pieter I Claeissens”. *Handelingen van het*

Genootschap van Geschiedenis
2015, nr. 152 (2015): pp. 93–
106.

269. ———, red. *Vergeten Meesters. Pieter Pourbus en de Brugse schilderkunst van 1525-1625*. Heule: Snoeck Publishers, 2017. Tent.cat. Groeningemuseum. Ook verschenen in het Engels. Met bijdragen van: Brecht Dewilde, Didier Martens, Heide Deneweth, Ludo Vandamme, Paul Huvenne, Guenevere Souffreau, Elie Vernack, Eva Tahon, Samuel Mareel, Maarten Bassens, Alexandra Zvereva en Anne van Oosterwijk.
270. Oosterwijk, A. van, en Wolters, M. "Ondertekening als informatiebron voor het oeuvre van Pieter Pourbus en de familie Claeissens." In *Vergeten Meesters. Pieter Pourbus en de Brugse schilderkunst van 1525-1625*, pp. 61–71. Heule: Snoeck Publishers, 2017.
271. Peyer, T. de. "Grillen and Grylli: The Diableries of Jheronimus Bosch". In *Jheronimus Bosch, his patrons and his public*, pp.

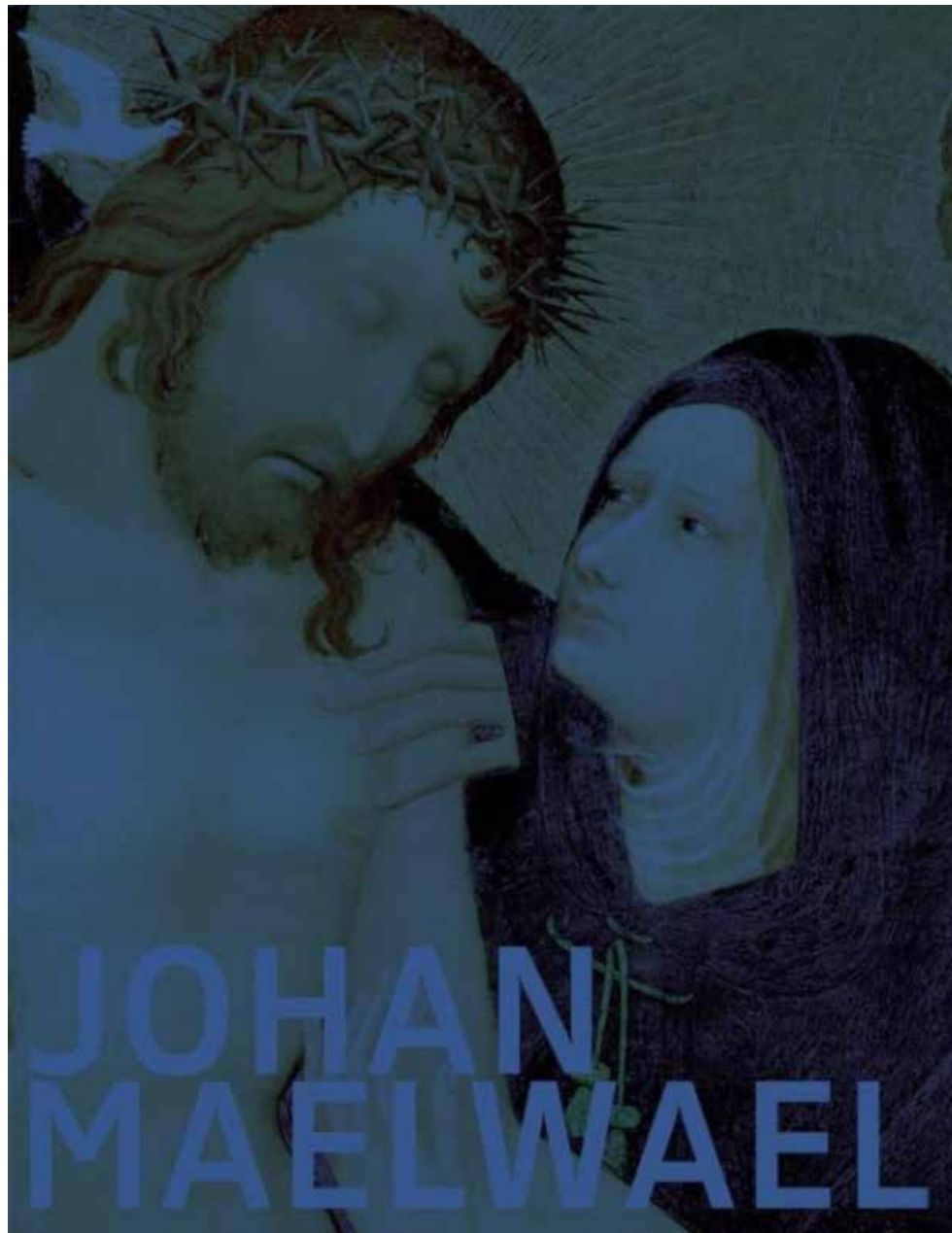

210–29. 's-Hertogenbosch: Jheronimus Bosch Art Center, 2014.

272. Pinson, Y. "Images of War and Violence as Moral Lessons in the Work of Jheronimus Bosch". In *Jheronimus Bosch, his patrons and his public*, pp. 230–53. 's-Hertogenbosch: Jheronimus Bosch Art Center, 2014.
273. Pokorny, E. "Lodewijk van Gruuthuse, alias Louis de Bruges. A Potential Patron of Bosch". In *Jheronimus Bosch, his patrons and his public*, pp. 254–63. 's-Hertogenbosch: Jheronimus Bosch Art Center, 2014.
274. Reintjes, M. "Ein altar mit St. Hiëronymus Bilt nuss zo zweymal aufgethan': het raadsel van Jacob Cornelisz' Weense vijf luik". *Desipientia* 21, nr. 2 (2014): pp. 41–45.
275. Ridderbos, B. "Ideas on Issues: The Coincidence of the Baptism of Josse of Burgundy with the Presentation of the 'Ghent Altarpiece' - The Iconographic

Programme of the Painting”. In *Der Genter Altar / The Ghent Altarpiece*, pp. 172–77. Berlijn: Gemäldegalerie Staatliche Museen Berlin, 2017.

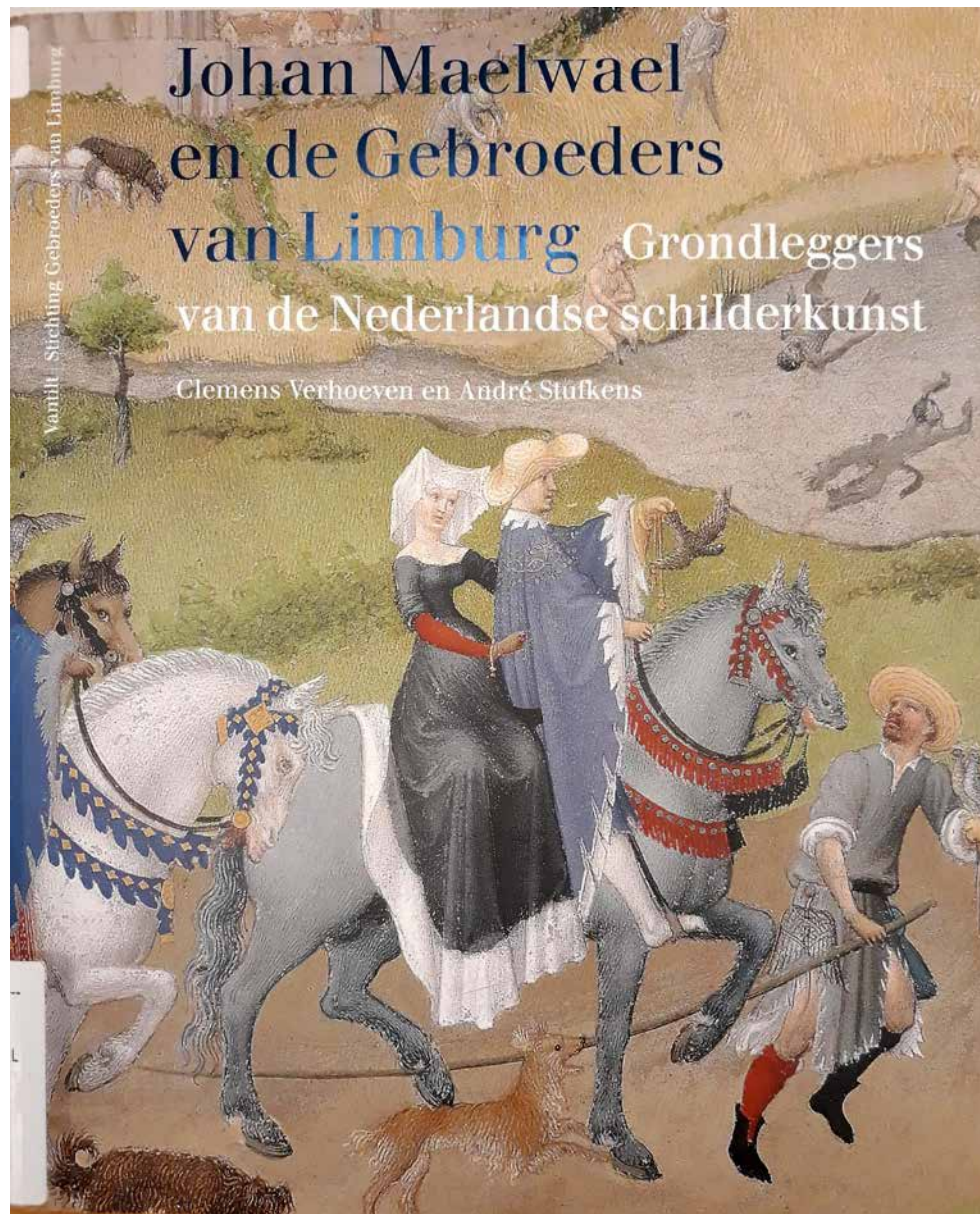
276. ———. “Perspectieven op de Jongste Dag”. *Kunstschrift* 59, nr. 6 (2015): pp. 6–13.
277. ———. *Schilderkunst in de Bourgondische Nederlanden*. Leuven ; Zwolle: Davidsfonds Uitgeverij ; Wbooks, 2014.
278. Ridderbos, B., en Faries, M. “Hans Memling’s ‘Last Judgement’ in Gdansk: technical evidence and creative process”. *Oud Holland: Quarterly for Dutch Art History* 130 (2017): pp. 57–82.
279. Roelofs, P., red. *Johan Maelwael*. Amsterdam: Rijksmuseum, 2017. Tent.cat. Rijksmuseum, Amsterdam 2017. Bijdragen van: P. Roelofs, R. Dückers, E. Ravaud, V.M. Schmidt, F. Scholten, D. Thiébout, M. Ubl, W. Nowik, G. Bastian en M. Eveno.

280. ———. “Johan Maelwael en de hertogelijke schilderswerkplaats in Bourgondië”. In *Johan Maelwael*, pp. 24–33. Amsterdam: Rijksmuseum, 2017.
281. ———. “Johan Maelwael: schilder aan het Bourgondische hof”. In *Johan Maelwael*, pp. 12–23. Amsterdam: Rijksmuseum, 2017.
282. Scholten, L. “Archival documents about the workshop of Jheronimus Bosch”. In *Jheronimus Bosch: His Life and his Work.*, pp. 296–307. 's-Hertogenbosch, 2016.
283. ———. “Atelier van Aken; de werkplaats van Jheronimus Bosch?” *Bossche Kringen* 1, nr. 1 (2014): pp. 51–56.
284. ———. “BoschDoc; een database met bronnen over Jheronimus Bosch”. *Bossche Kringen* 3, nr. 3 (2015): pp. 10–13.
285. ———. “BoschDoc verbeteren en complementeren; een reactie op het artikel ‘Hoe heette onze schilder?’” *Bossche Kringen* 3, nr. 5 (2016): pp. 61–63.

286. Scholten, L., en Koldewij, J. "BoschDoc; bronnen over leven en werken van Jheronimus Bosch". *Desipientia* 21, nr. 1 (2014): pp. 30–34.
287. Sman, G.J. van der. "De vrijages van Jupiter". In *Michiel Coxcie: de Vlaamse Rafaël*, p. 57. Leuven: Davidsfonds Uitgeverij ; M Museum Leuven, 2013.
288. ———. "Hercules en Cacus". In *Michiel Coxcie: de Vlaamse Rafaël*, p. 33. Leuven: Davidsfonds Uitgeverij ; M Museum Leuven, 2013.
289. ———. "Klassieke scène met naaktfiguren". In *Michiel Coxcie: de Vlaamse Rafaël*, p. 25. Leuven: Davidsfonds Uitgeverij ; M Museum Leuven, 2013.
290. Speet, B. "A New Start: The Alteration". In *Bird's-eye view of Amsterdam: on the cusp of the Golden Age*, pp. 79–85. Zwolle: Waanders Uitgevers, 2015.
291. ———. "Cracks in the Wall: First Signs of the Reformation". In *Bird's-eye view of Amsterdam: on the cusp of the Golden Age*, pp. 71–78. Zwolle: Waanders Uitgevers, 2015.
292. ———. "Een nieuw begin. De Alteratie". In *Jacob Cornelisz van Oostsanen (ca. 1470-1533): de Renaissance in Amsterdam en Alkmaar*, pp. 83–92. Zwolle: Waanders Uitgevers, 2014.
293. ———. "Permanent Power: Amsterdam's Ruling Class". In *Bird's-eye view of Amsterdam: on the cusp of the Golden Age*, pp. 17–24. Zwolle: Waanders Uitgevers, 2015.
294. ———. "Scheuren in het bolwerk. Eerste tekenen van de Reformatie". In *Jacob Cornelisz van Oostsanen (ca. 1470-1533): de Renaissance in Amsterdam en Alkmaar*, pp. 75–82. Zwolle: Waanders Uitgevers, 2014.
295. ———. "Vast op het pluche. Het Amsterdamse stadsbestuur". In *Jacob Cornelisz van Oostsanen (ca. 1470-1533): de Renaissance in Amsterdam en Alkmaar*, pp. 21–28. Zwolle: Waanders Uitgevers, 2014.
296. Spronk, R. "Jheronimus Bosch and the Van Aken Family Workshop: Towards a Reassessment of Technique". In *Jheronimus Bosch, his patrons and his public*, pp. 388–99. 's-Hertogenbosch: Jheronimus Bosch Art Center, 2014.
297. Stumpel, J. "De verbeelding van de hemel". *Kunstschrift* 59, nr. 6 (2015): pp. 38–45.
298. Suchtelen, A. van. *De doop van Christus: Jan van Scorel in Haarlem*. Haarlem: Frans Hals Museum, 2015. Tent.cat. Frans Hals Museum, Haarlem 2015. Bijdragen van: J. Roeders, J. Koenen en D. Duyster.
299. Taatgen, A. "De groote Petrus Nannius van Alkmaar': een mansportret door Cornelis Buys II in de collectie van het Stedelijk Museum Alkmaar geïdentificeerd". *Studium: Tijdschrift voor Wetenschappen en Universiteitsgeschiedenis* 8, nr. 1 (2015): pp. 39–50.
300. Tamis, D. *Van twee handen geschildert: werkverdeling tussen schilders in de Nederlanden in de zestiende en zeventiende eeuw*. Amsterdam: Universiteit van Amsterdam, 2016. Dissertatie.
301. Timmermans, J., Spronk, R., en Koldewij, J., red. *Jheronimus Bosch: His Life and his Work*. 's-Hertogenbosch: Jheronimus Bosch Art Center, 2016. Proceedings 3rd International 4th Jheronimus Bosch Conference, 14-16 April 2016.
302. Timmermans, L. "Lust gaat door de maag: Uitingen van zinnelijkheid in de decoraties van de zestiende-eeuwse keuken en eetkamer". *Simulacrum* 23, nr. 4 (2015): pp. 5–13.
303. ———. "Onder de kalk bewaard. Vijftiende-eeuwse secco's in de kerk van Sprang". *Madoc: Tijdschrift over de Middeleeuwen* 29, nr. 4 (2016): pp. 218–28.
304. ———. "Van bierkruik tot klotendolk". *Origine* 4 (2015): pp. 46–47.

305. ——. “Verloren en blootgelegde kerkschatten. Vijftiende-eeuwse secco’s in Sprang-Capelle.” In *Brabant. Tijdschrift voor Brabants erfgoed* 8, nr. 2 (2017): pp. 18–25.
306. Tuinen, I. van. “Een schetsboekje uit het atelier van Jacob Cornelisz van Oostsanen door de Meester van het Berlijnse schetsboek (of Cornelis Anthonisz?)”. In *Jacob Cornelisz van Oostsanen (ca. 1470-1533): de Renaissance in Amsterdam en Alkmaar*, pp. 154–58. Zwolle: Waanders Uitgevers, 2014.
307. Ubl, M. *De zeven werken van barmhartigheid: Meester van Alkmaar*. Amsterdam: Rijksmuseum, 2014.
308. ——. *Der Braunschweiger Monogrammist. Wegbereiter der niederländischen Genremalerei vor Bruegel*. Petersberg: Michael Imhof Verlag, 2014.
309. ——. “Meester van de vorstenportretten (actief in Brussel ca. 1480-1490). Portret van

- Engelbert II (1451-1504), Graaf van Nassau-Dillenberg, Heer van Breda”. In *De erfenis van Rogier van der Weyden. De schilderkunst in Brussel 1450-1520*, pp. 228–29. Brussel, 2013.
310. ——. “Scène uit de verovering van Amerika. Jan Jansz Mostaert (Haarlem ca. 1474-1552/53 Haarlem)”. *Bulletin van de Vereniging Rembrandt* 23, nr. 2 (2013): pp. 23–27.
311. ——. “‘The Office of the Dead’: a New Interpretation of the Spes Nostra Painting”. *The Rijksmuseum Bulletin* 61, nr. 4 (2013): pp. 322–37.
312. Veelenturf, K. “Twee panelen uit de kring van Jacob Cornelisz van Oostsanen in Museum Boijmans Van Beuningen”. *Oud Holland: Quarterly for Dutch Art History* 128, nr. 2–3 (2015): pp. 65–82.
313. Veldman, I.M. “Art for Citizens: Jacob Cornelisz van Oostsanen and the start of Painting and Printmaking in Amsterdam”. In *Bird’s-eye view of Amsterdam:*

- on the cusp of the Golden Age, pp. 59–70. Zwolle: Waanders Uitgevers, 2015.
314. ———. “Geïllustreerde getijdenboekjes als inspiratie”. In *Jacob Cornelisz van Oostsanen (ca. 1470-1533): de Renaissance in Amsterdam en Alkmaar*, pp. 136–40. Zwolle: Waanders Uitgevers, 2014.
315. ———. “Kunst voor de burgerij. Jacob Cornelisz van Oostsanen als het begin van de Amsterdamse schilder- en prentkunst”. In *Jacob Cornelisz van Oostsanen (ca. 1470-1533): de Renaissance in Amsterdam en Alkmaar*, pp. 63–74. Zwolle: Waanders Uitgevers, 2014.
316. Verhoeven, C., en Stufkens, A. *Johan Maelwael en de Gebroeders van Limburg. Grondleggers van de Nederlandse schilderkunst*. Nijmegen: Vantilt, 2017.
317. Vézilier-Dussart, S., red. *Schatten van het maniërisme in Vlaanderen*. Cassel: Musée de Flandre, 2013. Bijdrage van: B. Bakker.
318. Vries, N. de, en Timmermans, J. *Jeroen en het geld van toen*. 's-Hertogenbosch: Jheronimus Bosch Art Center, 2016.
319. Waadenoijen, J. van. “Jheronimus Bosch, his Patrons and his Public: Artistic Freedom in the Time of Bosch”. In *Jheronimus Bosch, his patrons and his public*, pp. 306–19. 's-Hertogenbosch: Jheronimus Bosch Art Center, 2014.
320. Wamel, M.G. van. “‘Aficionados y compradores’. The Sixteenth-Century Spanish Collectors of Paintings by Jheronimus Bosch in the Netherlands”. In *Jheronimus Bosch, his patrons and his public*, pp. 320–33. 's-Hertogenbosch: Jheronimus Bosch Art Center, 2014.
321. ———. “De functie van het portret”. In *Renaissanceportretten uit de Lage Landen*, pp. 58–69. Brussel: BOZAR, Paleis voor Schone Kunsten, 2015.
322. ———. “Een seer vermaert ende wonderlijke vinder van vreemde drollen ende seltsame grillen. A review of the persona of Hieronymus Bosch”. *Kunstlicht, journal for visual art, visual culture and architecture* 36, nr. 3 (2015): pp. 22–39.
323. ———. “Portretten van Guillaume de Bourgoing en Philippa le Clerc du Tremblay”. In *Michiel Coxcie: de Vlaamse Rafaël*, p. 11. Leuven: Davidsfonds Uitgeverij ; M Museum Leuven, 2013.
324. ———. “The Patron in the Picture: Bosch and his Donor Portraits”. In *Jheronimus Bosch: His Life and his Work*, pp. 408–23. 's-Hertogenbosch: Jheronimus Bosch Art Center, 2016.
325. ———. “Zóó goed roomsch en zóó goed spaansch. Anthonis Mor and the problematic position of sixteenth-century artists with Spanish patrons in Dutch art history”. *Oud Holland: Quarterly for Dutch Art History* 127, nr. 2/3 (2014): pp. 49–60.
- Sculptuur**
326. Baarsen, R., Biemond, D.J., Brüderle, N., Diercks, F., Halem, L. van, Leeuwen, S. van, Pijbes, W., en Scholten, F. “Recent Acquisitions: Crucified Christ”. *The Rijksmuseum Bulletin* 64, nr. 3 (2016): pp. 279–81.
327. Falkenburg, R. “Prayer Nuts: Feasting the ‘Eyes of the Heart’”. In *Prayer-nuts, private devotion and early modern art collecting*, pp. 12–26. Riggisberg: Abegg-Stiftung, 2017.
328. ———. “Prayer nuts seen through the ‘eyes of the heart’”. In *Small Wonders*, pp. 106–44. Amsterdam: Rijksmuseum, 2017.
329. Glaudemans, R. *Bouwwgeschiedenis en bouwsculptuur van de Sint-Jan te 's-Hertogenbosch 1250-1550*. Nijmegen: Radboud Universiteit Nijmegen, 2017. Dissertatie.

330. ———. *De Sint-Jan te 's Hertogenbosch: bouwgeschiedenis en bouwsculptuur 1250 - 1550*. Zwolle: Wbooks, 2017.
331. ———. *Een wonderlijke klim. De luchtboogbeelden op de Sint-Jan*. 's-Hertogenbosch, 2016.
Met woord vooraf van J. Koldewij.
332. Hartog, E. den. *De bouwsculptuur van de Utrechtse Dom: een andere kijk op de bouwgeschiedenis*. Amersfoort ; Zwolle: Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed ; Wbooks, 2015.
333. Hartog, E. den, en Glaudemans, R. *De Sint-Eusebiuskerk te Arnhem: bouwsculptuur en bouwgeschiedenis*. Amersfoort ; Zwolle: Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed ; Wbooks, 2013.
Bijdragen van: R. Glaudemans, K. Emmens en G.W.C. van Wezel.
334. Ippel, I. "A Christmas Crib as a Meek Heart of the Late Mediaeval Christian". *The Rijksmuseum Bulletin* 62, nr. 4 (2014): pp. 330-47.
335. Reesing, I. "From ivory to pipeclay. The reproduction of late medieval sculpture in the Low Countries". *Nederlands Kunsthistorisch Jaarboek* 67 (2017).
336. ———. "Patronage and early ownership of sixteenth-century micro-carvings from the northern Netherlands". In *Small Wonders*, pp. 244-90. Amsterdam: Rijksmuseum, 2017.
337. ———. "The Donors of the Louvre Boxwood Miniature Altar Identified". In *Prayer-nuts, private devotion and early modern art collecting*, pp. 158-68. Riggisberg: Abegg-Stiftung, 2017.
338. Scholten, F. "Acquisitions: Sculpture. Christmas Crib". *The Rijksmuseum Bulletin* 62, nr. 3 (2014): pp. 290-91.
339. ———. *De beeldhouwer zelf: Johan Gregor van der Schardt, c. 1573*. Amsterdam: Rijksmuseum, 2015.
340. ———. *Isabella's Pleurants: tien beelden van een Bourgondisch praalgraf*. Amsterdam: Rijksmuseum, 2013.
341. ———. "Joost van Cranevelt's Description of the Riggisberg Magdalen Prayer Nut (1633)". In *Prayer-nuts, private devotion and early modern art collecting*, pp. 46-70. Riggisberg: Abegg-Stiftung, 2017.
342. ———. "Scale, Prayer and Play". In *Small Wonders*, pp. 171-210. Amsterdam: Rijksmuseum, 2017.
343. ———, red. *Small Wonders*. Amsterdam: Rijksmuseum, 2017.
Tent.cat. Rijksmuseum, Amsterdam 2017. Bijdragen van: F. Scholten, R. Falkenburg, I. Reesing, A. Suda, B. Drake Boehm, P. Dandridge en L. Ellis.
344. ———. "Statuettes, 'taillee en bois bien fecté'". In *Small Wonders*, pp. 428-74. Amsterdam: Rijksmuseum, 2017.
345. ———. "The boxwood carvers of the late gothic Netherlands". In *Small Wonders*, pp. 12-80. Amsterdam: Rijksmuseum, 2017.
346. Veldman, I.M. "'The Worldly Life of Mary Magdalen', Lucas van Leyden's Print, the Riggisberg Prayer Nut and Their Pictorial Tradition". In *Prayer-nuts, private devotion and early modern art collecting*, pp. 124-39. Riggisberg: Abegg-Stiftung, 2017.
347. Wetter, E., en Scholten, F., red. *Prayer-nuts, private devotion and early modern art collecting*. Riggisberg: Abegg-Stiftung, 2017.
Congresbundel.
348. Wezel, G.W.C. van, Hartog, E. den, en Stumpel, J. *De Sint-Maartenskerk te Doorn: vroeg renaissance monument, bouwsculptuur en bouwgeschiedenis*. Zwolle: Wbooks ; Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, 2015.
Bijdragen van: G. van Wezel, E. den Hartog, J. Stumpel, A. Lorne, M. de Keijzer, H.J.

Tolboom, W. Dubbelaar, M. Stappers, N. Tennent, B. van Os, R. Peschar, J. van Doesburg en A. Reinstra.

349. Zinman, I. "From Ausonia to Batavia: the artists of Hadrianus Junius reconsidered". *Simiolus* 37, nr. 3/4 (2013): pp. 204–26.

Boek en Papier

350. As-Vijvers, A.M.W. "Manuscript production in a Carmelite convent: the case of Cornelia van Wulfschkercke". In *Books of Hours Reconsidered*, pp. 279–96. Londen: Harvey Miller Publishers, 2013.
351. ———. *Re-making the margin: the Master of the David Scenes and Flemish manuscript painting around 1500*. Turnhout: Brepols, 2013.
352. Bass, M., en Wyckoff, E. *Beyond Bosch: the afterlife of a Renaissance master in print*. St. Louis: Saint Louis Art Museum, 2015. Tent.cat. Saint Louis Art

Museum, Saint Louis 2015. Bijdragen van: M. Ilsink en P. Fuhring.

353. Bleyerveld, Y.L., red. *Bosch to Bloemaert: early Netherlandish drawings in Museum Boijmans Van Beuningen, Rotterdam*. Parijs ; Bussum: Fondation Custodia ; Thoth Publishers, 2014. Best.cat. Museum Boijmans van Beuningen, Rotterdam 2014. Bijdragen van: A.J. Elen, J. Niessen, P. van der Coelen, F. Lammertse, G. Luijten en A. van Suchtelen.
354. Bleyerveld, Y.L., Veldman, I.M., Plomp, M.C., en Schepers, B. *The Netherlandish drawings of the 16th century in Teylers Museum*. Leiden ; Haarlem: Primavera Pers ; Teylers Museum, 2016. Bestandscatalogus, Teylers Museum, Haarlem 2016. Bijdragen van: I.M. Veldman, M.C. Plomp, Y. Bleyerveld en B. Schepers.
355. Blockmans, W. "L'ordre du jour politique des assemblées représentatives des Pays-Bas aux

XIVe et XVe siècles." In *Pour la singulière affection qu'avons à luy. Etudes bourguignonnes offertes à Jean-Marie Cauchies.*, pp. 25–42. Turnhout: Brepols, 2017.

356. Bloem, M. *De Meesters van Zweder van Culemborg: werkplaatspraktijken van een groep Noord-Nederlandse verluchters, ca. 1415-1440*. Amsterdam: Universiteit van Amsterdam, 2015. Bijdragen van: C.A. Chavannes-Mazel en J.H. Marrow.
357. Borchert, T.H. "Some remarks on drawings by Van Eyck, his workshop and his followers." In *Le pensée du regard: Études d'histoire de l'art du Moyen Âge offertes à Christian Heck.*, pp. 73–86. Londen: Brepols, 2016.
358. Brinkman, H. "Het Gruuthusehandschrift: ontdekking, onderzoek, waardering". In *Liefde & devotie: het Gruuthusehandschrift: kunst en cultuur omstreeks 1400*, pp. 10–25. Antwerpen: Ludion, 2013.

359. Brinkman, H., en Loos, I. de. *Het Gruuthusehandschrift. Hs. Den Haag, Koninklijke Bibliotheek, 79 K 10*. Hilversum: Verloren, 2015.

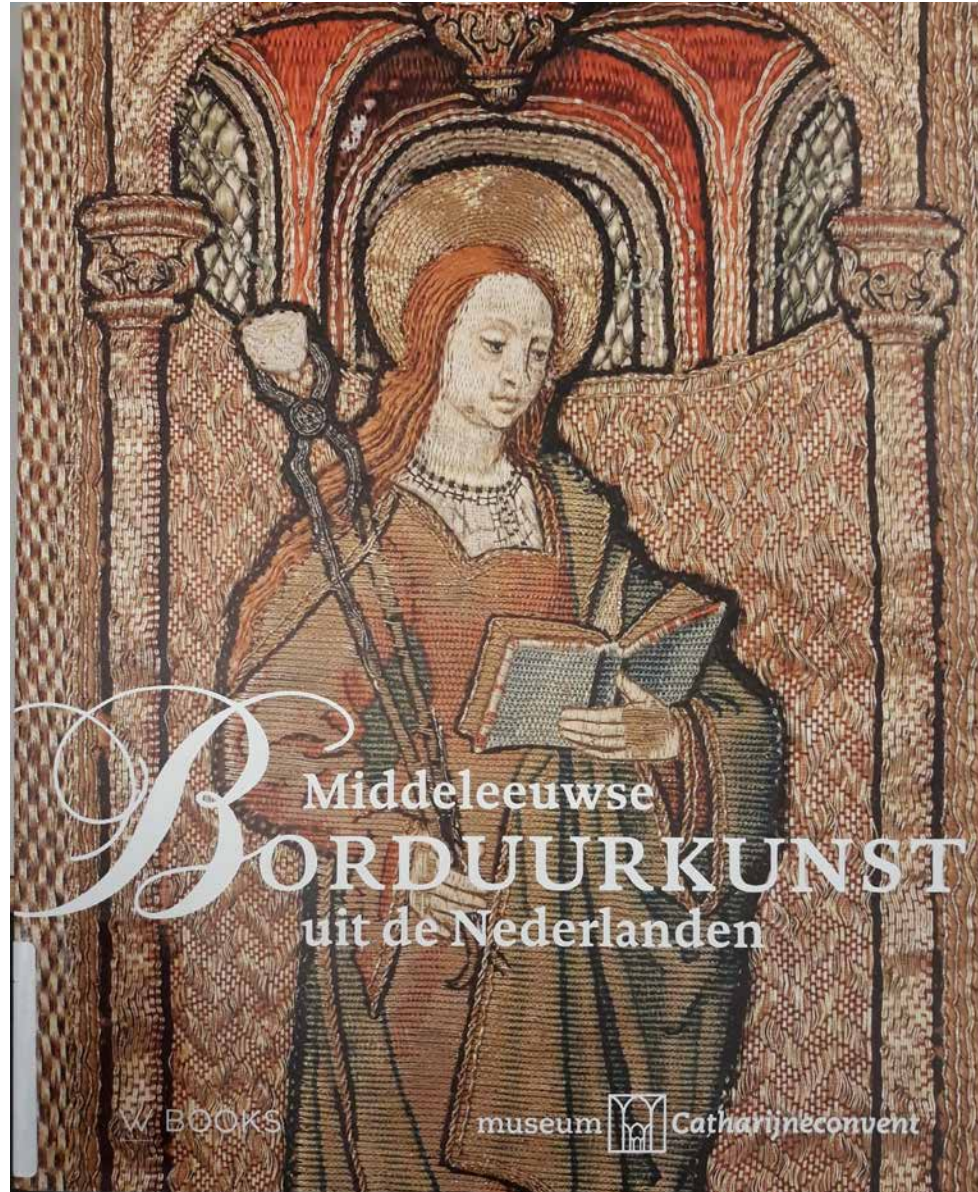
360. Broekhuijsen-Kruijer, K.H. "Alexander the Great in Fifteenth-century Utrecht History Bibles". In *Alexandre le Grand à la lumière des manuscrits et des premier imprimés en Europe (XIIe-XVIIe siècle). Matérialité des textes, contextes et paratextes: des lectures originales.*, pp. 411–430. Turnhout: Brepols, 2015.
361. ———. "Decoration programs in Books of Hours by the Masters of the Dark Eyes". In *Books of Hours Reconsidered*, pp. 353–64. Londen: Harvey Miller Publishers, 2013.
362. ———. "Meister der schwarzen Augen". In *Allgemeines Künstlerlexikon*, 88: p. 494, 2016.
363. Buijs, H., en Luijten, G., red. *Goltzius to Van Gogh. Drawings and Paintings from the P. & N. De Boer*

- Foundation*. Parijs: Fondation Custodia, 2014.
364. Coelen, P. van der. “De geboorte van de genregrafiek: Van de Meester van de Liefdestuinen tot Albrecht Dürer”. In *De ontdekking van het dagelijkse leven van Bosch tot Bruegel*, pp. 33–54. Rotterdam: Museum Boijmans van Beuningen, 2015.
365. ——. “Landsknechten, boeren en bordelen: Nederlandse en Duitse genregrafiek van Sebald Beham tot Jan Vermeyen”. In *De ontdekking van het dagelijkse leven van Bosch tot Bruegel*, pp. 117–40. Rotterdam: Museum Boijmans van Beuningen, 2015.
366. Delsaerdt, P. “Een sterk medium in onzekere tijden. Nederlandse postincunabelen en hun betekenis.” *De Boekenwereld* 33, nr. 1 (2017): pp. 8–11.
367. Diabačová, A. “Chatten met Scriptura. Het leven van Jezus in een Antwerpse bestseller.” *De Boekenwereld* 33, nr. 1 (2017): pp. 25–29.
368. Dijstelberge, P. “De opkomst van de gedrukte sierinitiaal.” *De Boekenwereld* 31, nr. 4 (2015): pp. 52–57.
369. Dückers, R. “Johan Maelwael en de boekverluchting in het Île-de-France en in de Noordelijke Nederlanden”. In *Johan Maelwael*, pp. 60–67. Amsterdam: Rijksmuseum, 2017.
370. Elen, A.J. “Collecting early Netherlandish drawings in Rotterdam”. In *Bosch to Bloemaert: early Netherlandish drawings in Museum Boijmans Van Beuningen, Rotterdam*, pp. 13–27. Parijs ; Bussum: Fondation Custodia ; Thoth Publishers, 2014.
371. ——. “Two Papers and a Watermark”. In *An Eyckian Crucifixion Explored: Ten Essays on a Drawing*, pp. 36–43. Rotterdam: Museum Boijmans van Beuningen, 2016.
372. Folkerts, S., en Gabriël, R. “A Bunch of Books. Book Collections in the Medieval Low Countries”. *Queeste* 20, nr. 2 (2013): pp. 63–68.
373. Folkerts, S., en Oostindiër, A.E. “New Bibles and Old Reading Habits Around 1522”. *Quaerendo* 47, nr. 3–4 (2017): pp. 175–98.
374. Fronska, J., Wijsman, H., en Small, G., red. *The Flemish chronicle of Philip the Fair*. Luzern: Quaternio Verlag, 2015.
375. Gerritsen-Geywitz, G. *Het Utrechts draakje en zijn entourage. Vijftien penwerkstijlen in Utrechtse handschriften en gedrukte boeken uit de tweede helft van de vijftiende eeuw*. Hilversum: Verloren, 2017.
376. Hinterding, E., Leeftang, H., Luyckx, J., en Rich, B. “Acquisitions: Prints and Drawings. Head of Christ, c. 1500”. *The Rijksmuseum Bulletin* 64, nr. 4 (2016): p. 401.
377. ——. “Acquisitions: Prints and Drawings. Nude Man, Reclining on his Back, c. 1545–55”. *The Rijksmuseum Bulletin* 64, nr. 4 (2016): p. 404.
378. Hollaar, J. “Deventer drukkers in de zestiende eeuw.” *De Boekenwereld* 29, nr. 5 (2013): pp. 70–75.
379. Ilsink, M. “Big Fish Eat Little Fish: Looking at a Potent(ial) Image and its Offspring”. In *Beyond Bosch: the afterlife of a Renaissance master in print*, pp. 59–78. St. Louis: Saint Louis Art Museum, 2015.
380. Janssens, E.L.E. “World of wickedness: a remarkable sixteenth-century print of the parable of the good shepherd”. *Simiolus* 37, nr. 3/4 (2013): pp. 170–86.
381. Koldeweij, J. “Jan van Hulst en de Lieve-Vrouwe-Broederschap te 's-Hertogenbosch”. In *Het Gruuthusehandschrift. Literatuur, muziek, devotie rond 1400*, pp. 77–90. Gent: Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde, 2015.
382. ——. “Terug naar 15e-eeuws Brugge. Het Gruuthusehandschrift vertelt.” *Vind. Geschiedenis*,

- Archeologie, Kunst en Antiek* 10 (2013): pp. 40–49.
383. Koldewey, J., Geysen, I., en Tahon, E. “Liefde en Devotie. Het Gruuthusehandschrift.” *Openbaar Kunstbezit in Vlaanderen* 51, nr. 1 (2013): pp. 1–40.
384. Koldewey, J., Geysen, I., Tahon, E., en Smets, I., red. *Liefde & devotie: het Gruuthusehandschrift: kunst en cultuur omstreeks 1400*. Antwerpen: Ludion, 2013. Tent.cat. Gruuthusemuseum, Antwerpen 2013. Bijdragen van: H. Brinkman, A. Brown, J. Dumolyn, N. Geirnaert, F. Buylaert, K. Kügle, F. Willaert, J. Reynaert en J. Oosterman.
385. Koldewey, J., en Oosterman, J. “Het Gruuthusehandschrift en gezelschap, vroomheid en devotie in Brugge rond 1400”. In *Liefde & devotie: het Gruuthusehandschrift: kunst en cultuur omstreeks 1400*, pp. 258–75. Antwerpen: Ludion, 2013.
386. Kügle, K. “Muziek in Brugge rond 1400”. In *Liefde & devotie: het Gruuthusehandschrift: kunst en cultuur omstreeks 1400*, pp. 108–23. Antwerpen: Ludion, 2013.
387. Kuppens, B. “Het katholieke monster: een onderzoek naar een 16e-eeuwse reformatorische houtsnede”. *Desipientia* 23, nr. 2 (2016): pp. 29–33.
388. Lammertse, F. “The Discovery”. In *An Eyckian Crucifixion Explored: Ten Essays on a Drawing*, pp. 8–23. Rotterdam: Museum Boijmans van Beuningen, 2016.
389. Lammertse, F., en Elen, A.J., red. *An Eyckian Crucifixion Explored: Ten Essays on a Drawing*. Rotterdam: Museum Boijmans van Beuningen, 2016. Bijdragen van: F. Lammertse, A. Wallert, B. Reissland, L. Megens, A.J. Elen, A. Van Camp, F. Koreny, G. Messling, S. Buck, T.H. Borchert, S. Kemperdick en M.W. Ainsworth.
390. Lepape, S., en Rudy, K.M. *Les origines de l'estampe en Europe du Nord: 1400-1470*. Parijs: Passage ; Louvre, 2013.
391. Luijten, G. “Functions of drawing”. In *Bosch to Bloemaert: early Netherlandish drawings in Museum Boijmans Van Beuningen, Rotterdam*, pp. 28–33. Parijs ; Bussum: Fondation Custodia ; Thoth Publishers, 2014.
392. Meuwissen, D. “Attributing the Berlin Sketchbook to Cornelis Anthonisz.” *Simiolus* 39, nr. 2017 (2017): pp. 15–43.
393. ——. “De tekenaar ontmaskerd? Het schetsboek en Cornelis Anthonisz.” In *Het vroegste Amsterdamse schetsboek: een zestiende-eeuws zakboekje uit het atelier van Jacob Cornelisz van Oostsanen*, pp. 29–36. Oostzaan: Stichting Jacob Cornelisz. van Oostsanen, 2014.
394. Reynaerts, J., Leeflang, H., Schapelhouman, M., Luyckx, J., Broers, M.J., en Stevens, H. “Acquisitions: History and Print Room. Anonymous, ‘A Goat Visiting Doctor Wolf’, c. 1540–60.” *The Rijksmuseum Bulletin* 63, nr. 2 (2015): pp. 182–83.
395. ——. “Acquisitions: History and Print Room. Master Iam of Zwolle, ‘The Virgin with the Christ Child Holding a Cross’, c. 1465–70.” *The Rijksmuseum Bulletin* 63, nr. 2 (2015): pp. 176–177.
396. ——. “Acquisitions: History and Print Room. Master W with the Key, ‘Buss’, c. 1490.” *The Rijksmuseum Bulletin* 63, nr. 2 (2015): pp. 178–179.
397. ——. “Acquisitions: History and Print Room. Matthijs Cock, ‘Coastal Landscape with St Christopher’, c. 1540.” *The Rijksmuseum Bulletin* 63, nr. 2 (2015): pp. 180–181.
398. Rudy, K.M. *Rubrics, images and indulgences in Late Medieval Netherlandish manuscripts*. Leiden: Brill, 2017.
399. ——. “Sewing the Body of Christ: Eucharist Wafer Souvernirs Stitched into

- Fifteenth-Century Manuscripts, primarily in the Netherlands". *Journal of Historians of Netherlandish Art* 8, nr. 1 (2016).
400. Schmidt, V.M. "Tekeningen rond Johan Maelwael en de gebroeders van Limburg". In *Johan Maelwael*, pp. 68–80. Amsterdam: Rijksmuseum, 2017.
401. Ubl, M. "Hij die goed schildert": Herman, Willem en Johan Maelwael en de heraldische schilderkunst rond 1400". In *Johan Maelwael*, pp. 42–59. Amsterdam: Rijksmuseum, 2017.
402. Veldman, I.M. "Designs for Altarpieces by Maarten van Heemskerck". *Oud Holland: Quarterly for Dutch Art History* 128, nr. 1 (2015): pp. 17–38.
403. ——. "The history of Queen Christina's album of Goltzius drawings and the myth of Rudolf II as their first owner". *Simiolus* 37, nr. 2 (2013): pp. 100–117.
404. Wallert, A., Reissland, B., en Megens, L. "Notes on the Material Aspects". In *An Eyckian Crucifixion Explored: Ten Essays on a Drawing*, pp. 24–35. Rotterdam: Museum Boijmans van Beuningen, 2016.
405. Werner, J. "De Atlas der Neederlanden". *De Boekenwereld* 29, nr. 5 (2013): pp. 2–17.
406. Wijsman, H. "Book Collections and their Use. The Example of the Library of the Dukes of Burgundy". *Queeste* 20, nr. 2 (2013): pp. 83–98.
407. ——. "Bruges dans la deuxième moitié du XVe siècle: un melting-pot d'artisans du livre". In *Les Transferts artistiques dans l'Europe gothique: Repenser la circulation des artistes, des oeuvres, des thèmes et des savoir-faire (XIIe-XVIe siècle)*, pp. 237–48. Parijs: Picard, 2014.
408. ——. "Livres et bibliothèques au château en France et dans les anciens Pays-Bas aux XVe et XVIe siècles". In *Lire, danser et chanter au château. La culture châtelaine (XIIIe-XVIIe siècles). Actes du 4e colloque international organisé au château fort d'Ecaussinnes-Lalaing, les 22, 23 et 24 mai 2013.*, p. 289. Turnhout: Brepols, 2017.
409. Willaert, F., Koldeweij, J., en Oosterman, J., red. *Het Gruuthusehandschrift. Literatuur, muziek, devotie rond 1400*. Gent: Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde, 2015.
410. Wouk, E.H. "Humanae Societati Necessaria: The Painted Façade of the House of Frans Floris". In *The Notion of the Painter-Architect in Italy and the Southern Low Countries*, pp. 89–125. Turnhout: Brepols, 2014.
- Toegepaste Kunst**
411. Berserik, C.J., en Caen, J.M.A. *Silver-Stained Roundels and Unipartite Panels before the French Revolution, Flanders, Vol. 3: The Provinces of Flemish Brabant and Limburg. Corpus Vitrearum Belgium*. Turnhout: Brepols, 2014.
412. Biemond, D.J., Roelofs, P., Sint Nicolaas, E., en Halem, L. van. "Recent Acquisitions. Chain of the Marksmen's Guild of St George of Zevenbergen". *The Rijksmuseum Bulletin* 64, nr. 1 (2016): pp. 85–87.
413. Boogaarts, J.G.P.G. *De orgelmakers Smits te Reek (bij Grave)*. Nijmegen: Radboud Universiteit Nijmegen, 2017. Dissertatie.
414. Dikken, C.P.A. *Transparante bedoelingen? Beoogde communicatieve functies van middeleeuwse gebrandschilderde glazen in de Lage Landen*. Utrecht: Universiteit Utrecht, 2016.
415. Egmond, A-M.J. van. "Mee naar Muiden: vorstelijke aankleding van het middeleeuwse woonvertrek". In *Wonen in de Middeleeuwen*, pp. 26–37. Stichting Rijksmuseum Muiderslot, 2016.

416. IJssennagger, N.L., Megens, L., en Willemsen, A. "Van Wijnaldum tot Maastricht. Een onderzoek naar de herkomst van vroegmiddeleeuwse granaten". *Madoc: Tijdschrift over de Middeleeuwen* 27, nr. 2 (2013): pp. 78–86.
417. Koldewij, J. "Van Holwerd tot Stavoren, van Wilsnack tot Santiago. Pelgrimstekens en profane insignes uit Friese bodem". In *Wat niet weet, wat zeker deert. Liber Amicorum Douwe de Vries*, pp. 101–10. Leeuwarden, 2014.
418. Kruijsen, B., red. *Behouden vaart: het antependium van het Nijmeegse schippersgilde*. Nijmegen: Vereniging van Vrienden van Museum Het Valkhof, 2016.
Bijdragen van: M. Begheyn-Huisman en R. Dückers.
419. Kruip, M. "Gulden-Vliesborden in Den Haag: restauratie en interpretatie". *Heraldisch Tijdschrift* 21, nr. 2 (2015): pp. 40–45.

420. ———. "Jan van Battel (1477-1557), (heraldisch) schilder in Mechelen. Kunstenaar, werken en nieuwe vondsten". *Handelingen van de Koninklijke Kring voor Oudheidkunde, Letteren en Kunst van Mechelen* 119 (2015): pp. 105–39.
421. Leeftang, M., en Schooten, K. van, red. *Middeleeuwse borduurkunst uit de Nederlanden*. Utrecht ; Zwolle: Museum Catharijneconvent ; Wbooks, 2015.
Tent.cat. Museum Catharijneconvent, Utrecht, 2015.
Bijdragen van: R. de Beer.
422. Rijen, J.P. van, en Vanwesenbeeck, C. *Zilver in en rond Bergen op Zoom*. Bergen op Zoom: Stichting Bergen op Zilver, 2017.
423. Schmidt, V.M. "Gli arazzi Doria: una lettura iconografica". In *L'Histoire d'Alexandre le Grand dans les tapisseries au XVe siècle: Fortune iconographique dans les tapisseries et les manuscrits conservés. La tenture d'Alexandre de la*

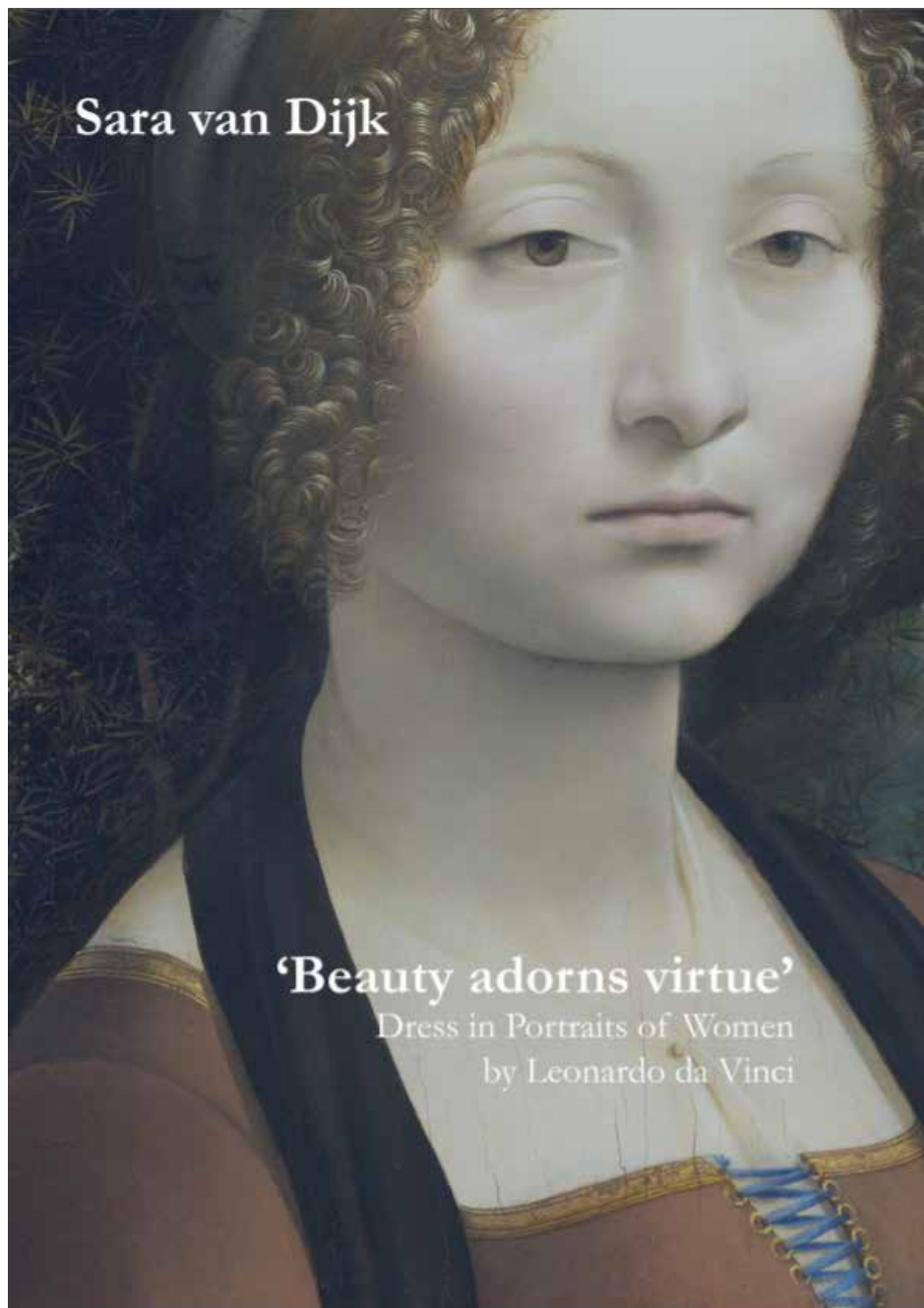
collection Doria Pamphilj à Gênes., pp. 73–80. Turnhout: Brepols, 2013.

424. Theunissen, C. *De koorbanken in Brabant 1425-1550: “Van goeden houte gemaekt”. Het werk van laatmiddeleeuwse schrijnwerkers en beeldsnijders.* Nijmeegse Kunsthistorische Studies 23. Nijmegen: Vantilt, 2017.
425. Veldman, I.M. “Job, Tobit en goede werken: ontwerpen uit het atelier van Dirck Crabeth voor glasruitjes in gasthuizen.” *Delineavit et Sculpsit* 39 (2015): pp. 2–22.
426. Willemsen, A. *Van hand tot hand: handschoenen en wanten in de Nederlanden voor 1700.* Zwolle: Spa uitgevers, 2015.

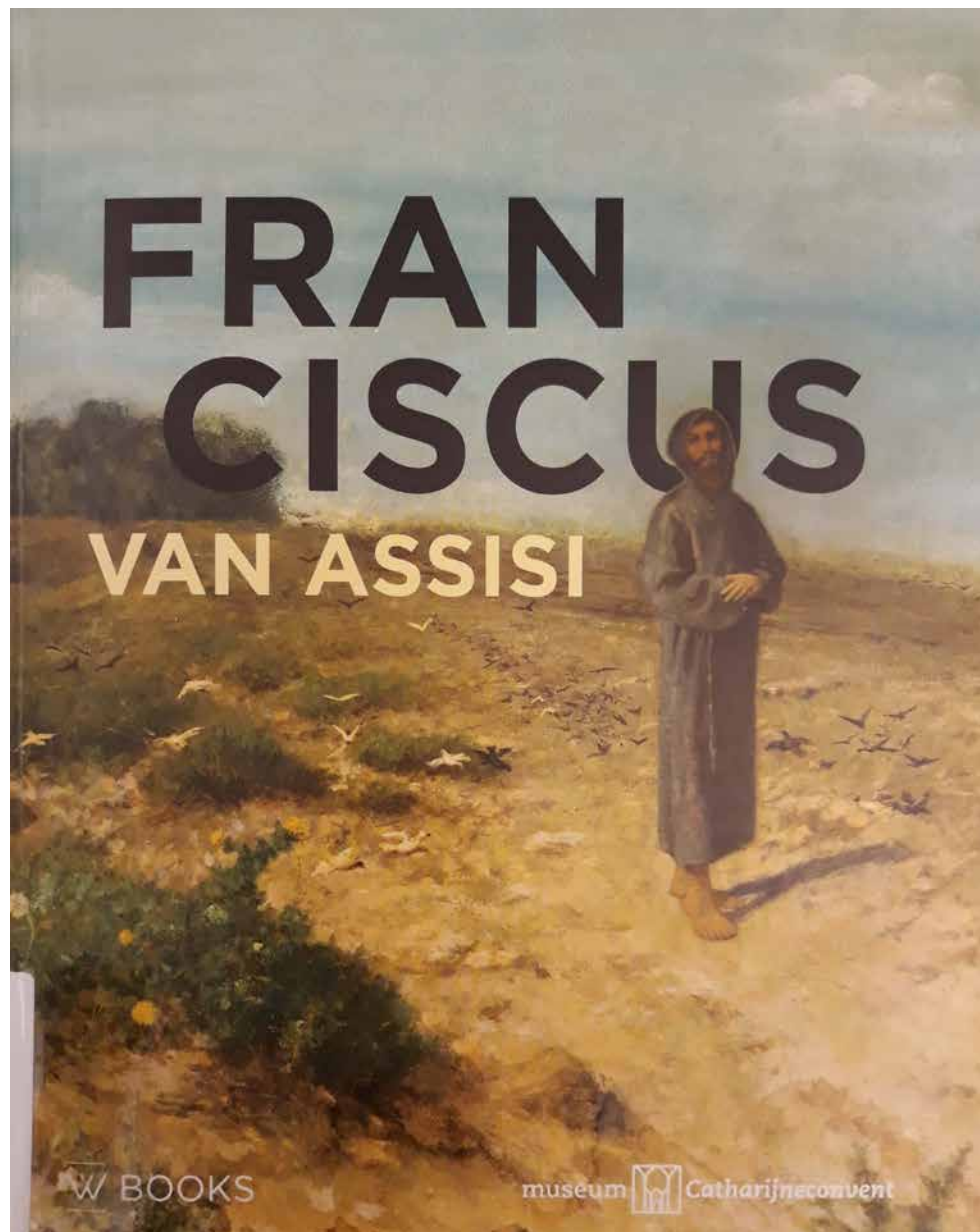
ITALIË

Algemeen

427. Bolzoni, L. "Utopian cities in cinquecento Italy: games of space and knowledge". *Memoirs of the American Academy in Rome* 58 (z.d.): pp. 31–48.
428. Bull, D. "A Superannuated Analemma in Veronese's Portrait of Daniele Barbaro". In *Renaissance studies in honor of Joseph Connors*, pp. 394–400. Florence: Villa I Tatti ; The Harvard University Center for Italian Renaissance Studies, 2013.
429. Eck, C. van. "Groaning paintings and weeping viewers: a Gellian perspective on visual persuasion". In *Speaking to the Eye: Sight and Insight through Text and Image (1150-1650)*., pp. 259–83. Turnhout: Brepols, 2013.
430. Israëls, M. "A Promise Long Kept: Rutilio Manetti for Lucrezia Ballati, 1538-1621". In *Renaissance studies in honor of Joseph Connors*, pp. 552–62. Florence: Villa I Tatti ; The Harvard University Center for Italian Renaissance Studies, 2013.
431. Israëls, M., en Waldman, L.A., red. *Renaissance studies in honor of Joseph Connors*. Florence: Villa I Tatti ; The Harvard University Center for Italian Renaissance Studies, 2013. Feestbundel.
432. Keizer, J. "Site-specificity". In *Michelangelo in the New Millennium: Conversations about Artistic Practice, Patronage and Christianity*., pp. 25–46. Leiden ; Boston: Brill, 2016.
433. ——. "Style and Authorship in Early Renaissance Art". *Zeitschrift für Kunstgeschichte* 78 (2015): pp. 370–385.

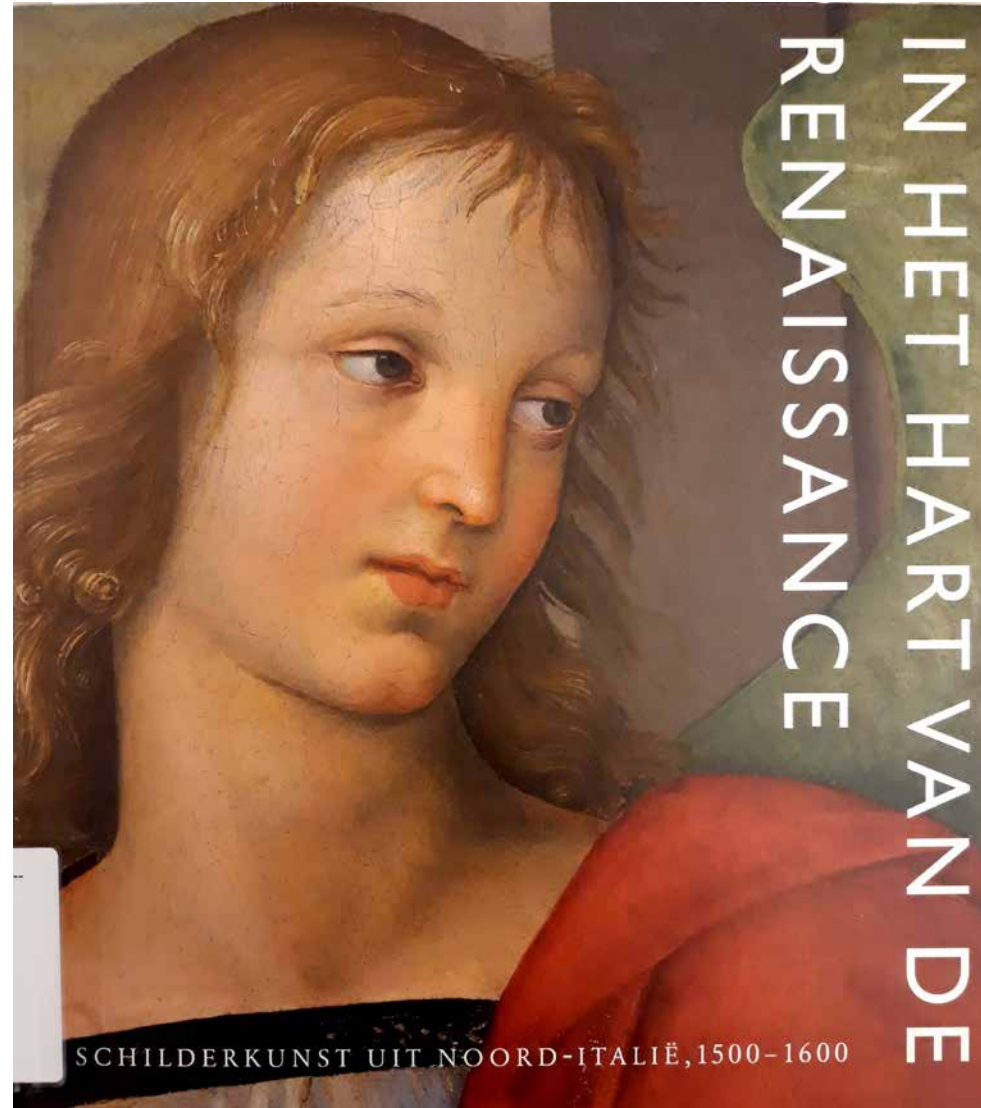
434. Kempers, B. "Centralized Churches and the Concept of *figura composita*: Ideal and Practice from Brunelleschi to Borromini". In *Renaissance studies in honor of Joseph Connors*, pp. 353–62. Florence: Villa I Tatti ; The Harvard University Center for Italian Renaissance Studies, 2013.
435. Klerck, B. de. "Mary's Misconception. Dramatic Irony in Mary Magdalene Iconography in the Age of Titian and Gaudenzio Ferrari". In *Noli me tangere. New Interdisciplinary Perspectives*, pp. 271–287. Leuven: Peeters Publishers, 2016.
436. ———. "Saint Jerome and a Church Model. The Altarpiece of the Brotherhood of the Immaculate Conception in Bergamo." In *Monuments & Memory. Christian Cult Buildings and Constructions of the Past. Essays in Honour of Sible de Blaauw*, pp. 279–285. Turnhout: Brepols, 2016.

437. Koldeweij, J. "Jerusalem and other holy places as represented by Jheronimus Bosch". In *Monuments & Memory. Christian Cult Buildings and constructions of the past.*, pp. 287–295. Turnhout: Brepols, 2016. Essays in honour of Sible de Blaauw.
438. Koomen, A.R. de. "The self-portrait 'en décapité': interpreting artistic self-insertion". In *Disembodied Heads in Medieval and Early Modern Culture*, pp. 191–221. Leiden: Brill, 2013.
439. Kwakkelstein, M.W., en Talvacchia, B., red. *Around Antonello da Messina: reintegrating Quattrocento culture*. Florence: Centro Di, 2014. Proceedings of the international conference held at the Dutch University Institute for Art History, Florene, 19-20 October 2012.
440. Os, H.W. van. "A Skull for Lunch". In *Renaissance studies in honor of Joseph Connors*, pp. 19–23. Florence: Villa I

- Tatti ; The Harvard University Center for Italian Renaissance Studies, 2013.
441. Schraven, M. *Festive funerals in early modern Italy: the art and culture of conspicuous commemoration*. Farnham: Ashgate, 2014. Dissertatie.
442. Schriemer, I., red. *Franciscus van Assisi*. Utrecht ; Zwolle: Museum Catharijneconvent ; Wbooks, 2016. Tent.cat. Museum Catharijneconvent, Utrecht 2016. Bijdragen van: F. Bosman, K. van Dooren, G.P. Freeman, M. Israëls, H. van Os, B. Roest en E. Verheggen.
443. Verhoeven, M., Bosman, L., en Asperen, H. van, red. *Monuments & Memory: Christian Cult Buildings and Constructions of the Past*. Turnhout: Brepols, 2016. Essays in honour of Sible de Blaauw.
- Schilderkunst**
444. Aikema, B.J.H. "L'Ecce Homo di Lorenzo Lotto". *Artibus et Historiae* 34, nr. 68-II (2013): pp. 29-37.
445. Aikema, B.J.H., Marini, P., en Corsato, C. *Paolo Veronese: itineraries in the Veneto*. Venetië: Marsilio, 2014.
446. Asperen, H. van. "The Virgin and the Virtues. Charity in Ambrogio Lorenzetti's Representation of Good Government". *Artibus et Historiae* 73 (2016): pp. 55-70.
447. Bloemsma, H. "Byzantine art and early Italian painting". In *Byzantine Art and Renaissance Europe*, pp. 37-59. Farnham: Ashgate, 2013.
448. Dijk, A. van. "The Veronica, the Vultus Christi and the veneration of icons in medieval Rome". In *Old Saint Peter's, Rome.*, pp. 229-56. Cambridge: Cambridge University Press, 2013.
449. Dijk, S.J. van. "Beauty adorns virtue": dress in portraits of women by Leonardo da Vinci. Leiden: Leiden University Press, 2015.
450. Elen, A.J. "Out of Oblivion: An Extraordinary Provenance". In *Fra Bartolommeo: the divine Renaissance*, pp. 43-54. Rotterdam: Museum Boijmans van Beuningen, 2016.
451. Elen, A.J., en Fischer, C. *Fra Bartolommeo: the divine Renaissance*. Rotterdam: Museum Boijmans van Beuningen, 2016. Tent.cat. Museum Boijmans van Beuningen, Rotterdam 2016-2017. Bijdragen van: B. de Klerck en M. Kwakkelstein.
452. Fischer, C. "Pursuit of Magnificence: The Life and Times of a Religious Artist". In *Fra Bartolommeo: the divine Renaissance*, pp. 11-20. Rotterdam: Museum Boijmans van Beuningen, 2016.
453. Israëls, M. "II: The Berensons 'Connosh' and Collect Sieneese Painting". In *The Bernard and Mary Berenson collection of European paintings at I Tatti*, pp. 47-70. Florence: Villa I Tatti, 2015.
454. ———. "Sculptured Painting in Early Renaissance Florence". In *La primavera del Rinascimento. La scultura e le arti a Firenze, 1400-1460*. Florence: Mandragora, 2013. Tent.cat. Palazzo Strozzi, Florence 2013, en Musée du Louvre, Parijs 2013.
455. Israëls, M., en Strehlke, C.B. *The Bernard and Mary Berenson Collection of European Paintings at I Tatti*. Florence ; Milaan: Villa I Tatti ; The Harvard University Center for Italian Renaissance Studies ; Officina Libraria, 2015.
456. Jong, J.L. de. *The power and the glorification: papal pretensions and the art of propaganda in the fifteenth and sixteenth centuries*. University Park: Pennsylvania State University Press, 2013.
457. Keizer, J. "Portrait and Imprint in Fifteenth-Century Italy". *Art History* 38, nr. 1 (2015): pp. 11-37.

458. ———. *The Realism of Piero della Francesca*. Londen: Routledge, 2017.
459. ———. *This is Leonardo da Vinci*. Londen: Laurence King, 2016.
460. Kessel, E. van. *The lives of paintings: presence, agency and likeness in Venetian art of the sixteenth century*. Leiden: Leiden University Press, 2017.
461. Klerck, B. de, red. *In het hart van de Renaissance: schilderkunst uit Noord-Italië, 1500-1600*. Zwolle: Waanders Uitgevers, 2017.
Tent.cat. Rijksmuseum Twenthe, Bijdragen van: R. D'Adda, F. Frangi.
462. ———. "Inside and out. Curtains and the Privileged Beholder in Italian Renaissance Painting". *Horti Hesperidum. Studi di storia del collezionismo e della storiografia artistica* 5, nr. 2.1 (2015): pp. 13–36.
463. ———. "Mary Magdalen's Conversion in Renaissance painting and Mediaeval

- Sacred Drama". In *Texts, Transmissions, Receptions. Modern Approaches to Narratives.*, pp. 175–93. Leiden, 2014.
Radboud Studies in the Humanities, vol. 1.
464. ———. "Preaching with Images: the Impact of Savoranola". In *Fra Bartolommeo: the divine Renaissance*, pp. 33–42. Rotterdam: Museum Boijmans van Beuningen, 2016.
465. Koopstra, A. *Giovanni da Rimini: Scenes from the lives of the Virgin and other saints*. Londen: National Gallery, 2017.
Tent.cat. National Gallery, Londen 2017.
466. Kwakkelstein, M.W. "Mannikins and Wax Models: Study Aids in the Artist's Workshop". In *Fra Bartolommeo: the divine Renaissance*, pp. 21–32. Rotterdam: Museum Boijmans van Beuningen, 2016.
467. Marini. P., en Aikema, B.J.H. *Paolo Veronese: l'illusione delle realtà*. Milaan: Electa, 2014.

468. Schmidt, V.M. "Framing Antonello's Annunciation in Siracusa". In *Around Antonello da Messina: reintegrating Quattrocento culture*, pp. 139–52. Florence: Centro Di, 2014.

469. Silver, N.E., red. *Piero della Francesca in America: from Sansepolcro to the East Coast*. New York: Frick Collection, 2013. Tent.cat. Frick Collection, New York 2013. Bijdragen van: J.R. Banker, M. Israëls, G. Guazzini en E. Squillantini.

470. Sman, G.J. van der. "Botticelli's life and career in the district of the Unicorn". In *Sandro Botticelli (1445-1510): artist and entrepreneur in Renaissance Florence*, pp. 183–202. Florence: Centro Di, 2015. Proceedings of the international conference held at the Dutch University Institute for Art History, Florence, 20-21 June 2014.

471. Sman, G.J. van der, en Mariani, I. *Sandro Botticelli*

(1445-1510): artist and entrepreneur in Renaissance Florence. Florence: Centro Di, 2015. Proceedings of the international conference held at the Dutch University Institute for Art History, Florence, 20-21 June 2014.

472. Strehlke, C.B., en Israëls, M. *The Bernard and Mary Berenson collection of European paintings at I Tatti*. Florence: Villa I Tatti, 2015. Best.cat. Villa I Tatti, Florence 2015.

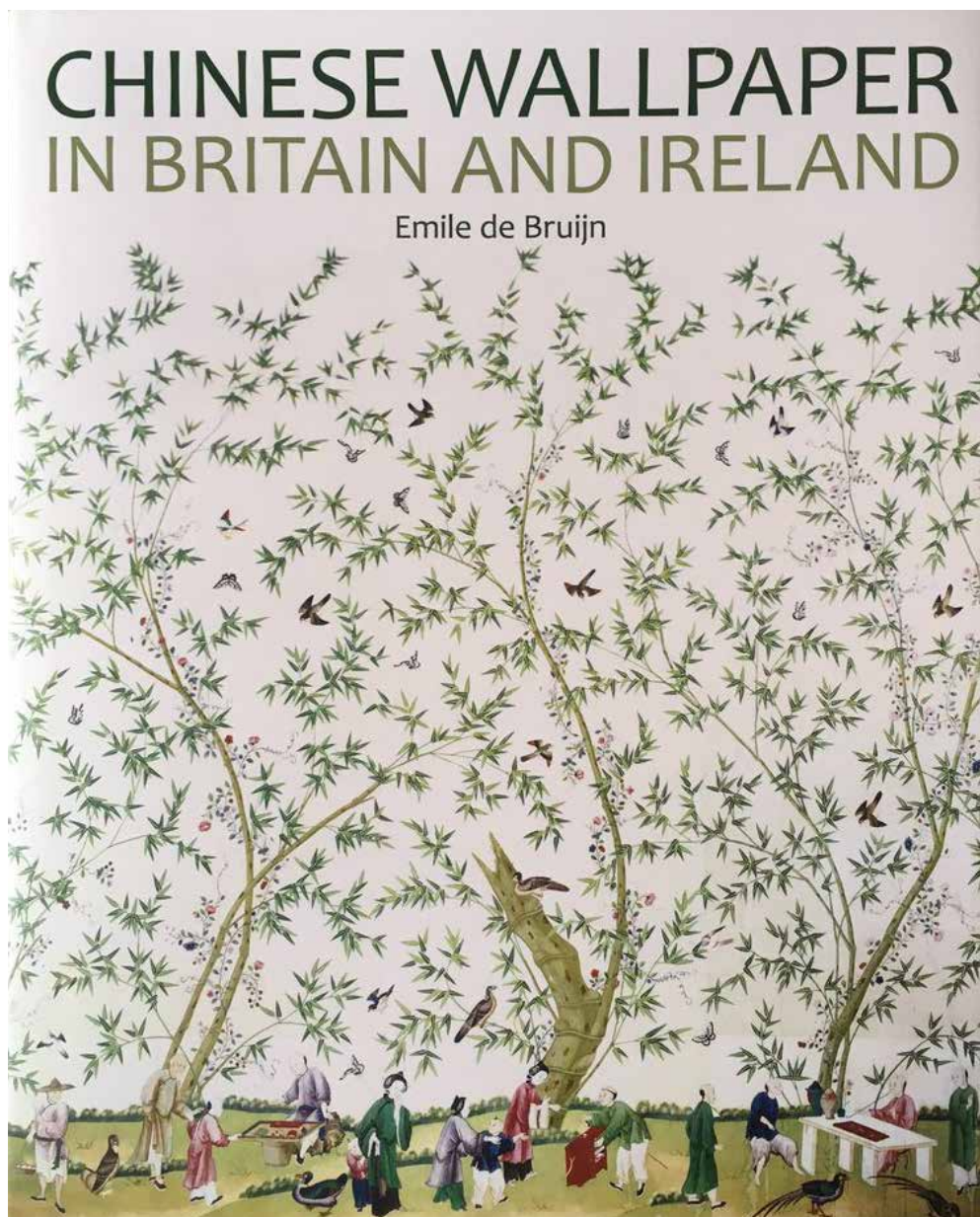
473. Witte, A. "Lost Frescoes, a Forgotten Saint and a Rediscovered Play: S. Magno in Cittaducale". In *Monuments & Memory: Christian Cult Buildings and Constructions of the Past*, pp. 349–60. Turnhout: Brepols, 2016. Essays in honour of Sible de Blaauw.

Sculptuur

474. Deventer, M. van. "Sfinxen, leeuwen en obeliskken als uiting van Middeleeuwse Romanitas? De Romeinse Middeleeuwen en Egypte". *Roma Aeterna* 2, nr. 2 (2014): pp. 142–51.

475. Murer, C. *Ehrenstatuen für prominente Bürgerinnen: Aufstellungsorte und Funktionswandel statuariescher Ehrungen in kaiserzeitlichen Stadträumen Italiens und Nordafrikas*. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2013. Dissertatie.

476. Smithers, T., red. *Michelangelo in the New Millennium: Conversations about Artistic Practice, Patronage and Christianity*. Leiden ; Boston: Brill, 2016.

EUROPA (OVERIG)

Duitsland

477. Asperen, H. van. “An embrace of the hearts’: divine union and the kiss in Lucas Cranach’s images of Charity”. *Simiolus* 37, nr. 3/4 (2013): pp. 161–69.
478. ——. “Annunciation and Dedication on Aachen Pilgrim Badges. Notes on the Early Badge Production in Aachen and Some New Attributions”. *Peregrinations: Journal of Medieval Art and Architecture* 4, nr. 2 (2013): pp. 215–35.
479. Keizer, J. “Albrecht Dürer, Drawing and Allegory”. In *The Aura of the Word in the Age of Print*, pp. 130–150. Londen: Routledge, 2015.
480. Krale, Q. “Een herziening van het Skizzenbuch van Michael Wolgemut uit het Berlijnse Kupferstichkabinett. Een nieuwe hypothese over hoe het Skizzenbuch uit ca. 1490 functioneerde in de werkplaats van Michael Wolgemut en Wilhelm Pleydenwurff”. *Desipientia* 24, nr. 2 (2017): pp. 34–38.
481. Kuhn, S. “Het interieur van de Sint Antonius-Abbas kerk te Hanselaer. Authentiek uit de zestiende eeuw?” *Desipientia* 21, nr. 2 (2014): pp. 35–40.
482. Linck, M. “Het geïntegreerde zelfportret in het oeuvre van Albrecht Dürer: een unicum?” *Desipientia* 23, nr. 2 (2016): pp. 34–38.
483. Mark, B. van der. “Four north German bronze lions from Bordesholm”. *Burlington Magazine* 157, nr. 1352 (2015): pp. 749–57.
484. ——. “Verkauft, verschwunden und wieder entdeckt. Vier verloren geglaubte Bronzelöwen aus der Klosterkirche Bordesholm”. *DenkMal! Zeitschrift für Denkmalpflege*

in *Schleswig Holstein* 23 (2016): pp. 69–76.

485. Stijnman, A., en Upper, E. “Color prints before Erhard Ratdolt. Engraved paper instruments in Lazarus Beham’s ‘Buch von der Astronomie’ (Cologne: Nicolaus Götz, c. 1476).” *Gutenberg-Jahrbuch* 89 (2014): pp. 86–105.

486. Wadum, J. “Cranach, his sons, and their workshop: the never-ending problem of hands (part I)”. In *Lucas Cranach der Jüngere und die Reformation der Bilder*, p. 335. München: Hirmer Verlag, 2015.

Engeland

487. Bruijn, E. de. *Chinese wall-paper in Britain and Ireland*. London: Philip Wilson Publishers Ltd., 2017.
488. De Schepper, M. “Het ‘gouden boekje’ van Thomas More.” *De Boekenwereld* 32, nr. 2 (2016): pp. 4–11.

489. ——. “Thomas More en de drukpers.” *De Boekenwereld* 32, nr. 2 (2016): p. 3.

490. Timmermans, L. “Een bonte stoet rond de kerk: een iconografische verkenning van de kraagstenen te Kilpeck”. *Simulacrum* 21, nr. 2 (2013): pp. 27–34.

Frankrijk

491. Hond, J. de. “The elk antler from the funerary chapel of Louis the Pious”. *Burlington Magazine* 155, nr. 1323 (2013): pp. 372–80.

492. Ott, J., en Wijsman, H. *Die Handschriften der Thüringer Universitäts- und Landesbibliothek Jena. Band III: Die mittelalterlichen französischen Handschriften der Electoralis-Gruppe; mittelalterlichen Handschriften weiterer Signaturreihen (Abschluss)*. Wiesbaden: Harrassowitz Verlag, 2016.

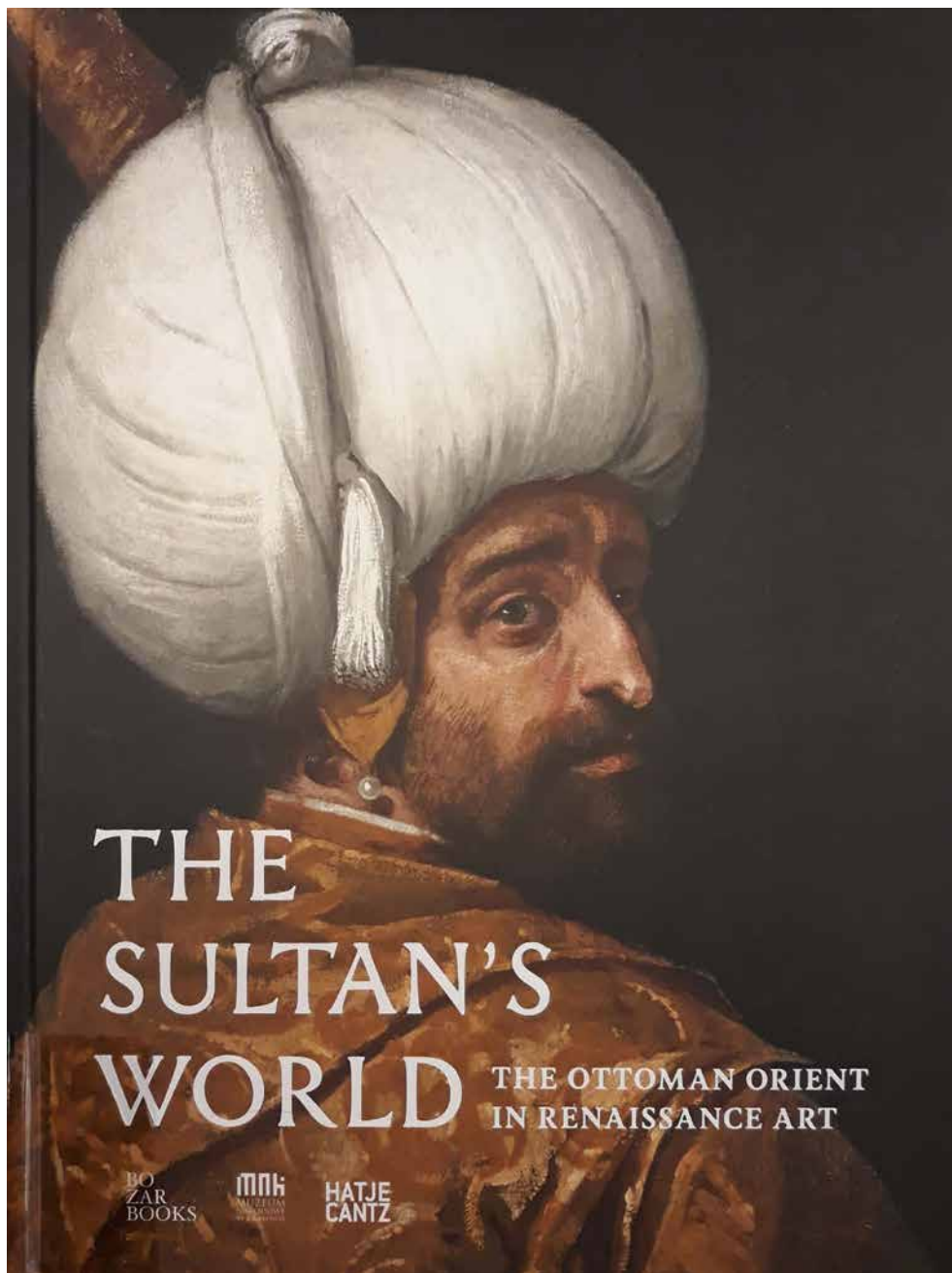
493. Uulders, H. “Two Fragmentary blasons anatomiques at the

City Library of Arnhem (The Netherlands)”. *Quaerendo* 44, nr. 3 (2014): pp. 179–85.

494. Wijsman, H. “‘Bourgogne’, ‘bourguignon’... Un style de manuscrits enluminés?” In *La cour de Bourgogne et l’Europe. Le rayonnement et les limites d’un modèle culturel.*, pp. 361–376. Ostfildern, 2013.

495. ——. “Livres et bibliothèques au château en France et dans les anciens Pays-Bas aux XVe et XVIe siècles”. In *Lire, danser et chanter au château. La culture châtelaine (XIIIe-XVIIe siècles). Actes du 4e colloque international organisé au château fort d’Ecaussinnes-Lalaing, les 22, 23 et 24 mai 2013.*, p. 289. Turnhout: Brepols, 2017.

496. ——. “Que fait saint Bernar chez saint Servais? La rivalité franco-bourguignonne dans le manuel d’histoire du jeune Philippe le Beau.” In *Pour la singulière affection qu’avons à luy. Etudes bourguignonnes offertes à Jean-Marie Cauchies.*, pp. 523–35 & 570. Turnhout: Brepols, 2017.

MIDDEN-OOSTEN, AZIË, MESOPOTAMIË

497. Bausch, I. "The splendour of the middle Jomon culture: ceramics from the central Japanese highlands". *Aziatische Kunst: mededelingenblad van de Vereniging van Vrienden der Aziatische Kunst* 46, nr. 2 (2016): pp. 42–49.
498. Bertrams, P.J. "Gelijke lijnen: portretschilderkunst in keizerlijk China". *Aziatische Kunst: mededelingenblad van de Vereniging van Vrienden der Aziatische Kunst* 44, nr. 1 (2014): pp. 23–32.
499. Bloemsma, H. "Byzantine art and early Italian painting". In *Byzantine Art and Renaissance Europe*, pp. 37–59. Farnham: Ashgate, 2013.
500. Born, R., Dziwulski, M., en Messling, G. *Het rijk van de sultan: de Ottomaanse wereld in de kunst van de renaissance*. Brussel: Bozar Books, 2015. Tent.cat. Bozar, Brussel 2015.
- Bijdragen van: R. Beuing, W. Deiters, F. del Torre, P. Dujardin, S. Engel, S. Fraoqi, P. Huvenne, D. Kolodziejczyk, S. Krause, B. Kriller-Erdrich, D. Malarczyk, E. Pásztor, M. Pfaffenbichler, M.B. Rasmussen, G. Renda, A. Saviello, K. Schmitz-von Ledebur, D. Sogliani, D. Tamis, K. Van Cauteren, H. Winter, A. Ziegler.
501. Cheung, K.C. "Dromen van de Oudheid: de collectie van Prins Anpyeong". *Aziatische Kunst: mededelingenblad van de Vereniging van Vrienden der Aziatische Kunst* 47, nr. 2 (2017): pp. 33–42.
502. Diercks, F., Fitski, M., Jansen, M., en Slaczka, A.A. "Recent Asian Acquisitions: Somaskanda". *The Rijksmuseum Bulletin* 63, nr. 4 (2015): p. 409.

503. Duits, R. "Byzantine icons in the Medici collection". In *Byzantine Art and Renaissance Europe*, pp. 157–88. Farnham: Ashgate, 2013.
504. Es, C. van. "Restauratie van Koreaanse soetrakist". *Aziatische Kunst: mededelingenblad van de Vereniging van Vrienden der Aziatische Kunst* 45, nr. 1 (2015): pp. 31–37.
505. Fitski, M. "Een Chinese ossenkar". *Aziatische Kunst: mededelingenblad van de Vereniging van Vrienden der Aziatische Kunst* 43, nr. 2 (2013): pp. 31–34.
506. ———. "Een welkom voor de tempelwachters". *Aziatische Kunst: mededelingenblad van de Vereniging van Vrienden der Aziatische Kunst* 44, nr. 1 (2014): pp. 33–40.
507. Garachon, I., en Valen, L. van. "De hereniging van een paard met een ruiter". *Aziatische Kunst: mededelingenblad van de Vereniging van Vrienden der Aziatische Kunst* 44, nr. 2 (2014): pp. 11–12.
508. ———. "The Matter of Tang Tomb Figures: A New Perspective on a Group of Terracotta Animals and Riders". *The Rijksmuseum Bulletin* 62, nr. 3 (2014): pp. 218–39.
509. Jong, K. de. "'Barbaarse' fluitjes". *Aziatische Kunst: mededelingenblad van de Vereniging van Vrienden der Aziatische Kunst* 47, nr. 1 (2017): pp. 39–45.
510. ———. "Chinese zadeltapijten: de betekenis van historisch beeldmateriaal". *Aziatische Kunst: mededelingenblad van de Vereniging van Vrienden der Aziatische Kunst* 44, nr. 3 (2014): pp. 23–34.
511. Klokke, M., en Southworth, W.A. "Tracing the history of Makara AK-MAK-247 in the Rijksmuseum Amsterdam". *Aziatische Kunst: mededelingenblad van de Vereniging van Vrienden der Aziatische Kunst* 44, nr. 3 (2014): pp. 17–22.
512. Lymberopoulou, A., en Duits, R., red. *Byzantine Art and Renaissance Europe*. Farnham: Ashgate, 2013.
513. Mechling, M. "Two hitherto unnoticed Indonesian bronze statues of the god Surya and the goddess Durga". *Aziatische Kunst: mededelingenblad van de Vereniging van Vrienden der Aziatische Kunst* 45, nr. 2 (2015): pp. 27–33.
514. Messling, G. "Gezien vanuit het noorden: Albrecht Dürer en de Ottomaanse". In *Het rijk van de sultan: de Ottomaanse wereld in de kunst van de renaissance*, pp. 53–56. Brussel: Bozar Books, 2015.
515. Mols, L. *Verlangen naar Mekka: de hadj in honderd voorwerpen*. Onder redactie van Bijl, A. Amsterdam: De Nieuwe Kerk, 2013. Tent.cat. De Nieuwe Kerk, Amsterdam 2013. Bijdrage van: A. Bijl.
516. Rudy, K.M. "Virtual pilgrimage through the Jerusalem cityscape". In *Visual Constructs of Jerusalem*, pp. 381–93. Turnhout: Brepols, 2014.
517. Slaczka, A.A. "An Amaravati-school pillar from the Rijksmuseum style and attribution". *Aziatische Kunst: mededelingenblad van de Vereniging van Vrienden der Aziatische Kunst* 47, nr. 1 (2017): pp. 29–37.
518. ———. "Nieuwe Aanwinst: De Familie van Shiva in het Rijksmuseum". *Aziatische Kunst: mededelingenblad van de Vereniging van Vrienden der Aziatische Kunst* 43, nr. 2 (2013): pp. 15–20.
519. Southworth, W.A. "Conceptual restoration 2: A body in Cambodia". *Aziatische Kunst: mededelingenblad van de Vereniging van Vrienden der Aziatische Kunst* 45, nr. 2 (2015): pp. 13–18.
520. ———. "F.D.K. Bosch and twelve central Javanese sculptures form the archeological service of the Dutch East Indies". *Aziatische Kunst: mededelingenblad van de Vereniging van Vrienden der Aziatische Kunst* 43, nr. 3/4 (2013): pp. 63–72.

521. ———. “The disembodied human head in southeast asian art”. *Aziatische Kunst: mededelingenblad van de Vereniging van Vrienden der Aziatische Kunst* 43, nr. 2 (2013): pp. 27–30.
522. Ströber, E. “Discoveries: Ming export porcelain for markets in the Indonesian Archipelago”. *Aziatische Kunst: mededelingenblad van de Vereniging van Vrienden der Aziatische Kunst* 43, nr. 2 (2013): pp. 2–14.
523. ———. “Quiet elegance: the Ru Yao brush washer in the collection of the Princessehof Museum Leeuwarden”. *Aziatische Kunst: mededelingenblad van de Vereniging van Vrienden der Aziatische Kunst* 45, nr. 1 (2015): pp. 3–13.
524. ———. “Two important porcelain pieces from the Yongle Period”. *Aziatische Kunst: mededelingenblad van de Vereniging van Vrienden der Aziatische Kunst* 43, nr. 1 (2013): pp. 21–28.
525. Vilsteren, V.T. van. “Buidelflessen”. In *The great Liao: nomadendynastie uit Binnen-Mongolië (907-1125)*, pp. 35–39. Zwolle: Wbooks, 2017.
526. ———. “Elitair tot in de dood”. In *The great Liao: nomadendynastie uit Binnen-Mongolië (907-1125)*, pp. 71–75. Zwolle: Wbooks, 2017.
527. ———. “Keizerlijke kwispedoor”. In *The great Liao: nomadendynastie uit Binnen-Mongolië (907-1125)*, pp. 20–21. Zwolle: Wbooks, 2017.
528. ———. “Leven in luxe in het hiernamaals - De uitdossing van de prinses van Chen”. In *The great Liao: nomadendynastie uit Binnen-Mongolië (907-1125)*, pp. 88–109. Zwolle: Wbooks, 2017.
529. ———. *The great Liao: nomadendynastie uit Binnen-Mongolië (907-1125)*. Zwolle: Wbooks, 2017.
530. Wang, C.L. “Re-considering a cizhou-type jar in the VVAK collection”. *Aziatische Kunst: mededelingenblad van de Vereniging van Vrienden der Aziatische Kunst* 45, nr. 1 (2015): pp. 39–44.
531. ———. “Some notes on two chinese dress ornaments in the Rijksmuseum”. *Aziatische Kunst: mededelingenblad van de Vereniging van Vrienden der Aziatische Kunst* 45, nr. 3 (2015): pp. 39–42.
532. Weber, M.K. “Conceptual restoration I: a bodhisattva torso from Tianlongshan”. *Aziatische Kunst: mededelingenblad van de Vereniging van Vrienden der Aziatische Kunst* 45, nr. 2 (2015): pp. 3–11.

KLASSIEKE OUDHEID

533. Blaauw, S.L. de, en Moormann, E.M. *Rome: de droom van keizer Constantijn: kunstschatten uit de Eeuwige Stad*. Amsterdam: De Nieuwe Kerk, 2015.
Tent.cat. De Nieuwe Kerk, Amsterdam 2015. Bijdragen van: P. Beliën en B. Boelens.
534. Dijkstra, R. *Portraying witnesses: The apostles in early Christian art and poetry*. Nijmegen: Radboud Universiteit Nijmegen, 2014. Dissertatie.
535. Enenkel, K., en Ottenheim, K. *Oudheid als ambitie: de zoektocht naar een passend verleden*. Nijmegen: Vantilt, 2017.
536. Heeren, S., en Feijst, L. van der, red. *Prehistorische, Romeinse en Middeleeuwse fibulae uit de Lage Landen: beschrijving, analyse en interpretatie van een archeologische vondstcategorie*. Amersfoort: Stijn Heeren & Lourens van der Feijst, 2017.
- Bijdragen van: J. Martens, A. Roxburgh, H. Huisman, B. van Os en S. Hoss.
537. Heijden, P. van der, red. *Romeinse helmen in Nederland: alle helmen en viziermaskers van de limes en de rest van Nederland*. Leiden: Hazenberg Archeologie, 2017.
Bijdragen van: A. Koster, T. hazenberg en T. Vugts.
538. Koeleman, F. "Post-Pompeian Roman Wall Painting (AD 79-395). Visualisation and Analysis". *Desipientia* 22, nr. 2 (2015): pp. 41-45.
539. Meyboom, P.G.P., en Moormann, E.M. *Le decorazioni dipinte e marmoree della Domus Aurea di Nerone a Rome*. Parijs ; Walpole, 2013. Vol 1 en 2.
540. Moormann, E.M. "Het Rome van Constantijn. De overgang van de derde naar de vierde

eeuw”. *Desipientia* 22, nr. 2 (2015): pp. 4–10.

541. ———. “Liefdesplaatsen in het kuise Rome van Augustus”. *Lampas* 47, nr. 3 (2014): pp. 224–45.

542. Poppel, S. van. *Urbs et Augustus. The city of Rome in politics and representation of power during the Constantinian dynasty (306-361)*. Nijmegen: Radboud Universiteit Nijmegen, 2014. Dissertatie.

543. Verhoeven, M. “In de voetsporen van Constantijn. Mehmet II en de verovering van Constantinopel”. *Desipientia* 22, nr. 2 (2015): pp. 16–20.

OVERIG

Algemeen

544. As-Vijvers, A.M.W. "Bloemen van betekenis. De interpretatie van de randversiering in Zuid-Nederlandse handschriften rond 1500". In *De Groene Middeleeuwen. Duizend jaar gebruik van planten (600-1600)*., pp. 248–259. Eindhoven: Lecturis, 2016.
545. ——. "De bloeiende Middeleeuwen. De opkomst van de strooiranden in de Zuid-Nederlandse boekverluchting van de vijftiende eeuw". In *De Groene Middeleeuwen. Duizend jaar gebruik van planten (600-1600)*., pp. 232–247. Eindhoven: Lecturis, 2016.
546. Bergen, S. van. "Naamgeving van bloemen en planten in de marges van laatmiddeleeuwse handschriften". In *De Groene Middeleeuwen. Duizend jaar gebruik van planten (600-1600)*., pp. 214–231. Eindhoven: Lecturis, 2016.
547. Biemans, J.A.A.M. "Het kruidenboek in Jacob van Maerlants 'Der naturen bloeme'." In *De Groene Middeleeuwen. Duizend jaar gebruik van planten (600-1600)*., pp. 184–197. Eindhoven: Lecturis, 2016.
548. Bussels, S., en Van Oostveldt, B. "'One never sees monsters without experiencing emotion'. Le merveilleux and the Sublime in Theories on French Performing Arts (1650-1750)". In *Translations of the sublime: the early modern reception and dissemination of Longinus' "Peri hupsous" in rhetoric, the visual arts, architecture and the theatre*, pp. 139–162. Leiden: Brill, 2014.
549. Chavannes-Mazel, C.A. "De lange schaduw van de Oudheid. Geneeskunst en planten." In *De Groene Middeleeuwen. Duizend jaar gebruik van planten (600-1600)*., pp. 126–141. Eindhoven: Lecturis, 2016.

550. ———. “Inleiding. Heilzame planten op (voor)schrift. Het web van geschreven en geïllustreerde plantenboeken vanaf de klassieke Oudheid tot de uitvinding van de boekdrukkunst.” In *De Groene Middeleeuwen. Duizend jaar gebruik van planten (600-1600)*., pp. 12–31. Eindhoven: Lecturis, 2016.
551. ———. “Van kopie naar kopie: 1500 jaar plantenillustraties”. In *De Groene Middeleeuwen. Duizend jaar gebruik van planten (600-1600)*., pp. 32–51. Eindhoven: Lecturis, 2016.
552. Chavannes-Mazel, C.A., en Uffelen, G. van. “Namen noemen: planten in de tijd van Karel de Grote”. In *De Groene Middeleeuwen. Duizend jaar gebruik van planten (600-1600)*., pp. 112–125. Eindhoven: Lecturis, 2016.
553. Corpeleijn, F. *The art of feeding*. Bloemendaal: Frans Corpeleijn, 2017.
554. Delbeke, M. “Elevated Twins and the Vicious Sublime. Gianlorenzo Bernini and Louis XIV”. In *Translations of the sublime: the early modern reception and dissemination of Longinus’ “Peri hupsous” in rhetoric, the visual arts, architecture and the theatre*, pp. 117–138. Leiden: Brill, 2014.
555. Eck, C. van. *Art, agency and living presence: from the animated image to the excessive object*, 2015.
556. ———. “Figuring the Sublime in English Church Architecture 1640-1730”. In *Translations of the sublime: the early modern reception and dissemination of Longinus’ “Peri hupsous” in rhetoric, the visual arts, architecture and the theatre*, pp. 221–246. Leiden: Brill, 2014.
557. Ellers, I. “Vroege gedrukte herbaria. Een korte schets aan de hand van voorbeelden uit de Liberna Collection”. In *De Groene Middeleeuwen. Duizend jaar gebruik van planten (600-1600)*., pp. 52–63. Eindhoven: Lecturis, 2016.
558. Feys, X. “Petrus Nannius en zijn Vergilius-onderricht aan het Collegium Trilingue.” *De Boekenwereld* 33, nr. 3 (2017): pp. 8–13.
559. Ijpelaar, L. “‘En het groeide en werd een boom.’ Een beknopte verkenning van planten in de bijbel.” In *De Groene Middeleeuwen. Duizend jaar gebruik van planten 600-1600*., pp. 168–183. Eindhoven: Lecturis, 2016.
560. ———. “Goede bomen, slechte bomen. Bijbelse boom- en plantsymboliek in ‘Liber floridus’.” In *De Groene Middeleeuwen. Duizend jaar gebruik van planten (600-1600)*., pp. 168–183. Eindhoven: Lecturis, 2016.
561. Ijpelaar, L., en Chavannes-Mazel, C.A., red. *De Groene Middeleeuwen. Duizend jaar gebruik van planten (600-1600)*. Eindhoven: Lecturis, 2016.
562. Koldewij, J. “Schuld, boete & eeuwige schande. De gerechtigheidsvuist als straf.” *Vind. Geschiedenis, Archeologie, Kunst en Antiek* 19 (2015): pp. 120–123.
563. Leeftang, M., en Dijkema, A. “Schilderen met planten. Het gebruik van plantaardige verfstoffen in middeleeuwse manuscripten”. In *De Groene Middeleeuwen. Duizend jaar gebruik van planten (600-1600)*., pp. 96–111. Eindhoven: Lecturis, 2016.
564. Mulders, E. “Een door-nige rozenstruik en ander groen: liefde, lust en lijden in de ‘Roman de la rose’.” In *De Groene Middeleeuwen. Duizend jaar gebruik van planten (600-1600)*., pp. 198–211. Eindhoven: Lecturis, 2016.
565. Thijsse, G. “‘Tusschen pampier geleyt’. Ontstaan, verspreiding en gebruik van de vroegste herbaria.” In *De Groene Middeleeuwen. Duizend jaar gebruik van planten (600-1600)*., pp. 64–93. Eindhoven: Lecturis, 2016.
566. Winter, J.M. van. “‘De kok is de beste arts’. Planten voor voeding en gezondheid: recepten en voorschriften.” In *De Groene Middeleeuwen. Duizend jaar gebruik van planten*

(600-1600)., pp. 142–167.
Eindhoven: Lecturis, 2016.

Schilderkunst

567. Fouw, J. de, Reynaerts, J., Ubl, M., Weber, G.J.M, en Wepler, L. “Acquisitions: Paintings. Landscape with an Episode from the Conquest of America, c. 1535”. *The Rijksmuseum Bulletin* 63, nr. 1 (2015): p. 92.

Sculptuur

568. Halem, L. van, Reynaerts, J., en Scholten, F. “Recent Acquisitions: Paintings and Sculpture. Dysmas and Gestas, the Good and Bad Thieves from a Crucifixion Group”. *The Rijksmuseum Bulletin* 63, nr. 3 (2015): p. 295.
569. Koldewij, J. “Hoe men in 1500 een vuist maakte. Over gerechtshanden in kunst en gietwerk”. *Vind. Geschiedenis, Archeologie, Kunst en Antiek* 18 (2015): pp. 38–45.

570. Nies, F. “Een Vlaamse brass voor een Engelse koopman; Een onderzoek naar de relatie tussen de veranderende sociale positie van de koopman in Engeland in de veertiende eeuw en de keuze voor diens grafmonument”. *Desipientia* 24, nr. 2 (2017): pp. 24–29.

571. Scholten, F. “Acquisitions: Sculpture. Pax with the Baptism in the Jordan”. *The Rijksmuseum Bulletin* 62, nr. 3 (2014): pp. 292–293.

572. ——. “Acquisitions: Sculpture. St. Christopher”. *The Rijksmuseum Bulletin* 62, nr. 3 (2014): p. 289.

Boek en Papier

573. Asperen, H. van. “As if they had physically visited the holy places. Two sixteenth-century manuscripts guide a mental journey through Jerusalem (Nijmegen university library, Mss 205 and 233)”. In *The Imagined and Real Jerusalem in Art and Architecture*, pp. 190–214. Leiden: Brill, 2014.

574. As-Vijvers, A.M.W. *Tuliba Collection: catalogue of manuscripts and miniatures from the fifteenth and sixteenth century*. Hilversum, 2014.
Bestandscatalogus.Bijdragen van: A.S. Korteweg, T. Folmer-von Oven.

575. Barryte, B., red. *Myth, allegory, and faith: the Kirk Edward Long collection of manne-rist prints*. Stanford: Iris & B. Gerald Cantor Center for Visual Arts, 2016.
Tent.cat. Iris & B. Gerald Cantor Center for Visual Arts, Stanford 2016.Bijdragen van: B. Barnes, J. Bober, S. Boorsch, P. Emison, J. Johnson, D. Limouze, W. Melion, L. Silver, E. Wouk, H. Zerner, F. Barry, G. Denhaene, A.J. DiFuria, J. Diefenbacher, M. Steen Hansen, C. Jenkins, M. Knauer, A. Kunz, H. Letwin, E. Leutrat, M. Maccherini, S. Metzler, L. Federle Orr, N. Stogdon, J. Stumpel, N. Takahatake, S. Urbini en J. Wardropper.

576. Bergen, S. van. “Het Middeleeuwse verluchte handschrift in het tijdperk

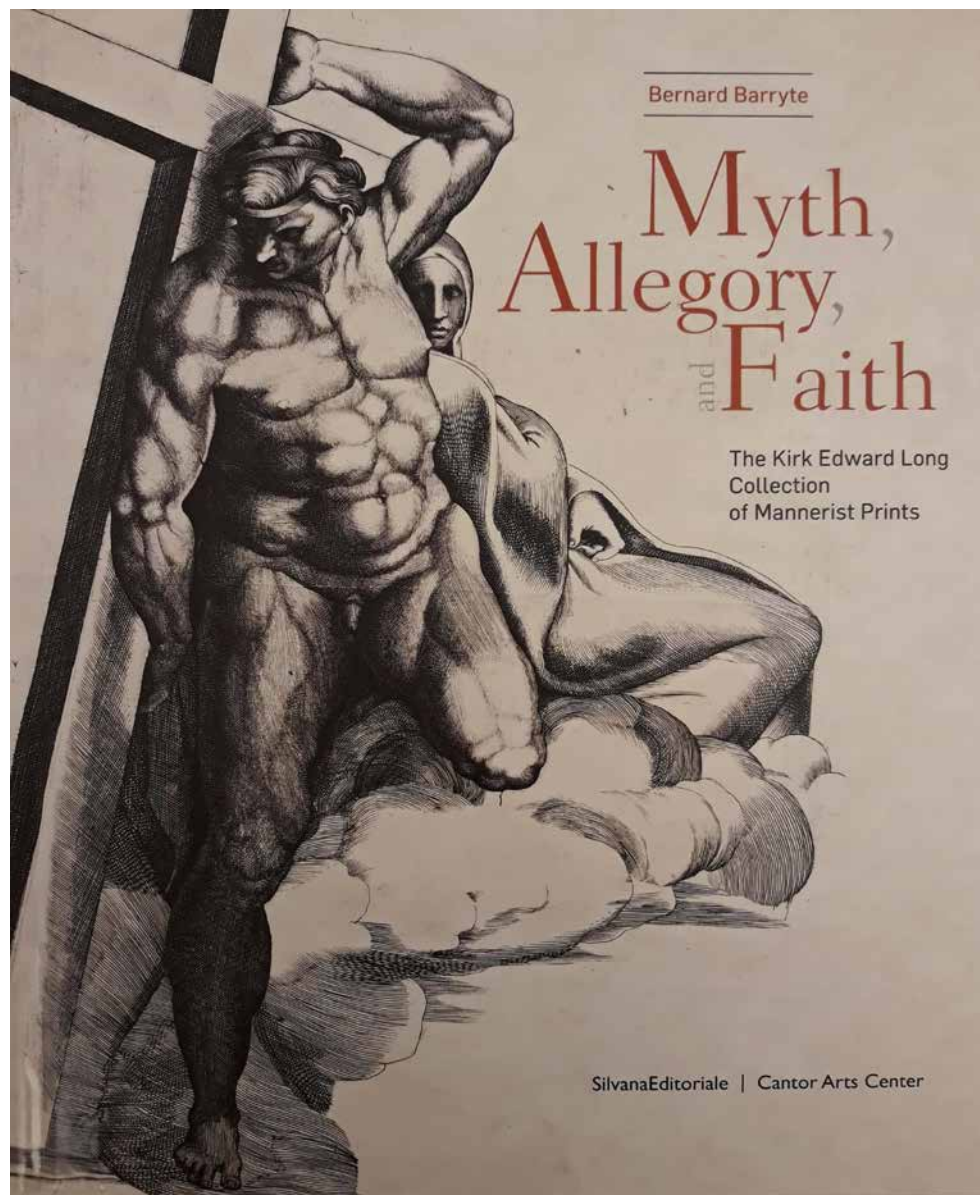
van digitale reproductie.” *Jaarboek voor Nederlandse Boekgeschiedenis* 22 (2015): pp. 85–100.

577. ——. “Illuminated books of hours and the heritage of L.M.J. Delaissé. The archaeology of the book in recent publications.” *Jaarboek voor Nederlandse Boekgeschiedenis* 23 (2016): pp. 269–281.

578. Boer, E. de. “The Provenance of a Book by Jean Calvin, bound in a Carolingian Manuscript Fragment in Amsterdam University Library (Band I E 22)”. *Quaerendo* 44, nr. 3 (2014): pp. 186–199.

579. Broekhuijsen-Kruijer, K.H. “From Press to Pen: Meditating on the Life of Christ. Text and Image in a Rare Prayer Cycle in The Hague, Koninklijke Bibliotheek, Ms. 135 E 19”. In *Schriftgeheimen. Opstellen over schrift en schriftcultuur.*, pp. 270–291. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2017.

580. ———. “Hidden treasures: highlights from the manuscript collection”. In *Catalogue of medieval manuscripts and incunabula at Huis Bergh Castle in 's-Heerenberg*, pp. 23–37. Leiden: Primavera Pers, 2013.
581. Chavannes-Mazel, C.A. “Geheim(zinnig)e planten. Rituelen, recepten en remedies in de overgang van de heidense naar de christelijke wereld.” In *Schriftgeheimen. Opstellen over schrift en schriftcultuur.*, pp. 292–310. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2017.
582. Goudeau, J. *Denken in steen, bouwen op papier: een kleine geschiedenis van het architectuurboek*. Nijmegen: Vantilt, 2016.
Bijdragen van: B. de Klerck en A. Krul.
583. Hinterding, E., Leeflang, H., Luyckx, J., en Rich, B. “Acquisitions: Prints and Drawings. Ornamental Alphabet, 1546.” *The Rijksmuseum Bulletin* 64, nr. 4 (2016): pp. 402–403.

584. Kienhorst, H., en Veelenturf, K., red. *Belangrijk boekenbezit: een bloemlezing uit de Bijzondere Collecties van de Universiteitsbibliotheek Nijmegen*, 2017.
Bijdragen van: R. Arpots, E. Roodenburg, R.P. Salomons, H. Kienhorst, P. van Peteghem, C. Caspers, M. Bloem, J. Koldewij, A. Poirters, J. Oosterman, J. Zeeman, J. van de Riet, R. Hofman, H. van Asperen, V. Hunink, J. Kuys, L.S. Chardonens, M. van der Poel, E. de Groot, H. van Krieken, M. de Vries, L. Nissen, L. Jensen, C.R. Palmerino, J. Storm van Leeuwen, J. Kauer, N. Grygierczyk, K. Veelenturf, L. van Deinsen, L. Stapper, P. Nissen, J. Goudeau, E.M. Moormann, R. van de Schoor, O. Dekkers, L. Tibbe, R. Gerritzen en K. van der Ploeg.
585. Koldewij, J. “Gebonden in 's-Hertogenbosch”. In *Belangrijk boekenbezit. Een bloemlezing uit de Bijzondere Collecties van de Universiteitsbibliotheek Nijmegen.*, pp. 34–35. Utrecht: Uitgeverij Matrijs, 2017.

586. Korteweg, A.S. *Catalogue of medieval manuscripts and incunabula at Huis Bergh Castle in 's-Heerenberg*. Leiden: Primavera Pers, 2013.

587. Kuitert, L., Dijstelberge, P., en Hogenbirk, M., red. *Schriftgeheimen. Opstellen over schrift en schriftcultuur*. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2017.

588. Leerdam, A. van, Lie, O.S.H., Meuwese, M., en Patijn, M., red. *Kennis in beeld: denken en doen in de middeleeuwen*. Artesliteratuur in de Nederlanden 8, 2014.

589. Lepape, S., en Rudy, K.M. *Les origines de l'estampe en Europe du Nord: 1400-1470*. Parijs: Passage ; Louvre, 2013.

590. Rudy, K.M. "Les fonctions des gravures au xve siècle". In *Les origines de l'estampe en Europe du Nord: 1400-1470*, pp. 147-175. Parijs: Passage ; Louvre, 2013.

591. ———. "L'interface entre l'imprimé et le manuscrit". In

Les origines de l'estampe en Europe du Nord: 1400-1470, pp. 117-146. Parijs: Passage ; Louvre, 2013.

592. ———. *Piety in Pieces: How Medieval Readers Customized their Manuscripts*. Open Book Publishers, 2016.

593. ———. *Postcards on parchment: the social lives of medieval books*. New Haven: Yale University Press, 2015.

594. ———. "The Birgittines of The Netherlands: Experimental Printers and Colourists". In *Printing colour 1400-1700: history, techniques, functions and receptions*, pp. 82-92. Leiden ; Boston: Brill, 2015.

595. Schaeps, J., Kolfin, E., Grasman, E., en Bartelings, N., red. *For study and delight: drawings and prints from Leiden University*. Leiden: Leiden University Press, 2016.

596. Schrijver, E. "Spijswetten in een middeleeuws joods handschrift." *De Boekenwereld* 29, nr. 6 (2013): pp. 46-49.

597. Smets, A., en Papy, J. "Erasmus' droom. Het Collegium Trilingue in Leuven." *De Boekenwereld* 33, nr. 3 (2017): pp. 2-6.

598. Stijnman, A. "Colour Printing in Intaglio before c. 1700: A Technical History". In *Printing colour 1400-1700: history, techniques, functions and receptions*, pp. 42-50. Leiden ; Boston: Brill, 2015.

599. ———. "Jacob Christoff Le Blon and the Invention of Trichromatic Colour Printing, c. 1710". In *Printing colour 1400-1700: history, techniques, functions and receptions*, pp. 216-218. Leiden ; Boston: Brill, 2015.

600. Stijnman, A., en Savage, E. "Introduction: an historical overview of printed colour before 1700". In *Printing colour 1400-1700: history, techniques, functions and receptions*, pp. 1-7. Leiden: Brill, 2015.

601. ———. "Materials and Techniques for Early Colour Printing". In *Printing colour 1400-1700: history, techniques,*

functions and receptions, pp. 11-22. Leiden ; Boston: Brill, 2015.

602. ———, red. *Printing colour 1400-1700: history, techniques, functions and receptions*. Leiden ; Boston: Brill, 2015.

603. Zelen, J.G.H. "De schaar erin! Van knipkunst tot knipprent." *De Boekenwereld* 30, nr. 3 (2014): pp. 50-53.

Toegepaste kunst

604. Baarsen, R., en Hoorn, E. van der. "Acquisitions: Drawings for Objects. A Ewer in the Shape of a Lion". *The Rijksmuseum Bulletin* 64, nr. 2 (2016): p. 157.

605. Berserik, C.J., en Jong, P. de. "Uit het atelier van de glaszchilder." *Bulletin van de Vereniging Rembrandt* 25, nr. 2 (2015): pp. 15-17.

606. Gelder, B. van. *Indian jewellery. The golden smile of India*. Woodbridge: Antique Collectors' Club Ltd., 2017.

607. Janssen, E. "Coptic Textiles in the Rijksmuseum". *The Rijksmuseum Bulletin* 61, nr. 3 (2013): pp. 226–249.
608. Klerck, B. de. "Dubbelzinnig dubbel zien; Spiegels in de vroegmoderne schilderkunst". *Desipientia* 23, nr. 1 (2016): pp. 6–10.
609. Koldewey, J. "24 lood-tinnen insignes van de heilige Joris". In *De man, de draak en de dood. De glorie van Sint-Joris*, pp. 160–61. Brussel: Mercatorfonds, 2015. Tentoonstellingscatalogus Mons Culturele Hoofdstad 2015.
610. ———. "Rather rude and quite royal. Some erotic badges and one French princely badge in the collections of the Národní museum and the Uměleckoprůmyslové museum Prague". In *Wallfahrer aus dem Osten. Mittelalterliche Pilgerzeichen zwischen Ostsee, Donau und Seine.*, pp. 413–424. Europäische Wallfahrtstudien 10. Frankfurt am Main: Peter Lang, 2013.
611. Leeuwen, S. van, Bennekom, J. van, en Creange, S. "Genuine, Fake, Restored or Pastiche? Two Renaissance Jewels in the Rijksmuseum Collection". *The Rijksmuseum Bulletin* 62, nr. 3 (2014): pp. 270–287.
612. Piron, H.W.J. "Pilgrim Badges and GIS: a northern affair?" In *Wallfahrer aus dem Osten. Mittelalterlichen Pilgerzeichen zwischen Ostsee, Donau und Seine*, pp. 475–486. Frankfurt am Main: Peter Lang, 2013.
613. Schapelhouman, M. "Short Notice: Talking of Door Knockers". *The Rijksmuseum Bulletin* 64, nr. 2 (2016): pp. 151–156.
614. Schmidt, V.M. "Gli arazzi Doria: una lettura iconografica". In *L'Histoire d'Alexandre le Grand dans les tapisseries au XVe siècle: Fortune iconographique dans les tapisseries et les manuscrits conservés. La tenture d'Alexandre de la collection Doria Pamphilj à Gênes.*, pp. 73–80. Turnhout: Brepols, 2013.
615. Willemsen, A. "Fibula's en kralen in de vroegmiddeleeuwse mode". *Desipientia* 24, nr. 2 (2017): pp. 12–17.

Paintings in the Laboratory

Scientific Examination for Art History and Conservation

KARIN GROEN

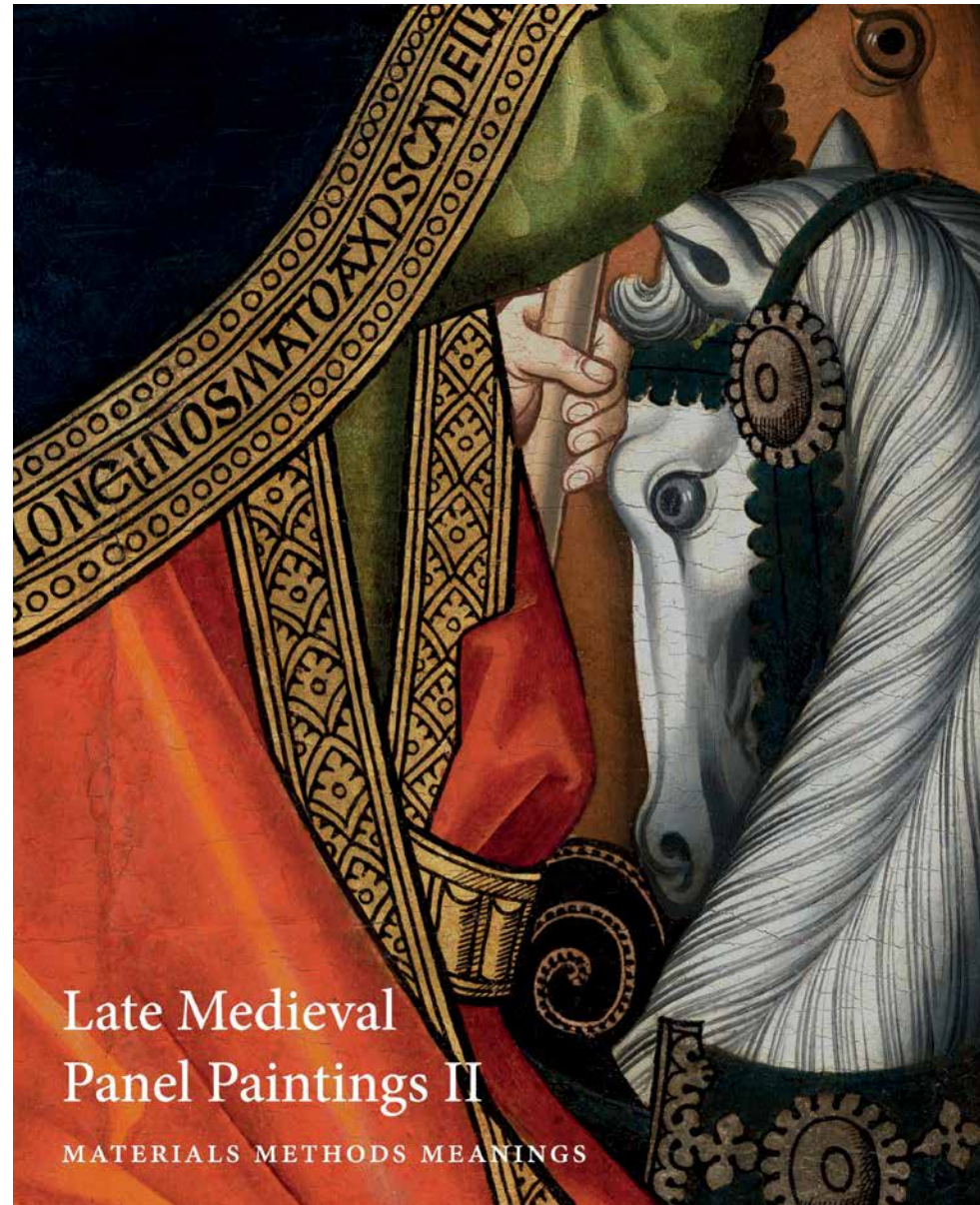
Algemeen

616. Albrecht, M., en Stols-Witlox, M. "Small is beautiful. Lead white in fine particle size". In *Painting techniques: history, materials and studio practice*, pp. 133–137. Amsterdam: Rijksmuseum, 2016.
617. Anderson, C., Dunlop, A., en Smith, P.H., red. *The matter of art: Materials, practices, cultural logics, c. 1250-1750*. Manchester: Manchester University Press, 2014. Bijdragen van: A.S. Lehmann, P.H. Smith, A. Dunlop, I. Passeri, A. Kumler, S. Bucklow, E. Marchand, C. Dean, B. Buettner, C. Neilson, M. Cole, K. Jakobiec, E. Semmelhack en D. Ko.
618. Bennekom, J. van, Lemasson, Q., Pichon, L., Moignard, B., en Pappot, A. "The Merkel centrepiece by Wenzel Jamnitzer: proving the existence of a previously unknown inscription using the Aglae Pixe mapping system". *ArtMatters* 6, nr. 2014 (2014): pp. 1–10.
619. Bol, M. "Gems in the Water of Paradise. The Iconography and Reception of Heavenly Stones in the Ghent Altarpiece". In *Van Eyck Studies*, pp. 35–50. Parijs, Leuven, Bristol: Peeters Publishers, 2017.
620. Born, A., en Martens, M.P.J., red. *Het Lam Gods ont(k) leed*. Gent: Provincie Oost-Vlaanderen, 2013. Tent.cat. Gent, Provinciaal Cultuurcentrum Caermersklooster, 2012–2017. Bijdragen van: M.P.J. Martens, A. Born, I. Geelen, C. Caspers, A. van Grevenstein, C. Fondaire, C. Currie en P. Vandenabeele. Ook in het Engels en Frans verschenen.

621. Chavannes-Mazel, C.A., Alfeld, M., Janssens, K., Van der Snickt, G., Klein, P., Leeftang, M., Wolters, M., Van Tuyll van Serooskerken, C., en Prat, A. le. "The Fishing Party by Jan van Eyck (?). A Technical Analysis". In *Van Eyck Studies*, pp. 455–468. Parijs, Leuven, Bristol: Peeters Publishers, 2017.
622. Currie, C., Fransen, B., Henderiks, V., Stroo, C., en Vanwijnsberghe, D., red. *Van Eyck studies*. Parijs, Leuven, Bristol: Peeters Publishers, 2017.
Congresbundel: papers presented at the eighteenth symposium for the study of underdrawing and technology in painting. Brussel, 19-21 September 2012.
623. Duijn, E.E. van. "All that glitters is not gold. Some aspects of the imitation of gold-brocaded velvets in Early Netherlandish Painting". In *Painting techniques: history, materials and studio practice*, pp. 48–54. Amsterdam: Rijksmuseum, 2016.
624. ———. "Gold-brocaded velvets in paintings by Geertgen tot Sint Jans: a study of Geertgen's painting technique to imitate gold-brocaded velvets and a comparison with the Raising of Lazarus by Albert van Ouwater". *ArtMatters* 5, nr. 2013 (2013): pp. 27–47.
625. ———. "Gold-brocaded Velvets in Paintings by Jan van Eyck. Observations on Painting Technique". In *Van Eyck Studies*, pp. 403–416. Parijs, Leuven, Bristol: Peeters Publishers, 2017.
626. Dupré, S. *Laboratories of art: alchemy and art technology from antiquity to the 18th century*. New York ; Dordrecht ; Heidelberg ; Londen: Springer, 2014.
627. ———. "The value of glass and the translation of artisanal knowledge in early modern Antwerp". *Nederlands Kunsthistorisch Jaarboek* 64 (2014): pp. 138–161.
628. Egmond, A-M.J. van, en Wallert, A. "Two painters, two centuries, one mural: technical research on the layered crucifixion mural in the utrecht burial chapel of Guy of Avesnes". In *Painting techniques: history, materials and studio practice*, pp. 17–21. Amsterdam: Rijksmuseum, 2016.
629. Eyb-Green, S., Townsend, J.H., Pilz, K., Kroustallis, S., en Leeuwen, I. van, red. *Sources on art technology: back to basics*. Londen: Archetype, 2016.
proceedings of the sixth symposium of the ICOM-CC Working Group for Art Technological Source Research, held at the Rijksmuseum, Amsterdam, 16-17 June 2014.
630. Faries, M., en Ubl, M. "A New Attribution to Jan van Scorel: The Portrait of Joost Aemsz van der Burch and the Artist's Portrayals of 'Great Lords of the Netherlands'". *The Rijksmuseum Bulletin* 65, nr. 4 (2017): pp. 354–371.
631. Filedt Kok, J.P. "The painter's workshop as seen by Stradanus." In *Sources on Art Technology: Back to Basics*, pp. 1–8. Londen: Archetype, 2016.
proceedings of the sixth symposium of the ICOM-CC Working Group for Art Technological Source Research, held at the Rijksmuseum, Amsterdam, 16-17 June 2014.
632. Gordon, R., Hermens, E., en Lennard, F., red. *Authenticity and replication: the "real thing" in art and conservation*. Londen: Archetype, 2014.
633. Grevenstein, A. van, en Dubois, H. "The Ghent Altarpiece Revisited: 2012-2017". In *Van Eyck Studies*, pp. 3–34. Parijs, Leuven, Bristol: Peeters Publishers, 2017.
634. Groen, K. *Paintings in the laboratory: scientific examination for art history and conservation*. Londen: Archetype, 2014.
Bijdrage van: E.E. van Duijn.
635. Hoogstede, L. "Hieronymus Bosch in Venice: a BRCP (Bosch Research and Conservation Project) Case Study". In *Painting techniques: history, materials and*

studio practice, pp. 55–61.
Amsterdam: Rijksmuseum,
2016.

636. IJlsink, M., Koldeweij, J., Hoogstede, L., Spronk, R., Erdmann, R.G., Klein Gotink, R., Nap, H., en Veldhuizen, D. *Hieronymus Bosch. Schilder en tekenaar. Catalogue Raisonné*. Brussel: Mercatorfonds, 2016. Bijdragen van: J. Koldeweij, R. Spronk, L. Hoogstede, R.R. Erdmann, R. Klein Gotink, H. Nap en D. Veldhuizen. Ook Engelse, Duitse en Franse editie.
637. Johnson, C.R., Johnson, D.H., Verslype, I., Lugtigheid, R., en Erdmann, R.G. “Detecting weft snakes”. *ArtMatters* 5, nr. 2013 (2013): pp. 48–52.
638. Johnson, D.H., Hendriks, E., en Johnson, C.R. “Interpreting canvas weave matches”. *ArtMatters* 5, nr. 2013 (2013): pp. 53–61.
639. Kneepkens, I., Keune, K., en Wallert, A. “Zinc vitriol in late medieval oil painting: a

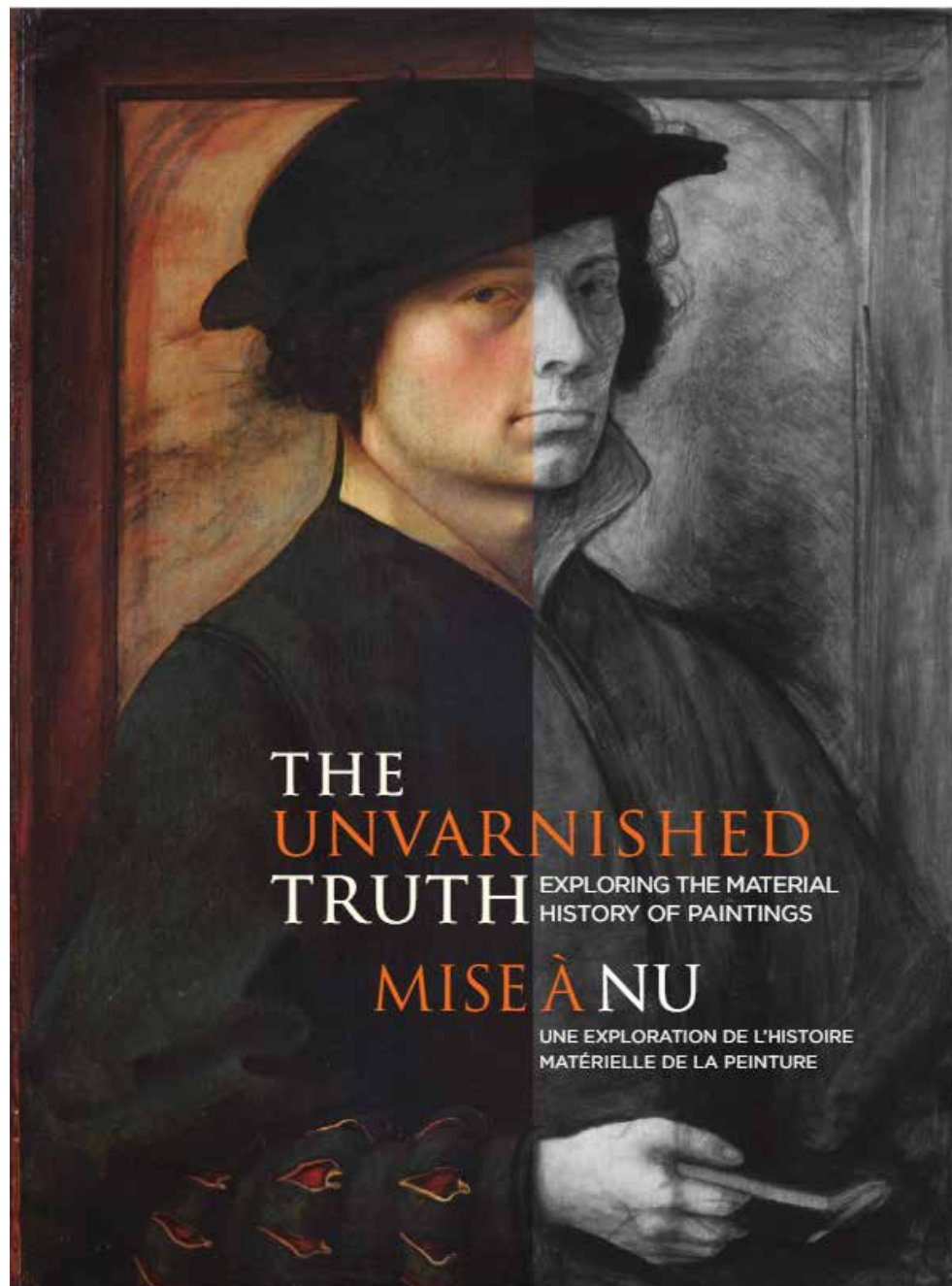

preliminary study using reconstructions”. In *Sources on art technology. Back to basics*, pp. 141–142, 2016.

640. Koopstra, A. “Antwerp Master, c. 1515. Saint John the Baptist, and Saint John the Evangelist”. In *Late Medieval Panel Paintings II: Materials, Methods, Meanings*, pp. 319–335. Londen: Sam Fogg, 2015.
641. ———. “Austrian Master, c. 1490–1510. The Adoration of the Magi”. In *Late Medieval Panel Paintings II: Materials, Methods, Meanings*, pp. 222–229. Londen: Sam Fogg, 2015.
642. ———. “Hans Süß von Kulmbach (c. 1485–1522). Saints Claudius, Castorius and Simplicius”. In *Late Medieval Panel Paintings II: Materials, Methods, Meanings*, pp. 213–221. Londen: Sam Fogg, 2015.
643. ———. “Sigmund Gleismüller (Master of Attel; fl. c. 1474–1505). The Ascension of Christ and the Pentecost”. In *Late Medieval Panel Paintings II: Materials, Methods, Meanings*,

pp. 165–183. Londen: Sam Fogg, 2015.

644. ———. “Ulm Master, c. 1490–1500. Saints Elizabeth and Clare”. In *Late Medieval Panel Paintings II: Materials, Methods, Meanings*, pp. 150–163. Londen: Sam Fogg, 2015.
645. Lehmann, A.S. “Small Hairs. Meaning and Material of a Multiple Detail in the Ghent Altarpiece’s Adam and Eve Panels”. In *Van Eyck Studies*, pp. 107–120. Parijs, Leuven, Bristol: Peeters Publishers, 2017.
646. ———. “The matter of the medium: some tools for an art-theoretical interpretation of materials”. In *The matter of art: Materials, practices, cultural logics, c. 1250–1750.*, pp. 21–41. Manchester: Manchester University Press, 2014.
647. MacDonald, B.L., en Hathaway, N. *The unvarnished truth: exploring the material history of paintings*. Hamilton: McMaster Museum of Art, 2015. Bijdragen van: C. Podedworny,

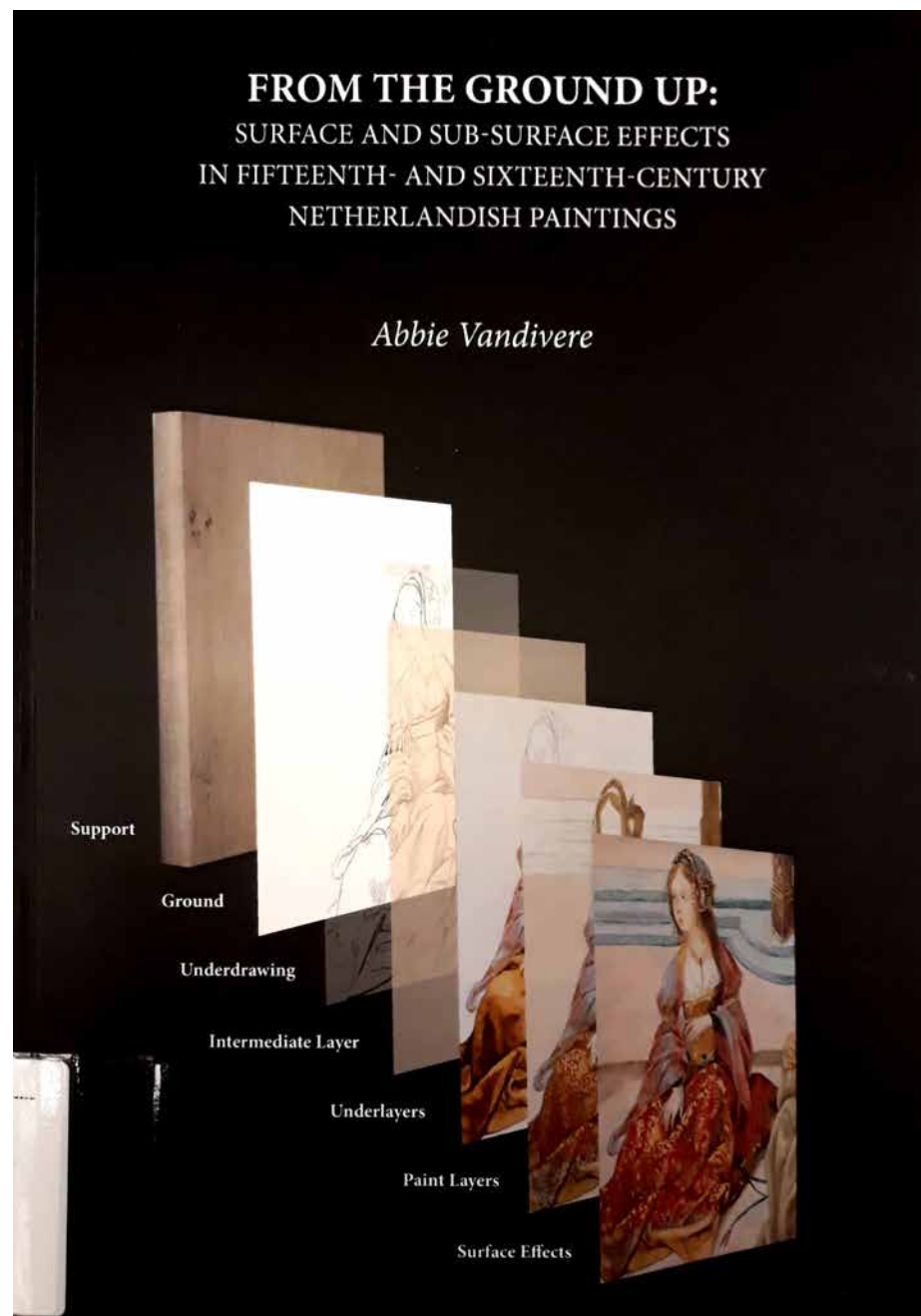

S. Dickey, A. Murray, G. Pocobene, F. McNeill, I. Holubizky en R. Spronk.

648. Meuwissen, D. “Attributing the Berlin Sketchbook to Cornelis Anthonisz.” *Simiolus* 39, nr. 2017 (2017): pp. 15–43.
649. ———. “De tekenaar ontmaskerd? Het schetsboek en Cornelis Anthonisz.” In *Het vroegste Amsterdamse schetsboek: een zestiende-eeuws zakboekje uit het atelier van Jacob Cornelisz van Oostsanen*, pp. 29–36. Oostzaan: Stichting Jacob Cornelisz. van Oostsanen, 2014.
650. Nash, S., red. *Late Medieval Panel Paintings II: Materials, Methods, Meanings*. Londen: Sam Fogg, 2015. Bijdragen van: S. Nash, M. Reeves, A. Koopstra, N. Herman en N. Jennings.
651. Oosterwijk, A. van. “The Repainting of a Triptych by Pieter I Claeissens: An Exceptional Situation or a Common Practice?” In *Workshop Practice in Early*

Netherlandish Painting: case studies from Van Eyck through Gossart, pp. 122–135. Turnhout: Brepols, 2017.

652. Ridderbos, B. “Art and Compensation. Joos Vijd and the Programme of the ‘Ghent Altarpiece’”. In *Van Eyck Studies*, pp. 137–42. Parijs, Leuven, Bristol CT: Peeters Publishers, 2017.
653. Rotgans, M. *Blauw Groen: verf, het gezicht van de kunst*. Zwolle: Waanders Uitgevers, 2016.
654. Spronk, R. “Disciplines en mouvement: l’évolution des fonctions de conservateur de musée, de restaurateur et de scientifique en conservateur”. In *The unvarnished truth: exploring the material history of paintings*, pp. 273–277. Hamilton: McMaster Museum of Art, 2015.
655. ——. “Disciplines in Motion: The Changing Roles of Museum Curators, Art Conservators, and Conservation Scientists”. In *The unvarnished truth: exploring*

the material history of paintings, pp. 85–92. Hamilton: McMaster Museum of Art, 2015.

656. Stijnman, A., en Savage, E., red. *Printing colour 1400-1700: history, techniques, functions and receptions*. Leiden ; Boston: Brill, 2015.
657. Stirnemann, P., Chavannes-Mazel, C.A., en Dwarswaard, H. “John the Baptist and the Book of Isaiah in the Ghent Altarpiece”. In *Van Eyck Studies*, pp. 145–156. Parijs, Leuven, Bristol: Peeters Publishers, 2017.
658. Stols-Witlox, M. “Flour and starch in preparatory layers for oil painting: reconstructions based on historical recipes (sixteenth to nineteenth centuries)”. In *Painting techniques: history, materials and studio practice*, pp. 79–84. Amsterdam: Rijksmuseum, 2016.
659. Tuinen, I. van. *Het vroegste Amsterdamse schetsboek: een zestiende-eeuws zakboekje uit*

- het atelier van Jacob Cornelisz van Oostsanen*. Onder redactie van Leerdam, A. van, Meuwissen, D., en Filedt Kok, J.P. Oostzaan: Stichting Jacob Cornelisz. van Oostsanen, 2014. Bijdragen van: I. van Tuinen, D. Meuwissen, A. van Leerdam.
660. ———. “Reconstructing the Berlin Sketchbook: Clues from Material Analysis”. In *Workshop Practice in Early Netherlandish Painting: case studies from Van Eyck through Gossart*, pp. 48–83. Turnhout: Brepols, 2017.
661. Vandivere, A. *From the ground up: surface and sub-surface effects in fifteenth- and sixteenth-century Netherlandish paintings*. Amsterdam: Universiteit van Amsterdam, 2013.
662. ———. “Surface Effects in Paintings by Jan van Eyck”. In *Van Eyck Studies*, pp. 417–436. Parijs, Leuven, Bristol: Peeters Publishers, 2017.
663. Wallert, A. “A Note on Gold and Silver in a Metalpoint Drawing by Jan van Eyck”. In *Van Eyck Studies*, pp. 547–556. Parijs, Leuven, Bristol: Peeters Publishers, 2017.
664. ———. “Function and meaning of a metalpoint drawing by Jan van Eyck”. *ArtMatters* 5, nr. 2013 (2013): pp. 62–78.
665. ———, red. *Painting techniques: history, materials and studio practice*. Amsterdam: Rijksmuseum, 2016. 5th International Symposium Rijksmuseum, Amsterdam. 18–19–20 December 2013.
666. Wallert, A., Reissland, B., en Megens, L. “Notes on the Material Aspects”. In *An Eyckian Crucifixion Explored: Ten Essays on a Drawing*, pp. 24–35. Rotterdam: Museum Boijmans van Beuningen, 2016.
- Atelierpraktijken**
667. Ainsworth, M.W., red. *Workshop Practice in Early Netherlandish Painting: case studies from Van Eyck through Gossart*. Turnhout: Brepols, 2017.
- Bijdragen van: M.W. Ainsworth, M. Postec, J. Sanyova, M.P.J. Martens, L. Platisa, B. Cornelis, T. Ruzic, D.H. Johnson, C. Metzger, D. Wolfthal, I. van Tuinen, P. Pastorello en A. van Oosterwijk.
668. Hermens, E. “The Botteghe degli Artisti: artistic enterprise at the della Rovere and Medici courts in the late sixteenth century”. In *The renaissance workshop*, pp. 105–113. Londen: Archetype, 2013.
669. Leeftang, M. *Joos van Cleve, A Sixteenth-Century Antwerp Artist and his Workshop*. Turnhout: Brepols, 2015.
670. Saunders, D., Spring, M., en Meek, A., red. *The renaissance workshop*. Londen: Archetype, 2013.
671. Tamis, D. *Van twee handen geschildert: werkverdeling tussen schilders in de Nederlanden in de zestiende en zeventiende eeuw*. Amsterdam: Universiteit van Amsterdam, 2016. Dissertatie.

Auteurslijst

A

Aelst, J. van
Aikema, B.J.H.
Ainsworth, M.W.
Akker, P. van den
Albrecht, M.
Alfeld, M.
Alsteens, S.
Anderson, C.
Anrooij, W. van
As-Vijvers, A.M.W.
Asperen, H. van

B

Baarsen, R.
Bakhuysen, T.
Bakker, B.
Barryte, B.
Bartelings, N.
Bass, M.
Bausch, I.
Bekkum, K. van
Benge, G.F.
Bennekom, J. van
Bergen, S. van
Berserik, C.J.
Bertrams, P.J.
Beyer, M. de
Biemans, J.A.A.M.
Biemond, D.J.
Blaauw, S.L. de
Bleyerveld, Y.L.

Blockmans, W.
Bloem, M.
Bloemsma, H.
Boer, E. de
Boertjes, K.
Bol, M.
Bolzoni, L.
Boogaarts, J.G.P.G.
Borchert, T.H.
Born, A.
Born, R.
Bosman, L.
Brinkman, H.
Broekhuijsen-Kruijer, K.H.
Broers, M.J.
Brüderle, N.
Bruijn, E. de
Bruijne, R. de
Bruijnen, Y.
Bueren, T. van
Bugler, C.
Buijs, H.
Buijsen, E.
Bull, D.
Bussels, S.

C

Caen, J.M.A.
Caspers, C.
Chapman, H.P.
Chavannes-Mazel, C.A.
Cheung, K.C.
Christensen, A.H.
Claessens, M.

Coelen, P. van der
Cohen-Willner, S.
Colenbrander, H.
Collard, J.
Corpeleijn, F.
Corsato, C.
Coulie, B.
Cousinié, F.
Creange, S.
Currie, C.

D

Dael, P. van
Damen, M.
De Bruyn, E.
De Schepper, M.
Debaene, M.
Defoer, H.
Dekoninck, R.
Delbeke, M.
Delsaerdt, P.
Depoorter, M.
Deventer, M. van
Diabačová, A.
Diels, A.
Diercks, F.
Dijk, A. van
Dijk, C. van
Dijk, S.J. van
Dijkema, A.
Dijkstra, R.
Dijstelberge, P.
Dikken, C.P.A.
Dixhoorn, A. van

Dohe, S.
Dubois, H.
Dückers, R.
Dudok van Heel, S.A.C.
Duijn, E.E. van
Duijn, M. van
Duits, R.
Dunlop, A.
Dupré, S.
Dwarwaard, H.
Dziewulski, M.

E

Eck, C. van
Egmond, A.M.J. van
Egmond, F.
Elen, A.J.
Eliëns, T.
Ellers, I.
Enenkel, K.
Erdmann, R.G.
Es, C. van
Eyb-Green, S.

F

Falk, M.A.
Falkenburg, R.
Faries, M.
Feijst, L. van der
Fenlon, I.
Feys, X.
Filedt Kok, J.P.
Fischer, C.
Fischer, S.

Fitski, M.
Foister, S.
Folkerts, S.
Folmer-von Oven, T.
Fouw, J. de
Fraeters, V.
Fransen, B.
Frequin, S.
Fronska, J.

G

Gaba - van Dongen, A.
Gabriël, R.
Gabriëls, N.
Gaiger, J.
Garachon, I.
Gastel, J. van
Gawronski, J.H.G.
Gelder, B. van
Gerritsen-Geywitz, G.
Gerritsen, W.
Geysen, I.
Gibson, W.
Glaudemans, R.
Gnann, A.
Gongora, M.E.
Gooiker, H.
Gordon, R.
Göttler, C.
Goudeau, J.
Grasman, E.
Grevenstein, A. van
Groen, K.

H

Haagsma, L.
Haanappel, K.
Haar, L. ter
Halem, L. van
Hanou, J.
Hartog, E. den
Hasselt, L. van
Hathaway, N.
Haveman, M.
Heeren, S.
Heijden, P. van der
Hemptinne, T. de
Henderiks, V.
Hendriks, E.
Hendrikman, L.
Hermans, L.
Hermens, E.
Hettinga, A.
Heyning, K.
Hinterding, E.
Hitchins, S.G.
Hof, S. van 't
Hogenbirk, M.
Hollaar, J.
Hond, J. de
Honig, E.A.
Hoogstede, L.
Hoorn, E. van der
Hübner, I.

I

Ijpelaar, L.
Ijsennagter, N.L.

Ilsink, M.
Innemée, K.
Ippel, I.
Iserief, H.
Israëls, M.

J

Jansen, M.
Janssen, E.
Janssens, E.L.E.
Janssens, K.
Jasperse, J.
Johnson, C.R.
Johnson, D.H.
Jolivet, S.
Jonckheere, K.
Jones, R.
Jong, A.
Jong, C.W. de
Jong, H. 't
Jong, J.L. de
Jong, K. de
Jongh, E. de
Jorink, E.

K

Kapelle, J.
Karr Schmidt, S.
Keizer, J.
Kelder, R.J.
Kemp, F.
Kempers, B.
Kessel, E. van
Keune, K.

Kienhorst, H.
Klein, P.
Klein Gotink, R.
Klerck, B. de
Klinkenberg, E.S.
Klinkert, C.M.
Klokke, M.
Kneepkens, I.
Knevel, P.
Knevel, T.
Knol, E.
Koeleman, F.
Kokkori, M.
Koldeweij, J.
Kolfin, E.
Koomen, A.R. de
Koopstra, A.
Kootte, T.G.
Korteweg, A.S.
Koppel, G.
Krale, Q.
Krikhaar, D.M.D.
Kroesen, J.E.A.
Kroustallis, S.
Kruijf, A. de
Kruijsen, B.
Kruip, M.
Krul, W.
Kügler, K.
Kuhn, S.
Kuitert, L.
Kuppens, B.
Kwakkelstein, M.W.

L

Lammertse, F.
 Langh, R. van
 Leeflang, H.
 Leeflang, M.
 Leerdam, A. van
 Leeuwen, I. van
 Leeuwen, R. van
 Leeuwen, S. van
 Leeuwen, W. van
 Lehmann, A.S.
 Lemasson, Q.
 Lennard, F.
 Lepape, S.
 Lie, O.S.H.
 Liebergen, L. van
 Linck, M.
 Loos, I. de
 Lootsma, H.
 Louwe Kooijmans, L.
 Löwensteyn, M.
 Lucas, J.
 Lugtigheid, R.
 Luijten, G.
 Luyckx, J.
 Lymberopoulou, A.

M

MacDonald, B.L.
 Manen, M.E. van
 Manuth, V.
 Mariani, I.
 Marini, P.
 Mark, B. van der

Martens, M.P.J.
 Mechling, M.
 Meek, A.
 Megens, L.
 Meijers, D.
 Melis, A.
 Messling, G.
 Meuwese, M.
 Meuwissen, D.
 Meyboom, P.G.P.
 Minderhoud, P.J.
 Moerman, N.
 Moignard, B.
 Mols, L.
 Montijn, I.
 Moormann, E.M.
 Muir, K.
 Mulders, E.
 Müller-Schirmer, A.
 Murer, C.

N

Nap, H.
 Nash, S.
 Nein, O.
 Niekerk, D. van
 Nies, F.
 Nood, M. de
 Noordwijk, B. van
 Nyborg, E.

O

Obbema, P.
 Oosterman, J.

Oosterwijk, A. van
 Oostindiër, A.E.
 Os, H.W. van
 Osborne, R.
 Ott, J.
 Ottenheim, K.
 Oude – de Wolf, R. de
 Overbeek, A.

P

Pappot, A.
 Papy, J.
 Patijn, M.
 Payne, A.
 Peyer, T. de
 Philippe, L.
 Pichon, L.
 Pieters, J.
 Pijbes, W.
 Pilz, K.
 Pinson, Y.
 Piron, H.W.J.
 Ploeg, K. van de
 Plomp, M.C.
 Pokorny, E.
 Poppel, S. van
 Prat, A. le
 Prins, W.

R

Ramakers, B.A.M.
 Reesing, I.
 Reinstra, A.
 Reintjes, M.

Reissland, B.
 Reynaerts, J.
 Rich, B.
 Ridderbos, B.
 Rijen, J.P. van
 Roelofs, P.
 Ronnes, H.
 Rotgans, M.
 Rudy, K.M.
 Run, A. van

S

Sauerberg, M.L.
 Saunders, D.
 Savage, E.
 Scaillièrez, C.
 Schaeps, J.
 Schapelhouman, M.
 Scheller, R.W.
 Schepers, B.
 Schmidt, V.M.
 Scholten, F.
 Scholten, L.
 Schooten, K. van
 Schraven, M.
 Schriemer, I.
 Schrijver, E.
 Schrover, M.
 Silver, N.E.
 Sint Nicolaas, E.
 Slaczka, A.A.
 Small, G.
 Sman, G.J. van der
 Smets, A.

V

Smets, I.
 Smith, A.
 Smith, P.H.
 Smithers, T.
 Southworth, W.A.
 Speet, B.
 Spijkerman, P.
 Spring, M.
 Spronk, R.
 Steensma, R.
 Stevens, H.
 Stijnman, A.
 Stirnemann, P.
 Stols-Witlox, M.
 Stoter, M.
 Strehlke, C.B.
 Ströber, E.
 Stroo, C.
 Stufkens, A.
 Stumpel, J.
 Suchtelen, A. van
 Suèr, S.

T

Taatgen, A.
 Tahon, E.
 Talvacchia, B.
 Tamis, D.
 Täube, D.
 Theunissen, C.
 Thijsse, G.
 Thomassen, K.
 Timmermans, J.
 Timmermans, L.

Tonella, D.
 Townsend, J.H.
 Tuinen, I. van

U

Ubl, M.
 Uffelen, G. van
 Upper, E.
 Ulders, H.

V

Valen, L. van
 Van Cauteren, K.
 Van der Snickt, G.
 Van der Stighelen, K.
 Van Grieken, J.
 Van Oostveldt, B.
 Van Tuyll van Serooskerken, C.
 Vandivere, A.L.S.
 Vanwesenbeeck, C.
 Vanwijnsberghe, D.
 Veelenturf, K.
 Veldhuizen, D.
 Veldman, I.M.
 Veltkamp, R.J.
 Verheus-Nieuwstraten, R.
 Verhoeven, M.
 Verhoeven, P.
 Vermet, B.
 Vermeylen, F.
 Verslype, I.
 Vervoort, R.
 Verweij, M.
 Vézilier-Dussart, S.

N

Vilsteren, V.T. van
 Vries, A. de
 Vries, N. de

W

Waadenoijen, J. van
 Wadum, J.
 Waldman, L.A.
 Wallert, A.
 Wamel, M.G. van
 Wang, C.L.
 Weber, G.J.M.
 Weber, M.K.
 Weidema, S.
 Weijden, E. van der
 Weijers, W.
 Welie, W. van
 Welling, W.
 Wepler, L.
 Werner, J.
 Westermann-Angerhausen, H.
 Weststeijn, T.
 Wetter, E.
 Wezel, G.W.C. van
 Wierda, B.
 Wijngaarden, M.L. van
 Wijsman, H.
 Willaert, F.
 Willemsen, A.
 Winkel, M. de
 Winter, J.M. van
 Witte, A.
 Wolters, M.
 Woodall, J.

K

Wouk, E.H.
 Wyckoff, E.
 Wytema, C.

Z

Zeil, W. van
 Zelen, J.G.H.
 Zinman, I.

Colofon

De Bibliografie Kunst en Kunstnijverheid tot 1550 is een uitgave van de Vereniging van Nederlandse Kunsthistorici (VNK) 2018

Samenstelling: Kirsten Derks

Inleiding: Claudine Chavannes-Mazel

Coördinatie: Anne van Dam

Vormgeving en opmaak

Janna & Hilde Meeus,
www.meeusontwerpt.nl

Redactieadres

Anne van Dam / Eline Levering
secretariaat@kunsthistorici.nl

Bestuur VNK

dr. Annette de Vries, voorzitter
Geerte Broersma MA, secretaris
Ellis Dullaart MA, penningmeester
Marion van der Marel (tijdelijke
vervanging Ellis Dullaart)
dr. Arjan de Koomen
dr. Eloy Koldewij
Menno Jonker MA
Epcó Runia
Marie Baarspul MA

Abonnement

Een abonnement op *Kunsthistorici* is inbegrepen bij het lidmaatschap van de VNK. De jaarlijkse contributie bedraagt € 30,- en € 23,- (gepensioneerden en studenten), ongeacht in welke maand men zich opgeeft. U wordt verzocht gebruik te maken van de toegestuurde betalingsinstructies. Voor meer informatie kunt u zich wenden tot de ledenadministratie.

Kunsthistorici wordt digitaal verspreid.

Opzegging

Lidmaatschap en abonnement worden jaarlijks stilzwijgend verlengd. Het lidmaatschap kan alleen schriftelijk bij de ledenadministratie worden opgezegd, op elk moment en met onmiddellijke ingang.

(Email)adreswijzigingen

Doorgeven aan de ledenadministratie.

Secretariaat en ledenadministratie

VNK

t.a.v. Anne van Dam / Eline Levering
Postbus 90418
2509 LK Den Haag
secretariaat@kunsthistorici.nl

www.kunsthistorici.nl

© Vereniging van Nederlandse Kunsthistorici

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. De uitgever heeft ernaar gestreefd de rechten van de afbeeldingen volgens wettelijke bepalingen te regelen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, worden verzocht zich tot de redactie te wenden.